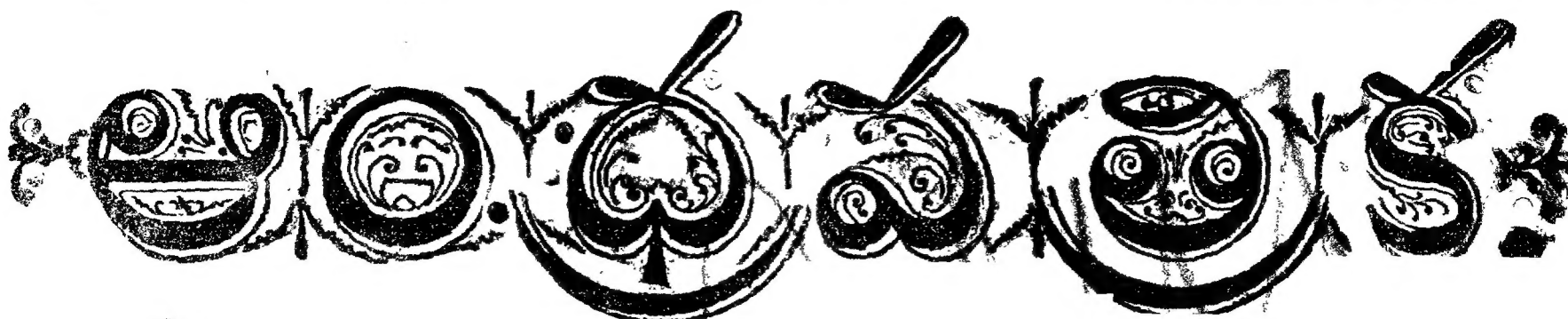

Register No. M. 1118.

Post Box No. 212.

విడివెల 1-8 0-1-8

Telephone No. 544

30947 ప్రతిదినము ప్రకటింపబడును.

Vol. 11

చెన్న పట్టణము 1924 వ సం॥ జూలై నెల 23-వ తేది బుధవారము

No. 97

శ్రీ రక్తాక్షి నామ సంవత్సరము, ఆషాఢమాస బహుళ సప్తమి 2.

సంచిక ౯౭

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు మంచిమందు

ఇప్పు గొప్పవారిచే వేలకు వేలు యోగ్యతాపత్రములు పొందియున్నది. వందభాష చీటి చూచి కొనిన మోసముగలుగదు.

అమృతాంజనము నకలవిధ

తలనొప్పుల మాన్పును, వాయువుపోట్ల బాపును,
పార్శవు నొప్పుల బారదోలును, పోట్లగొట్టును.
బెణుకుల భేదించును వాపుల రూపుమాపును.
దగ్గును తగ్గించును దురదనుతొలగించును.

నొప్పులకు సంజీవివంటిది

ఈమందును కుద్ధగానే చెమట వట్టుటవలన శరీర
మందలి దుష్పదార్థములను తొలగించి దేహమున
కారోగ్యము గలిగించును. నొప్పులు తీసివేయును.
విదేశములలో కూడ వాడుచున్నారు.

చక్క-నిడబ్బితో నహా సీసా 1-కి ర్పు 0-10-0; డజన్: 1-కి ర్పు 6-4-0. ప్రతియింట నుండదగినది

అమృతాంజనం డిపో, 6, 7 తంబుకెట్టి వీధి మద్రాసు లేక, బొంబాయి.

'SIDDHA KALPA MAKARADHWAJA'

(REGISTERED)

IS THE SAFEST, SUREST AND MOST PERMANENT CURE FOR ALL ACUTE & CHRONIC DISEASES.

PRICE PER PHIAL OF 60 PILLS FOR A COMPLETE CURE, Rs. 10.

THE MADRAS AYURVEDIC PHARMACY, LIMITED.

THE PREMIER INDIAN CHEMISTS & DRUGGISTS

(AUTHORISED CAPITAL Rs. 2,00,000 PAIDUP CAPITAL Rs. 1,50,000)

Tele Address:—

Post Box No. 151.

Telephone:—

"Kalpam"

Madras.

Nos. 1034 & 837

Managing Director & Senior Physician.

(657)

Ayurveda Ratna Pandit, Dr. N. V. SRI RAMACHARLU, Ph.D.Sc.,

"CONSULTING HOURS BY THE SENIOR PHYSICIAN"

1. Redge Town Dispensary:—44, Govindappa Naick Street, 10-30 A. M. to 3-30 P. M.

2. Mount Road Dispensary:—2/4 Mount Road, 8-30 A. M. to 10 A. M. & 4 P. M. to 7 P. M.

3. Triplicane Dispensary:—583, Pycrofts Road 7-30 A. M. to 8 A. M.

4. Mylapore Dispensary:—"Kamalalaya," 63 Royapettah High Road, 6 A. M. to 7 A. M.

లోకమయహర కస్తూరిమాత్రలు

ఈ అమూల్యమైన మృత్యు మోక్షదీపకం కస్తూరి, తుంబురుపువ్వు, పచ్చకర్పూరము, అతిగుణకారముగల వన
మాలికలు చేర్చి తయారుచేయబడినది. అత్యంతకరుణకు ఏకమృత్యుకాని యందులో చేరుటలేదు. తనీలిద్దల, బాహు
ద, బాలికలు, యశస్యులు తరుణులు, ముసలివారు ప్రతిమొక్కరూ తీసిని సాధారణకొగ్గను లన్నిటికిని అను
పానభేదముతో వాడతగినది. చిడ్డలకు, బాలింతలకు ఇది సంజీవవంటిది. వేసకు వేల బుడ్లు ఖర్చు అగుచున్నది
250-800 చుక్కలు గల బుడ్డి 1 కి 0-4-0, 6 బుడ్లు 1-4-0 పొందవచ్చును. ఈ దిగువ తెలుపబడిన టౌన్ల
ముఖ అని ఏ యే వ్యాధికి, గుణమిచ్చునట్లు తెలుపబడినవి అందుకు యేలాటి సంజీవామేరేను. తప్పక వాడి
చూడుడు.

పారస్వతానవం:—రక్తకృద్ధి, బుద్ధితపాదని, బాహక క్షేపి హెచ్చించును, బుడ్డి 1 కి ధర 1-0-0.

బాలనుభోదయ:—బిన్న పిల్లలకు బలమిచ్చు దివ్యమము. తీరుగానుండును. గుణ మర్జయ్యెను 0-12-0.

భావనదీరక రసాయనం:—పిత్తసంబంధమైన వ్యాధులు, వాయులు, అక్షి ర్తి కటాక్షంవలె పోవును. రు 1-0-0.

వాతగజ కేసరి లేహ్యము:—సర్వవారములకు ఆకలి మందగించుట మలబద్ధము మొలగుట: 3 పెట్టినిది విడిచు రు 2.

ఈ టౌన్లముల గుణము ఒకసారి కొనినవారికే తెలియను. ఒకకథా మాత్రం కొనిన వీడక ఎన్నడును మాత్రం నే కొనినవారిని
పృథనమృతము. పాశ్చాత్య వైద్యులచేతను, వైద్యకళాధికారి, ప్రధాన వైద్యులు,
శ్రీ పితామహవైద్యులు, మొదల.

(953) వెల్లింగుటన్ సిసీమా

19-7-24 శనివారమునుండి 25-7-24 శుక్రవారమువరకు
సాయంత్రము 8-15 ప్రతిదినము 2 అంటలు రాత్రి 9-30
శని, ఆదివారములందు మధ్యాహ్నము 8-15 కూడ గలదు

డిబుల్ సిరియల్ అట్రాక్ట్ ది బెరిగాన్
ట్రయల్ నాల్గవవారము ఎడ్జిపోలో అన్యుత
సాహస కార్యములు వాని పింగుడాగరు మొకలగు
నవి గలవు. లెవరు పుష్య గూడ చూపబడును.

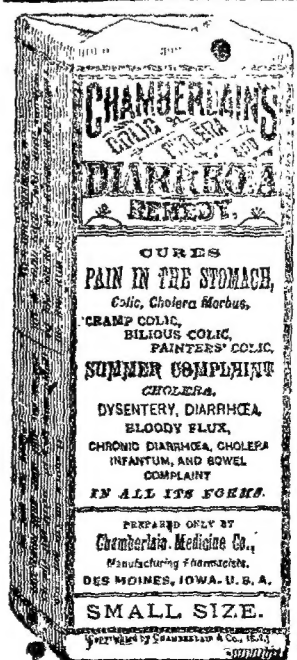
ఇంపీరియల్ సిసీమా తిరువళ్ళిక్కేణి

19-7-24 తేది శనివారమునుండి 25-7-24 తేది శుక్రవారమువరకు
సాయంత్రము 8-30 ప్రతిదినము 2 అంటలు రాత్రి 9-30
శని, ఆదివారములందు మధ్యాహ్నము 8-30 కూడగలదు

విపాజి (రాజు నన్యాసియగుట)

వైవారము స్టార్ ఫిల్మకంపెనీ

సోసియల్ డ్రామా విజయ

చేంబర్లెన్ గారి

శూలనొప్పి

అతి సార

నివారిణి (2)

ఈ ష ధ ము ను

సేవించుటచే

కడుపునొప్పి, గ్రహణ,
అతిసారము, శూలనొప్పి,
వేగు సంబంధ మైన వ్యా
ధులు మున్నగునవి అర్జు
న్యుతముగా కుదురును.
అన్ని బాగాలలో విక్రయ
మునకు వారకును. త

తిరుమల శ్రీనివాస త్రిలింగ మహావిద్యాపీఠము, తిరుపతి

ఆర్యవిజ్ఞానజిజ్ఞాసులకు సర్వసమన్వయ సిద్ధి నొసంగు విద్యాస్థానము

అధిపతి వైద్యరాజు డాక్టర్. దంటు సుబ్బావధాని యల్. సి. పి. ఎ. యస్. (ఇండియా.)

ఈ వైద్యశ్రేణులు ప్రకృతి మూడుమాసములు మద రాసులో మకముచేసెదరు.

ఆంగ్లేయ వైద్యమందు నాయుర్వేదవైద్య సత్సంప్రదాయ మునందు సపారమైనయనుభవము గల యాడాక్టరుగారి సలహా బడయగోరువారు.

ఉదయం 7-8.30 వరకు 84 పెంకటరంగస్థిశిథి త్రిప్లికేను.

9.15 గం. వరకు. 114 ఆదియప్పనాయకరు పీఠి

సాయంత్రం 4.30.6 గం.వరకు 82 తూర్పుమాడపిడి మైలాపూరు

ఈ స్థలములందు సమావేశముకావచ్చును. సకలజనసులభ

మగునట్లు సలహాజా నిర్ణయింపబడును. వై మహావిద్యాపీఠ

పోషణవై విక్రయింపబడుచున్నాడధ్యక్షుడు.

యోహానుజీభూషా.

పురుషులకు నడివయసునం దనేక కారణములవలన కలిగిన బడలికలు, నింద్రియము పలచనగుట శీఘ్రస్థలము మున్నగు దోషముల నీవందువలన నివారణమగును. అంగమును జిగివిగు పు లంతకంతకు మిగిలి దృఢగాఢ్రులయి పీర్వవంతులగుట కీమం దుకంటె సులభపాయము లేదు.

త్రిలింగ లేజన్వనమున గలుగు చీరలు విడవోట, ముట్టు నొప్పి, నెల తెచ్చుతల్లలగుట, గర్భము నిలువకుండుట, ప్రసవ బాధలు మున్నగునవి నీయోహానుజీభూష పోషణ చక్క దనము చిక్కదనము నవక మంతకంతకు తరుగక పెరుగనట్లుచేసి సులభప్రసవపూర్వక గుండరనందనోత్పాదక మగును.

చాకలో సిద్ధాధ్యక్షుడు డాక్టర్. యల్. సి. పి. ఎ. యస్. 1-8-0.

వలయువారిట్లు వ్రాయవలెను:—“యోహానుజీ భూషా ఆఫీసు తి. శ్రీ. త్రి. మ. పీఠము, తిరుపతి.

గుడూచీసత్వము.

ముగ్గుమేహము కురుదని మీ కెవరు చెప్పిరి?

ముగ్గుమేహమునకు గుడూచీసత్వ మెత్తినందు. ఇది మహారసాయనము. ఇది జ్వరములకు తరుణ పురాణజ్వరములకు పాండుకామిలకు, నీగుడూచీసత్వము సుస్పృత గ్రంథములు ను, యువానీగ్రంథములను మిక్కిలి పేరుగాంచినది. వైద్యుల నేర్పుకొని మాప్రకృతమైన గుడూచీసత్వము సమస్తమైన వ్యాధులను మాన్పును. ముగ్గుమేహమున కియ్యది మేటిమందు. నే వించి, తెలియుదు. తులం రు 8.0-0

వలయువారిట్లు } “గుడూచీ డిపో”
వ్రాయవలెను } తి. శ్రీ. త్రి. మ. పీఠము, తిరుపతి.

సమస్తమైన వ్యాధులకు ప్రకృతమైన చికిత్స

సకలమైన లోగములకు వివరములు వ్రాసిపంపిన, సరస మయిన దివ్యవ్యాధములు, సలహాలు, చికిత్సవిధానములు ట పాలాద్వారా పంపబడును. స్వయముగా సాన్నిధ్యమున చికి త్సగోరువారు ముందు తెలియబరచిన సౌకర్యములు కలిగింప జడును.

వలయువారిట్లు వ్రాయవలెను:— (1552)

ఆయుర్వేదవైద్య, దంటు పార్థసారథి.

దుర్గామెడికల్ హాలు తి. శ్రీ త్రి. మ. పీఠము, తిరుపతి.

ప్రకటన

వినోదిని-కర్త. తల్లాప్రగడ నూర్యనారాయణరావుగారు ధర రూ 0-12-0

ప్రేమలత-కర్త కావ్యనిధి చెలికాని లచ్చారావుగారు ధర రూ 0-8-0

ఇవి విద్యా శాఖాధికారులచే, యింటర్ మీడియేట్ పరీక్షల 1925-1926 సం. లకు నియ మింపబడినవి. వలయువారు:— మేనేజరు, శ్రీరామవిలాస ప్రెస్ (5557) చిత్రాడ, పితాపురం. (గోదావరిజిల్లా)

మహాసంగ్రామము నాకొనగిన స్వాతంత్ర్యము

యధృచ్ఛాస్త్రముకు నొక సభ్యుడు

(మైమేగజిన్ నుండి)

గత మహాసంగ్రామమువలన మేమేమేమి కలిగినది? అని యనేకులు బుద్ధిచుంతు లాలోచించుచున్నారు. నూరు సంవత్సరములైనతర్వాత భవిష్యత్తునందు చరిత్రకారు లీవిషయ మాలోచనచేయుదు యుద్ధస్థలితములను తులాభారముచేయగా యుద్ధమువలన మేలనితేలినో లేక కీడనితేలినో యిప్పుడు నిర్ణ యంప శక్యముగాదు. యుద్ధము మంచికేవచ్చినదని మానవ్యుక్త ము. యూరపులోని ప్రస్తుతదుఃఖములు అవమానములు దుస్స్వ ప్పుతుల్యముగ స్ఫురితయిం దుండును. యుద్ధాస్త్ర విజయము వలన తృప్తికెందదనియు యావ్యసము మన యవాగతికులగు పూర్వీకుల వైరస్వభావవిహ్నమనియు లోకులు గ్రహించె దరు. ఎన కెట్లాపించినను యాయుద్ధము లాభకారియని యొ క్కచేతము నిస్సందేహముగ నుడువును. అది పోలెండుదేశము. స్వాతంత్ర్యమును ప్రకృతిసిద్ధముగ ననుభవించుచున్న మనకు ఇంగ్లీషువారికి పోలెండువారికి జీవితపరిస్థితులు దురూహ్యములు. 1000 సంవత్సరము చరిత్రగల యాదేశమును రైతులు భూమిని పంపకము చేసికొన్న విధమున మూడుభండములగు విభజించి, జర్మ నీయొకభాగమును, రష్యా యొకభాగమును, ఆస్ట్రీయా యొకభా గమును స్వీకరించెను. పోలెండుదేశపు ఆత్మ నశించినదియు, తస్మృతక శేఖరమును యీ మూడుదేశములను పంచుకొన్నదని యు నొకనిభుంట్లువునందు వ్రాయబడియున్నది. ఇట్లు జరుగు ట నింకను యక్కడక్కడ వయోవృద్ధు లెరిగియున్నారు. వై విధమున పోలెండు 100 సంవత్సరములు శత్రుత్వము వశం దియై యుండెను. మాతృభాషయందు మాట్లాడుటకు గాని మాతృభా వయందు వ్రాయబడిన పుస్తకములను చదువుటకుగాని యనేకు లకు నెలవొసంగబడి యుండలేదు. పిల్లడు తల్లితో మాట్లాడు టకుగూడ మాతృభాషనుపయోగింప వీలులేదు. ఒక శ్రీ తన యింట్లో తనమాతృభాషయందు వ్రాయబడిన పుస్తకముండుట చేత 15 సంవత్సరములు, గనులవద్దనందు యంత్రమునకు గొలు గులతో బంధింపబడెను. దేశమందు నిరంకుశత్వము విజృంభించె ను. ఎక్కడచూచినను గూఢచారులు సంచరించుచుండిరి. గట్టి గా మాట్లాడినయెడల కొంప మునుగు నేమోయని పోలులు భయ పడుచుండెడివారు. గడచిన మహాయుద్ధస్థలితముగ, లతులకొని పోలు లిట్టి దుర్భరదాస్య జీవితమునుండి సురక్షింపబడి విముక్తు లైరి. పోలెండుదేశమునకు నవయుగ మారంభమయినది. పోలుల వ్యవయమందు భావికేయోభిలాష యుంకురించినది. పోలెం డులోని వార్తలను మాకంపుటకు మేము నియోజించిన యామె ను యీ యుద్ధమువల్ల తనదేశమునకుకలిగిన నూతన జీవితోత్సా హము, విజృంభణము, వికాసములనుగూర్చి వ్రాయమని మేము కోరినవై నామె యిట్లు వ్రాయుచున్నది.

పోలెండు స్వతంత్రమందు-పరతంత్రమందు

కొన్ని దేశముల ప్రజలకు యాయుద్ధమువల్ల జీవితముం దెట్టి యదుర్భుతపరిణామము కలిగినదో, యూరపుభండమందలి పశ్చిమదిగ్భాగము లూహింపలేదు. పశ్చిమదేశములకు కలిగిన ఫలిత మాలనుబట్టి చూచినయెడల యుద్ధము అనర్థదాయకముగ కన బడును. వారికి జీవనము కఠినతరము చేయబడెను. యూరపు నం దొక దేశమువై మియాన్మరును తన మోక్షప్రవాత యని సవా కృతజ్ఞతతో తలచుచుండును. ‘పోలెండు తనకీయుద్ధము చేసిన మేలును మరువజాలకు. కోపర్నికను, సోలియెస్కి, ‘కోనియస్కో’ అను గణితకాస్త్రమందు జగత్విఖ్యాతులైన మహాపండితులకు ప్రమాణగ్రంథరచయితలను అగు నట్టివారికి జన్మభూమియై గతతర్వాద్ధాంతమువరకును స్వాతంత్ర్యము ననుభ వించిన పోలెండు నూరేండ్లక్రిందట జర్మను, ఆస్ట్రీయా, రష్యా దేశములచే నాక్రమింపబడి యామూడుదేశములలోను అంత ర్భాగములగు మూడుచీకెలు చేయబడి కలిపి తేసికొనబడినది. ప్రపంచపటమునుండి పోలెండు తుడిచివేయబడినది. ఈ ఘోర మును జూచి యూరకుండిలేగాని ఎవరును తమయనమృతినిగాని కోపమునుగాని తాపతైరి. యూరపునందు వ్యాయజుద్ధింశించి నట్లు కనబడెను. పోలెండు బానిసత్వముం దుంపబడిన ఈ నూటయిరువై యేళ్లచరిత్ర మానవచరిత్రమందు మిక్కిలి అవమాన కరమగు కళంకదుష్టాధ్యాయ మని పోలులు తలచెదరు. స్వాతం త్ర్యము పొందుటకు యత్నించితిమి. అతిశ్రమకు ప్రయత్న

ములు సల్పితిమి. అనేక పర్యాయములు తిరుగుబాట్లుజరిపితిమి. కాని అంతిమవంతులైన శత్రువులను గెల్పుటేమి! ప్రతి తిరుగు బాటువల్లను ఫలితము మాదేశమునకు మరింత దుఃఖము, బాధ, కష్టము అయినది. మా మాతృభాషను నభ్యసదవినుండి తొల గించిరి. మాయిల్లలో మాభాషావిరచితగ్రంథముల నుంచుకో నలదనిరి. తన మాతృదేశేంద్రాహి కానివాని కుద్యోగములేదు. గూఢచారులు రంగ్రాన్యేషణపరాయణులై సర్వవ్యాపకులైరి. మాయిల్లలోగూడ నేమనకో నటుకును భయానుమానములు పీడిం చుచుండెడిది? ఆపాయకరముగ నుండెడిది. ఎవనియందైన నను మానము కల్గినయెడల పోలీసువారు రాత్రియనక పగలనక వానియింటికి తర్పుగా వెళ్లుచుండెడివారు. అన్ని గదులను వెదకే వారు. వంటిళ్లు అవకాయగునట్లు, చిత్రపటముల చట్టములను, పరువులు, సురుస్తుములు పరిక్షించెడివారు. గమ్ములత్రెవ్వ గొడ లను పడగొట్టి గృహములను నిర్మూలము చేయచుండెడివారు. కాని ఈచర్య బాగున్నది కాదని యెవరును ఆన సాహసంపరు. విచారణ యన్యమాలయే లేకుండా కుటుంబమందలి తండ్రినో కుమారునో ద్వీపాంతరవాసమునకుగాని, పరలోకవాసమునకు గాని పంపివేయుచుండెడివారు. అట్లు పంపుటకు పూర్వము ఒక్కపర్యాయము తనవారిని చూచుటకు ఎవరికిని నెలవొసంగు నుండెడివాట. వీధులలో నడచునప్పుడు బహుభాగత్రగా మే ముండవలసియుండెను. ‘చేతు లెత్తు’ అను మాట మాచెవులకు కట్టబడియే యుండెను. అమాటలు విన్న వెంటనే చేతు లెత్తని వానిని తుపాకితో కాల్చివేయుచుండెడివారు. ఆయపరాధి యెంతకాంతుడైనను దానితో పనిలేదు. పోలీసువారి మనుష్యు లుకచ్చి వారంటుపోవువారికేబులు తడిబీచేయుదురు. కర్మము చాలక ఎనడైన తనవ్యాసుపోర్టు (జొల్లొతిరుగుటకు దొరతనము వారి నెలపుచీట్లు) మరచిపోతే వానిని వెంటనే కారాగృహ మందు పడవేయుచుండురు. మాదేశమలో తిరుగుటకు మాకు ప్యాసుపోర్టుండవలసివచ్చెను.

రష్యావారు స్థాపించిన కారాగృహములు ఎప్పుడు క్రి క్కిరిసి యుండెడివి. అవి మనవ్యవసామన కన్నముగ నుండె డివి. పాప మీశైలిలు కిటికీలు లేనట్టియు వెల్తురురాకెట్టియు, మోకాలులోతు బురదకల్లినట్టియు కొట్లూ ఉంచబడు చుండె డివారు. కూర్చుండుటకు ఒకపీటమాత్రముండెడిది. పరుండిటుకు మంచముగాని పరపుగానిలేదు. ఈ వైధి లనేకులు పిచ్చువారైరి. దానియం దాశ్చర్య మేమున్నది? తన మాతృభాషను వ్రాసినపుస్తకమును చదువుటో లేక పాటనుపాడుటో తప్ప అంతకుమించిన నేరము చేయని 12, 18 ఏళ్లవయస్కుల బాలు రను అతిఘోరమగునట్టియు దారుణమగునట్టియు పాపకర్మల చేసిన శిక్షితులతోబాటు అనేకమాసములు సహవాసములు కావించుచుండెడివారు. నేరమింక పాచ్చయినదని తోచినయెడల అట్టిబాలురను నైరీయా దేశమునకు తీసుకుపోవుచుండెడివారు. శిక్షితులకు నేలకొని పోలులు నైరీయాలో గనులయందు తమ యంత్రములకు సంవత్సరముల కొదియో లేక యానెట్టివ మో శృంఖలాబద్ధులై, రాత్రింబవళ్లు పనిచేయుచుండెడివారు. కొందరిని గనుల లోభాగమునుండి వైకి రానీయరు. అట్టివారికి సూర్యుని నెల్తురు, శేడిమి, గాలియొక్క చల్ల దనము, పరిమళ ము, ఆనభవింప నశిక్యమాయెను. ఇట్టివికూడ దుర్భమాయెను. వీరుచేసిన నేరమేమి? వారి జన్మభూమియందు వారికి ప్రేమయం డుటయే మహాపరాధము. పోలీసుభాషా పత్రికా సంపాదకురా లగు నొక 70 ఏళ్ల వయసుగల ముదుసలిని నే నెరుగుదును. ఈమె నైరీయాలో 15 సంవత్సరముల కఠినశిక్షను గవలలో పనియందు గడపినది. మున్నెయ్యేళ్లక్రితము ఆమెశృంఖలములు తీసివేయబడినను, వాటిని రాత్రింబవళ్లు 15 సంవత్సరములు ధ రించియుండుటచేత నిప్పటికిని ఆమె చేతులయందు యాగొలు సుల యానవాళ్లున్నవి. ఈ 20 వ శతాబ్దములో నిట్టి పనులు యూరపులో జరిగినవిచెప్పిన నమ్మకము సులభముగా పుట్టుదు గాని 1914 ఆగస్టు 4 తేది యనగా మహాసంగ్రామప్రారంభదిన ము నవకును పోలెండులో నిట్టి ఘోర శిక్షితులు లుండెడివి. యంగ్లాండులో పిల్లలు క్రీడాకానోడముల నోలలాడించు తగు మాతృభాషను ముద్దుమాటలను మాట్లాడుచు పాటలను పాడుచు కాలము గడపుచుండగా పోలెండులోని బాలురు తమకాల మును భయవిహ్వలై గడపుచుండిరి. యంగ్లాండులో బాలురు స్కూళ్లలో విద్య నభ్యసించుచు ముందు యుక్తమగుపౌరులగు టకు పాటుబడుచుండ, పోలెండులో బాలురు స్కూళ్లు విద్య నెరుగక సదా భీతులై జడువున కాలము గడపుచుండెడివారు. వారికిగూడ వారి మాతృభాషాగోతులనుపాడుట సరదా యయ నను పాడినయెడల శత్రువులువని తమ్ము వైదులూ వెట్టుదురని

స్వరూపిని అయిదువ్రూపిలు నేర్పించిన పుట్టా బిడుపు స్వరూపిలు.
చక్రి పురాణాద్వరమణులు మొదలును విమలై స్వరూపిలు బోధనను
అమృతాలవనము దీపా^{కి}, మదరాసు - బొంబాయి.

గోదావరి

కోర్టుల మార్పులు

హాస్యాస్పదమైన అసంబద్ధమైన ఏర్పాటులు

దావాదారులలో కలవరము

(స్వకీయవిలేఖరి)

కాకినాడ, జూలై 18:—మూడు సంవత్సరములనుండి యీ మండలమునందు సభాకోర్టుల నిర్వహణలందు చలనశీలమైనదియు వాటి జ్యూరిస్ డిక్షన్లను గురించియు ఆలోచనలు చేయబడుచున్నవి. వాటి పర్యవసానము యిప్పటికి బయల్పడినది. ఈ నెల 15 వ తేది పోర్టు సెంటు జార్జి గెజిటీలో ప్రభుత్వ ప్రకటనము చేయబడినది. ముఖ్యమైన విషయము—ఆగస్టు 1 వ తేదీనుండి కాకినాడ అడివనల్ సభాకోర్టు అమలాపురంలో నుంచబడును. దీనినిబట్టి సభాకోర్టుల, మున్సిబుకోర్టుల, జ్యూరిస్ డిక్షన్ల మార్పువడెను. కాకినాడ పెద్దాపురం మున్సిబుకోర్టు స్కూల్ కాజు జూనియర్ కళాశాలలో సభాకోర్టును, రాజమండ్రి రామచంద్రపురం మున్సిఫీల్ స్కూల్ కాజు జ్యూరిస్ డిక్షన్ రాజమండ్రి సభాకోర్టును అమలాపురం రాజోలు మున్సిఫీల్ అమలాపురం సభాకోర్టును యియ్యబడినది. ఇప్పటివరకే ఏతాలూ కా జ్యూరిస్ డిక్షన్ ఆతాలూకా మున్సిఫీల్ ఉండక ఒకతాలూకాలోని ఫిర్కాల మరెయ్యకతాలూకా మున్సిఫీల్ చేర్చబడినది. అందులోనున్న హాస్యాస్పదమైన విషయ మేమన ఒక కోర్టును దగ్గరగానుండు దావాదారు మరెయ్యక తాలూకాలో వెళ్లవలసియుండుట. ప్రభుత్వ ప్రకటనముబట్టి నే చదివినందువల్ల గాని యిక్కడ మరల ప్రచురణము చేసినందువల్ల గాని చదువరులందరకును అందుగల అసంబద్ధమైనట్టియు హాస్యాస్పదమైనట్టియు సంగతి తెలియజాలను. కనుక యిక్కడ రెండుప్రధానమైన ఉదాహరణములు పొందుపరచదలచితిని.

దావాదారు కష్టపడములు

గొల్లల మామిడాడ యండూరు ఫిర్కాలు కాకినాడ తాలూకాలోనివి. ఈ ఫిర్కాల దావాదారుల యంతనర కష్టపడము కాకినాడకు వచ్చే దావాలు దాఖలుచేసి కొని పరిష్కరించుకొనవలసినవారై యుండిరి. ఈ ఫిర్కాల గ్రామములు కాకినాడ పట్టణమువరకు వ్యాపించియున్నవి. ఈ గ్రామములన్నియు రామచంద్రపురం మున్సిబుకోర్టుకు చేర్చబడినవి. కావున కాకినాడ మ్యునిసిపల్ సరిహద్దుల ఆవల నున్న దావాదారు యా 200 లకు లోబడిన స్కూల్ కాజు దావాను సుమారు 20 మైళ్ల దూరములోనున్న రామచంద్రపురం మున్సిబు కోర్టులో తేవలెను. అరగంటలో కాకినాడ కోర్టుకు వచ్చి దాఖలు చేసికొనవలెను. అతడే యా 200 లకు పైబడియు యా 500 లకు లోబడియు అయిన స్కూల్ కాజు దావాను సుమారు 40 మైళ్ల దూరముననున్న రాజమండ్రి సభాకోర్టులో దాఖలు చేయవలెను. యా 3000 కు లోబడిన అసలు దావాను అతడు తెచ్చుకొనవలెనంటే రామచంద్రపురం మున్సిబుకోర్టును పోవలెను. యా 3000 లకు పైబడిన అసలు దావాను తెచ్చుకొనవలెనంటే కాకినాడ సభాకోర్టుకు రావలెను. రామచంద్రపురం మున్సిబుకోర్టులో నియ్యబడిన డిక్రీలైనీ అప్పీలుచేసినవలెనంటే యీ కాకినాడ ప్రక్కనున్న మనసి రామచంద్రపురమునుండి రాజమండ్రి వెళ్లి సభాకోర్టులో అప్పీలు చేసికొనవలెను.

చదువరులారా, ఆలోచించండి, ప్రభుత్వపు ఆర్డర్ల ఫలితము! ఎప్పుడును కోర్టుల వెంబడిని తిరిగే దావాదారుని కష్టము, సామ్యు న్యాయము, పెక్కుదావాలుండుటవలన ఒక కోర్టు నుండి ఒక కోర్టుకు ఎగురవలసియుండుట, వివిధకోర్టులలో తన దావాలు ఒకేతేదికి వాయిదా పడినయడం వచ్చేకష్టము! కోర్టులకు రావలదని చెప్పినట్లు యీ ఆర్డర్ల ఫలితము కన్పింపవచ్చును. కోర్టుల కలవాటుపడిన వారలు మానుదారా? ప్రభుత్వపు టుత్తువులు జిల్లాలోని గామము లెచ్చటనున్నవో తెలియకుండ వేసినట్లును దావాదారు కష్టములు ఆలోచింపవలెను కన్పించుచున్నది.

మఱి యొక ఉదాహరణము. వెంకటాయపాలెం (దొడ్డిరామ) ఫిర్కా రామచంద్రపురములోనిది. రామచంద్రపురం ఏకైకమైన నున్న దావాదారు యా 200 లకు లోబడిన స్కూల్ కాజు దావా రామచంద్రపురము మున్సిబుకోర్టులోను, యా 200 లకు పైబడిన యా 500 లకు లోబడియుండు దావాను దాఖలుచేసికొను

టకు ఎక్కువ శ్రమతో కోటిపల్లివద్ద గోదావరి దాటి 4,5 మైళ్లు నడిచి పిదప అమలాపురం వెళ్లి సభాకోర్టుకు పోవలెను. యా 3000 లకు లోబడిన అసలుదావాను రామచంద్రపురం మున్సిబుకోర్టులోను రామచంద్రపురం మున్సిఫీ డిక్రీలైనీ అప్పీలు చేసికొనుటకు రాజమండ్రి సభా కోర్టుకొనవలెను పోవలెను. యా 3,000 లకు పైబడిన దావాను అమలాపురం సభాకోర్టులో దాఖలు చేయవలెను.

ఈ మాదిరిగానే పెక్కు ఉదాహరణములుకలవు. కొంత పూర్వపు చరిత్రవడ జ్ఞాపకము చేసికొందము. కోర్టులను ఎక్కడనుంచుటకును మార్పుటకును జ్యూరిస్ డిక్షన్ల యేర్పరచుటకును కి సంవత్సరములనుండి ఆలోచనలు జరుగుచున్నవని ప్రారంభమున చెప్పియుంటిని. జిల్లా జడ్జిలు తమకు తోచినవిధమున అప్పీలుపుట తమ ప్రపోజల్స్ పంపుచు వచ్చిరి. ఇవెట్లో తెలిసి వత్తు కొంత అంబోళనము చేయుచు వచ్చియుండిరి. 1922 సం॥ లో కాకినాడ న్యాయవాదుల సంఘము రాజమండ్రి న్యాయవాదుల సంఘము డిప్యూటీ సెన్సెట్టివము పంపి వై ఆధికారులతో తమ యభిప్రాయముల జెప్పిరి. 1922 సంవత్సరంతమున లామెంబరు గౌ. కె. శ్రీనివాసయ్యగారు రాజమండ్రివచ్చి జిల్లాలోని జ్యూడిషియల్ ఉద్యోగిగతులతో నొక సభ గావించెను. అప్పుడుండే దావాలసంఖ్య ఎగ్జా రాయవత్తువులంతము ఆయనకు నివేదించబడినది. అప్పుడేవో కొన్ని ప్రపోజల్స్ చేయబడినట్లు తోచుచున్నది. దరిమిలాను కొంతకాలమునకు హైకోర్టువారికి ప్రభుత్వమునకును కొన్ని ప్రపోజల్స్ పంపబడినవి. అవి అంగీకరింపబడినవి. కాని రాజమండ్రి సభయైన పిదప పరిస్థితులు మారుటచేత దావాలు చాల తగ్గినవి. ఈ తగ్గిన సంగతి ఆలోచనలోనికి తేబడనట్లు కన్పించుచున్నది. ఈ సంగతి ఆలోచించుకొండనే ప్రభుత్వమువారును హైకోర్టువారును తమయెదుట పెట్టబడిన ప్రపోజల్స్ అంగీకరించిరి. కాని యీ ప్రపోజల్స్ పరిమితివిధముగా చేయుచున్నామని న్యాయవాది సంఘములకు గాని ప్రజలకు గాని తెలియబరచియుండలేదు. ఇట్లుండగా, కాకినాడ రాజమండ్రి న్యాయవాదిసంఘములు సభాకోర్టులలో పెండింగుగానున్న పరిమితి జిల్లాలోనున్న మూడు సభాకోర్టులలోను ఒకటి ఎత్తివేయవలసినదని హైకోర్టువారిని గవర్నరు మెంటును కోరిరి. ఇందువల్ల పని త్వరలోపరిష్కరింపబడవని యుద్దేశము. ఇంతలో గవర్నరు మెంటువారు సభాకోర్టులలో పని పరిష్కారమునూర్చి హైకోర్టువారు కనిపెట్టి 1925 జనవరి మొదటివారములో తమకు హైకోర్టుచేయవలసినదని ఉత్తరువుజారీచేసిరి. ఇంతలోనే యీ ఉత్తరువుమాట ఆవలబెట్టి 1925 సం॥ జనవరివరకు ఆగక మూడుసభాకోర్టులకు చాలినంతవేసి ఉన్నదా అనువిషయము చూడకుండనే ప్రస్తుతపు టుత్తువును జారీచేసిరి. దీనివల్ల న్యాయవాదులలోను పార్టీలకును ఎంతయో అసంతృప్తి జనించి నది. ఒక్కొక్క ఫిర్కాగానున్న న్యాయవాదులు, కొందలు మరియొక్కొక్కటను మూడు తలపెట్టించినది. మరీసప్పటికి స్థిరముకన్పించదు. ఏలయన వైచెప్పబడినట్లు ప్రభుత్వమువారు 1925 జనవరిలో ఒకవేళ ఒకకోర్టును ఎత్తివేసినట్లుయితే లేక మరల యేమైన మార్పుచేసినట్లుయితే యీ న్యాయవాదులు మరల తమదుకాణముల మార్పువలసియుండుదురు.

కాబట్టి ప్రకృతములో ప్రభుత్వము యిట్టి ఉత్తరువును జారీచేయుట అందరకును అసంతృప్తికరముగను కష్టముగను నున్నది. దీనిని మార్చించుటకు కొంత అంబోళనము జరుగుచున్నది. ఒక్కొక్క మున్సిబుకోర్టుకు ఒక్కొక్కతాలూకా జ్యూరిస్ డిక్షన్ ఉండున్నది. దీనిని సంపాదించుటకు యిదివరలో ఎంతో ప్రయత్నము జరిగెను. ఈ ప్రకారముంటేనే చాలబాగున్నదని పెక్కురు అభిప్రాయమైయున్నది. మరియు రాజమండ్రిలో నుంచబడిన అడివనల్ మున్సిబుకోర్టును జూరిస్ డిక్షన్ కలుగజేయుటకై ఇన్నిపాటు పడవలసివచ్చినదియు, మున్సిబుకోర్టు లన్నిటిలోనున్న దావాలు లేకజూచినట్లుయితే ప్రభుత్వమువారు రాజమండ్రి అడివనల్ మున్సిబుకోర్టును ఎత్తివేసియుండురనియు, అంతగా అది ఉండవలసిన అవసరమున్నయెడల దావాలు త్వరలో పరిష్కరింపబడుటకు కొన్ని దావాలు ట్రాన్స్ ఫరుచేసి కొంతకాలముంచిన చాలుననియు, ఈ ఒక్కోకోర్టునకై జిల్లానంతయును కదలించుట భావ్యము కాదనియు యిక్కడ అభిప్రాయమై యున్నది.

రోమహరి డబ్బు 1-కి రు. 0-8-0

ఈ భవ్యమును నీటితో కలిపి పట్టించిన రోమములయూ దునిముములూ మొదలంటు రాలిపోవును. దీనివలన చర్మము నలు వెక్కిరి, మంటయుండదు. రోమములు రాలిపోవును అమృతాంజనం డిపో, మదరాసు - బొంబాయి.

గంజాం మండల పంచాయితీ కలింగపట్టణము

(2 క వి లేఖరి)

జూలై 17:—కలింగపట్టణములో జరుగవోవు గంజాం మండల మహాసభలో కేర్వరుపబడిన సన్మానసంఘము నిన్నటి దినము సమావేశమై యాదిగవ ముఖ్య తీర్మానములు గావించెను.

1. ఆగస్టు మొదటివారములో జరుగవచ్చు గంజాం మండల మహాసభ కాధిపత్యమువహించుటకు రాష్ట్రీయ సంఘాధ్యక్షులును, సుప్రసిద్ధ దేశీయనాయకులు అగు శ్రీయుత దేశభక్త కొండ వెంకటప్పయ్య పంతులుగారి నీసభవారి కేక్రగ్రీవముగా యెన్నుకొనుచున్నార.

2. మహాసభతోపాటు జరుగవచ్చు జిల్లా స్వచ్ఛంద సేవాసభకు శ్రీ రామదాసు దుర్గిరాల గోపాలకృష్ణయ్యగారి నాహ్వనించుకొనుటకును అప్పీల్ కృతానివారణ మహాసభకు శ్రీయుత గాడిచెర్ల హరిసర్వోత్తమ రావుగారిని మండల మహాసభకు దేశబాంధవి దువ్వారయ్య సుబ్బమ్యుగారిని ఖడ్గరు ప్రదర్శనమునకు డాక్టరు బ్రహ్మజోష్యుల సుప్రహృద్భావంగారిని అధ్యక్షత వహించుటకుగాను ఆహ్వానించవలెనని యీ సభవారు తీర్మానించుచున్నారు.

వై తీర్మానముల ననుసరించి స్వార్థత్యాగులును సుప్రసిద్ధ దేశీయనాయకులును అగు వైన పేర్కొనబడిన మహానాయకుల కల్లరకావ్యసములు పంపబడినవి. ఆహ్వానముల నంగీకరించి గంజాం మండల మహాసభలకు దయచేసి సభలను జరిపించుటకుగాను జయప్రదముగా నాయకులెల్లరు తోడ్పడవలసినమ్యుచున్నాను. నాయకులెల్లరు మనమండలమునకు దయచేయు మహాభాగ్యము గలిగినయెడల నిర్భాగకార్యక్రమము జయప్రదముగా కొనసాగించుటకు తగిన యవకాశము తేర్చుదును. గంజాం మండల మహాసభలు మేల్కొని నాయకుల కీతరుణమున ఘనమగుస్వాగత మిచ్చుటకు తోడ్పడి వారి గౌరవమును కాపాడుకొందురుగాక

నిడదవోలు

(స్వకీయవిలేఖరి)

శ్రీయుతులు పునులూరి కోడండరామయ్యగారు, కన్పూరి శంకరాచార్యులుగారు యీమధ్యను తమకు శ్రీ జాతీయ విద్యాలయమునకు ధనము ప్రోగచేయు సందర్భములో ఉంగుటూరు ప్రాంతములు తిరుగుళ్ల సందర్భములో కానపాడుకాపురములు శ్రీయుత కడియాల రంగనాయకులు చౌదరిగారు వారి పితౄకార్యసందర్భమున గాంధీ పూజానిధికి రు 4 లున్న విద్యాలయమునకు రు 10 లున్న యిచ్చిరి. పూజానిధిసామ్యు జిల్లా కాంగ్రెసు కార్యాలయమునకు పంపిరి.

తమకు కోఆపరేటివు భారతఖద్దగు నిలయమహాసభ యీ నెల 15వ తేదీని జరిగినది. కోఆపరేటివు సంఘముల ఆడిటరుగారు యొక ఆడిటుచేయవలసిన లాభనష్టములు తేలెడు. ఈ వత్సరమునకు శ్రీయుతులు దో. సర్వేకృతరావుగారిసే(యిది వరకున్నవారు) అధ్యక్షులుగాను యర్రమల్లి వేంకటదలంగారిని కార్యదర్శిగాను నెన్నుకొనిరి. ఈ వత్సరమైన నిలయమువారు స్వంతముగ నూలుతీయుటకు తన ఏర్పాటులు గావించురని నమ్ముచున్నాము.

ఈ జిల్లాలోనున్న ఖద్దరునిలయముల నన్నిటిని జిల్లా ఖద్దరుబోర్డు తరఫున శ్రీయుతులు కనకదండి వెంకటస్వామయ్య జూలూరు ఆడిటు చేయుచున్నారు. ఇంకా అన్ని నిలయముల ఆడిటు పూర్తికాలేదు.

నిడదవోలుసంఘ మైనురోడ్డుకు ప్రక్కనున్న సారాదుకాణమును యొకను తొలగించలేదు. పేపర్లలో వ్రాసినంత మాత్రమున ఆ దుకాణమును అచ్చటనుండి తొలగించినయెడల గౌరవమునకు హానికలుగునను కారణంచేత తొలగించలేదని తెలియవచ్చుచున్నది.

కర్తవ్యాలహరి

వెల సీ. 1-కి అ. 6 వి. పి. సహా 0-11-0
ఈ ద్రావకము చున చెవిపోటు, చెవినుండి చీము
గిరారు, చెవిబిచ్చడ మొదలగునవి వెంటనే నయముగను
5,5 బాట్లను చెవిలో పోసిన బాధ వెంటనే తగ్గును.
అమృతాంజనము డిపో,
మదరాసు - బొంబాయి

లోకమాన్యుని సారకవిష్ణుము

నెహ్రూగారిచే బహిరంగపరచబడెను

10 వేలకుపైగా ప్రజలు హాజరైరి

పూనా, జూన్ 22:— కీ|| శీ|| లోకమాన్య బాల గంగాధరతిలక్ గారి జ్ఞాపకార్థము, పూనా పురపాలకసంఘముచే, పీఠాధ్యక్షుడు నిర్వహించిన, చలనచిత్ర విగ్రహమును బహిరంగపరచు నుత్సవముయందు 10 వేలకంటె ఎక్కువగా ప్రజలు హాజరై యుత్సవముతో పాల్గొనిరి. అన్ని శంఘములనుండియు ప్రముఖులగు వారు విచ్చేసిరి. పండితమోతీలాలు నెహ్రూగారు ఉదయము 8 1/2 గంటలకు వచ్చిరి.

కెల్మారుగారు

స్వాగతగీతములను గానమొనర్చిన తరువాత, పురపాలక సంఘాధ్యక్షులగు ఎన్. సి. కెల్మారుగారు, పండితమోతీలాలు నెహ్రూగారిని విగ్రహముపైగల తెరను తొలగించి బహిరంగమునకువెళ్లినది గోరిరి. కెల్మారుగారు ప్రథమమున క్లుప్తముగ నుపన్యసించుచు, ఇట్టివిగ్రహము సేర్పరచుటకు పూనానగరమున నిడియేముదటిదని నుడిచెను. ఈవిషయమున, పురపాలక సంఘము లో అధికారతరతర భ్యులందరును ఏకగ్రీవాభిప్రాయులై యున్నారు. అత్యధ్యులు నీ స్మారకవిష్ణుము ప్రభుత్వమువారి యసంతృప్తికి గురియైనది. పురపాలకసంఘములోని వ్యక్తీకభ్యులచే నీ విషయమున నివిలుదావా యొంటి విచారణయందున్నది. పురపాలకసంఘము నీ వికృతపరిస్థితులనుండి కాపాడుటకుగాను, “కేసరి” “మరాఠీ” ప్రతికట ప్రస్టీలు ఇందుకుగాను ప్రత్యేకముగా రూ. 9000 ల నొసగిరి. తిలక్ గారి జీవితమునందంతటను, అనుకొనని కష్టములను దెచ్చి పెట్టుటవిధికి సంతోషపడెదముగ నుండెను. కాని తుదకు తిలక్ గారి విజయమందిరి. ఈ విషయమునగూడ నట్టి యుగము. పురపాలక యొక్క యే పురపాలకసంఘము వారి కార్యముగాదు. పౌరులయొక్క చిత్తవృత్తులందు జొచ్చి, రాజకీయ, సాంఘిక, ఆర్థికమార్గములందు వారి యభివృద్ధిని గురించి వ్యాపించియున్న ప్రబోధము నందు పాల్గొనుచుండవలెను. అదే విధముగా పూనా పురపాలకసంఘమువారు, 1921 సం॥న తిలక్ గారి కొక అభినందనపత్రము నర్పించిరి. ఇప్పుడొకవిగ్రహమును నిర్మించుచున్నారు.

విగ్రహమును నిర్మించిన శిల్పిచార్యుడగు వాగుగారును వారి సహాధ్యక్షులును ఈ కార్యనిర్వహణమునందు గప్పరచిన తోట్టుటను కృతజ్ఞతను తెలిపిరి. కెల్మారుగారు నెహ్రూగారిని సభ్యులకొకపరుచుచు, భారతకాసనసభలో ఉద్వోగతరసాయకుడనియు, కాసనముల ప్రకారమేర్పడిన వానిలో భారతకాసనసభయే భారతదేశ ప్రజాభిప్రాయమును వ్యక్తీకరించు సభయనియు నుడిచెను.

పండితమోతీలాలు నెహ్రూగారు

మోతీలాలు : నెహ్రూగారు లేచినవెంటనే అద్భుతముగ కరతాళధ్వనులు చెలరేచెను. నెహ్రూగారు, తనకొనర్చబడిన కౌరవమునకు కృతజ్ఞతను తెలిపి విగ్రహమును గురించి దీసికొనిరాబడిన దావానుగురించి ఇట్లునుడిచెను. “ఈవ్యవహారమునందు, నిజముగ అంగీకరింపవలసినదియు, తీరస్కరింపవలసినదియు, మునిసిపలు రేటుపేయర్లు దేశములో కల్గునత్ర మోత్రము పౌరుడగు సాతనిజ్ఞాపకార్థము, అతని నిలువెత్తు విగ్రహము తమ కర్పించినందులకు పూనాపౌరులు పురపాలక సంఘమువారిని మనఃపూర్వకముగ అభినందించెదరు.

శివాజీనిగురించి, ఒకసమయమున తిలక్ గారునుడిచినవాక్యములను నెహ్రూగారు రుచిపొందిరి. “దేశమంతయు, దుష్కరితాలసా భారముక్రింద నణగిపోవుచు, రక్షణకొరకు ఆతురపడుచున్న సమయమున, శివాజీ జన్మించి, తన అనుపమాన స్వాతంత్ర్యములను దైర్యము వలనను, భారతదేశము, భగవంతునిచే విడచిపెట్టబడిన దేశముగాదని ప్రపంచమునకు ఋజువు చేసెనని తిలక్ గారు రందు తెలిపిరి. తిలక్ గారి వాక్యముల నుడిచినపుడు, తనను దానే సరిగ వర్ణించుకొంటినని ఆతని కెంత మాత్రమును తెలియదు. ఈ పోలిక, ప్రతికూల విమర్శకుల కాయుధముగ నుపకరించును.” కాని తానీయొపమానము నెంత మాత్రమును, విడవాడజాలనని నెహ్రూగారినిరి. లోకమాన్య నారాధించుటచే ప్రజలు కట్టి ధైర్యసాహసకృత్తులగునో, అట్టి కృత్తులన్నియు భారతదేశమున కిప్పుడు చాల అవసరముగ నున్నది.

లోకమాన్యుని ప్రతిభ

లోకమాన్యుని ధీ విశేషమును గురించి నెహ్రూగారు నుడువుచు, అతని పాండిత్యమును ప్రశంసించి, అతని యుద్ధాభిమతినియు తెలుసునందు రచింపబడిన వేయని నుడిచెను. “ఈసందర్భమున మనము సేర్పకొనవలసిన విశేషాంశ మొకటిగలదు. ధనము, అధికారము, సౌఖ్యము, హోదా, ప్రాణములనుగూడత్యాగ మొనర్చినవారినిగురించి నెహ్రూగారు తాని, తత్వవ్యక్తమగు పాండిత్యసంపదను ధీశక్తులను తిలక్ గారివలె త్యాగ మొనర్చినవారిని నే నెందును గాంచలేదు. తిలక్ ఎదుట రెండుమార్లుములు గలవు. బుద్ధివంతిభలచే ఋషివదనవంది కాళ్ళతోకై నీవంటిబ యొకమార్గము. ఖయిదుకొట్టు మరయొకటి. తిలక్ గారు ఖయిదుకొట్టునే ఎంచెరి.”

శివాజీయత్నము

శివాజీయత్నమునుగురించి నెహ్రూగారు ఇట్లునుడిచిరి. శివాజీయత్నము 1918 లో విప్లవకరమనియు రాజప్రామాదమునకు ప్రకటించబడెను. కాని 1920 సం॥న తిలక్ గారి మరణాంతరము, అంగ్లజేత్ర యువరాజుగారు శివాజీస్మారక విష్ణుమునకు శంఖుస్థాపనమొనర్చెను. ఈయుద్ధమునునంతలి యుద్ధక వివిధముగా సార్వభౌముని అంగీకారమును బడసెను.

“తిలక్ గారి సార్వభౌమ దేవయని ఎవరైన నన్నడిగినయెడల నీమట్టును అన్నిచేతులను నీవు దానిని జూడగలవని ప్రత్యుత్తర మొసగదను. శాతీయమహాసభ, ప్రస్తుత సూతనకైతనంతను ఆతని నుండియే గ్రహించెను. ఆతని ఉద్యమమునకు ఆధారముగ నాల్గు ప్రభువులని తేల్చెను, స్వదేశి, బహిష్కారము, శాతీయవిద్య, స్వరాజ్యములు, ప్రస్తుత సహాయ నిరాకరణోద్యమమునకును ఎట్టి భేదమునులేదు. రాజముపై నెక్కువయూది పలుకుటప్ప మిగిలిన విశ్వాసార్థకమ మంతయు, అతనియుద్ధము లోనికే. ఈ విషయములను బలపరచుచు తిలక్ గారి యువ శ్యాసములనుండి కొన్ని భాగములను చదివి వినిపించెను. సాధ్యమైనంత వెంటనే సంపూర్ణస్వరాజ్యము గావలెనని ఆతడు గోరెను. కాని, మిశ్రు లభించినదానిని దీసికొని మిగిలినదాని కొరకు పోరాడుటయే ఆతని ముఖ్యముత్రము. అధికారము పలుకుబడి, ప్రతిష్ఠను నొసగు ప్రతిష్ఠాసమును ఆక్రమించుకొని, ఆస్థానమునుండి పోరాడి ఎక్కువ అధికారము, ఎక్కువపలుకుబడి, ఎక్కువప్రతిష్ఠలకు సంపాదించుట అని ఆతడు బోధించిన పాఠము. అతడెప్పుడును మతసంబంధమును మనివృత్తిని రాజకీయములతో కలుపలేదు. దేశము బానిసస్థితియందున్నంతకాలము, పాండిత్యము, ఋషివృత్తియు, వైభోగములవంటివినియు, అట్టివైభోగముల దానవభివంభలననియు, నెంత, తనరాజకీయములకు ఆధ్యాత్మిక రూపము నొసగ నిరాకరించెను. అతడు స్వయముగా సంఘసంస్కర్తయయ్యెను, దేశీయ విమక్తియే అత్యాకళ్యముగ నెంచినవాడగుటచే సంఘసంస్కరణమును రాజకీయములతో కలుప నిరాకరించెను. ఆతడు రాజకీయములందు పుట్టి, రాజకీయములందు పెరిగి రాజకీయములందు మరణించెను.”

తరువాత నెహ్రూగారు, లోకమాన్యుని శిలవిగ్రహముపైనున్న తెరను, వేలకొలది కంతములనుండి జనుజయధ్వానములు చెలరేకుండ, తొలగించి బహిరంగపరిచెను. విగ్రహము తిలక్ గారి పరిమాణములో నిలుపుటెత్తున నుండెను.

సభ్యులకు తాంబూలములు పంచిపెట్టబడిన తరువాత ప్రాత పురపాలకసంఘాధ్యక్షుడగు ఎల్. కే. ఆప్టి గారు, పురపాలకమునకు సభ్యులను కృతజ్ఞతాపదనముల నర్పించిన తరువాత సభముగి సెన.

తిలక్ సార్వరకభవనము

ఉదయము 11 గంటలకు మోతీలాలు నెహ్రూగారు తిలక్ సార్వరకభవనమునకు శంఖుస్థాపన మొనర్చెను. ఇండియను హోం రూలు లీగువారి ధనముతో నీభవనము నిర్మింపబడుచుండెను. ఈయుత్సవము మంగ్రయంతముగ కత్తకాండతో జరిగెను. ఈస్మారకభవనపు ట్రస్టీలలో నొకరగు కెల్మారుగారు ఈభవనముయొక్క యుద్దేశములను క్లుప్తముగ వర్ణించెను. తిలక్ గారి యుద్ధమునును నిర్వహించుటకును, అందులకు ప్రచారములను తయారుజేయుటకును నిది యుపయోగింపబడును. తరువాత నెహ్రూగారు తిలక్ మహావిద్యాలయమును దర్శించెను. మధ్యాహ్నము వీరు, పూనాకళాశాల, షెర్డూన్ కళాశాల, అనాథవిద్యార్థి గృహముల దర్శించెను. (అ. ప్రె)

రామచంద్ర పురం

(ఒకవిలేఖరి)

మున సభ్యుల కోర్కె

జూలై 20:— రాజమండ్రిలోనున్న అశిషునల్ బిల్డింగును సభ్యులకోర్కెకు ప్రత్యేక జ్యూరిస్ కన్సు నిచ్చుటకు గంపర్ మెంటు వారిచే సంగీకరింపబడి. మునుపసభ్యులకోర్కె జ్యూరిస్ కన్సులో నున్నట్టియు, మాతాలాకాక్షి చెందినట్టియు బిక్లెలోలు, మండలేట, ఆలమూరు రివిన్యూ ఫీర్స్ గల గ్రామములు దాదాపు 80 తేక 90 గ్రామములు రాజమండ్రి అశిషునల్ బిల్డింగులోని రిక్లెనుకు మార్చబడినవి. ఈమార్పు ఆగస్టు 1 వ తేదీ నుండి అమలులోనికి వచ్చుచున్నది. కాకినాడ తాలూకాలోని కొన్ని గ్రామములు మాకోర్కెకు ప్రాస్సుఫరు చేయబడినవి. ప్రాస్సుఫరు కాబడిన గ్రామములలో ఎక్కువ దావాలు గలిగిన షీడర్లు కొంతమంది ఇచ్చటనుండి రాజమండ్రి వెళ్లుటకు ఆలోచించుచున్నారు. కాకినాడవారు కొంతమంది ఇచ్చటకు వత్తురని కూడ వినుచున్నారు. కాని ఈమార్పు ప్రజలకు ఎంతమాత్రమును సౌకర్యము గలిగింపనేరదు. కాకినాడకు ఒకమైలుమారములో గల నడకుడురు, నెనుగుడురు మొదలగు గ్రామములు 16 మైళ్ల దూరములోనున్న మాముసభ్యులకోర్కె ప్రాస్సుఫరు అయినవని వినుటకు చాలంతగా కాన్పించును.

ఈ ఘట్టము

గోతావనిదికే వరదనీరు ఇప్పుడేతగిలినది. ఈసంవత్సరము వాలుగువారములు ఆలస్యముగా వచ్చినది. ఈసంవత్సరములు బాగుగానే తురిగినవి గాని అప్పుడు కాలవలలో ఒక్కచుక్క అయినను లేదు. ఇప్పుడు వర్షములు వెనుకపట్టినవి. ఎండలు మరల విస్తారముగా కాయుచున్నవి. కాలవనిండ నీరున్నది. కాని ఏమిలాభము. వేసవి ఎండలకు మిక్కిలముగా కాలి యున్న డెల్టాభూములు ఊడ్చుకొనుటకు ప్రత్యేకము కాలవ నీరుగాని, ప్రత్యేకము వర్షములుగాని చాలవు. తమను సమృద్ధిగాయున్న కాలమునందే ఊడ్చుకొనగలవు. ఏమిలో తైసను చాలదు. నీటిని కాలి యున్న భూమి గులభముగా పీల్చి వేయను. వర్షముల లేమిచే కాలవలనిండ నీరున్నను రయితులకు అంతసంతోషములేదు. వర్షములకొరకు మిక్కిలి ఆతురతతో జూచుచున్నారు. పెంచుకున్న కొద్ది ఆకుమల్లును ఎండిపోవుచున్నవి. అక్కడక్కడ ఏమందినీళ్లు చెరువులలో నీటివంతుయిచ్చి నప్పుడు గండ్లు ట్టి పూడ్చుకున్న కొద్ది భూములు మరల ఎండలకు నెరలువేయుచున్నవి. కుండతూరలద్వారా నీరు సమృద్ధిగా రాకపోవుటచేత అక్కడక్కడ రయితులు తమ ఆతురతతో గండ్లు ట్టుచున్నారు. క్రిందభూములు తడువవలసిన రయితులు గండ్లు ట్టి న రయితులమీద అల్లీలు, బులిగ్రాములు ఇప్పుడున్నాయి. ఇట్టిస్థితిలో రెండుమూడు రోజులక్రిందట ఎక్స్ ప్లొజివ్ ఇంజనీరుగారు వచ్చిరనిచేసి పంటకాలువల తలుపులు మూసింది, తాళములువేయించి, తాళముచెవులు తమ వెంటకొనిపోయిరి. గండ్లుఅన్నియు పూర్తిగా కప్పినగాని మరల తలుపులు తెరువమని చెప్పిరట. ఎవరో కొద్దిమంది రయితులు గండ్లుకొట్టెరను నెవమను ఆందరి రయితులకును ఇట్లు నష్టముకలుగజేయుట ఏమి శ్వాసాయముగ నున్నది. ఈ సంవత్సరము పంటలగతి నిట్లుండునో తెలియదు. ధాన్యము బస్తా 1 కి రు. 9-0-0 లు ఇప్పుడే అమ్ముచున్నది. ముందు ధర ఎట్లుండునో ఊహింపవచ్చును.

డాక్టరుగారు

ఇచ్చటి లోకలో ఘండు హాస్పిటల్ డాక్టరు వి. సి. నరసింహంగారు. యల్. యం. యన్. ఆగస్టు 15 వ తేదీనుంచి రెండు సంవత్సరములు సెలవుపొంద ఇంగ్లాండుకు యఫ్. యల్. సి. యన్. పరీక్షకు చదువుటకు వెళ్లుచున్నారు. వీరు ఇచ్చట కంటివైద్యమునందు మిక్కిలి ప్రఖ్యాతిగాంచిరి. వీరికాలములో నిచ్చట కొన్ని మేజర్ ఆపరేషనులు కూడ బహుశి ప్రాతతోచయబడినవి. వీరు కడుసమర్థులు, దుశుర్మోహనయులు, వీరికే తగు వీడుకోలునిచ్చుటకు పురజనులు ప్రయత్నములు చేయుచున్నారు. వీరిస్థానే మా జిల్లా మెడికల్ అఫీసరుగాకి ప్రకాయులుగానున్న సి. రంగభావ్యం నాయుడు గారు విమమింపబడిరి.

వేలకు మందు

వేల సిసా 1-కి రు. 0.40

ఈనూనెను తిలక్ గారిచే వేలు 5 పి నొందును. వీరు మునుకు వెండుకలకు హాని యుండక వెండుకలు తెరుగును. అమ్మకాంజనం డి. 1, మదరాసు - బొంబాయి

డాక్టరు ప్రతాప రూపాయిగారు

ఒక సంవత్సరము విడిచిపెట్టెను

వంగరాష్ట్రమున చారుమినాథులలో విచారణచేయుటకు వెళ్లిన పోలీసువారిపైని దారుణములగు నిందలు మోపెనని ఘోర దుపూరులలో స్వరాజ్యవాదియు ప్రముఖుడునగు డాక్టరు ప్రతాపచంద్రగుప్తారూపాయిగారిపైని మానవత్వపు కేసుచేయుటకు దొరతనమువ్యాపకమునొందిచ్చినందున జిల్లామేజిస్ట్రేటు కేసుచేసెను. రూపాయిగారికి ఒక సంవత్సరము విడిచిపెట్టెను.

(అ. ప్రె.)

కూడ కోయిల్ గ్రామములో మరియొకసంవత్సరము

కొంపలుతగులబెట్టి, మాపులను లూటీచేసి మనుష్యులను చంపుట

మధుర, జూలై 22:— మే 21 తేదీన కూడకోయిల్ గ్రామములో మరియొకసంవత్సరము కాగానే నాదారల కొంపలు తగులబెట్టుచు, ఒక నాదారు మాపు లూటీచేయబడి, ఒక చల్లజాతివాడు చంపబడిన సంబంధమున కొంపలు తగులబెట్టుట దొమ్మి హత్య మొదలగువానిక్రింద తిరుమంగలం మేజిస్ట్రేటు యెదుట నిందాలోపితులైన 30 మంది అహంబద్ధుల తరపున నిన్నటిదినమున మధుర సెషన్సుజడ్జియెదుట బారిష్టరు కె. జి. గోపాలమినగుగారు బెయిలివ్వవలసినదని కోరెను. వాదన ప్రారంభించబడక పూర్వము, మినగుగారిని మొట్టమొదట నాదారు తేర్పు రచయితనియందు, కాని ఆయన యిప్పుడు శతృపక్షము వహించి పనిచేయుచున్నాడనియు, అట్లు చేయరాదనియు, వీరినడచి దిని హైకోర్టువారి నోటీసులలోనికి తీసికొని రావలసినదనియు నాదారులపట్ల దొరరాజ పట్లగారు మినగుగారి మీద నొక పిటిషను పెట్టిరి.

పిటిషనుకు భిన్నముగా వాదించి మినగుగారు తన బెయిలు పిటిషనుగరించి నేడేవివరసినదని నొక్కిచెప్పెను. మినగుగారికి వాదించుట కనుజ్ఞ నిచ్చి, చెడునడతను గరించి హైకోర్టువారికి తెలుపు విషయములో జడ్జి ఒక నోటీసును మినగుగారిపై జారీచేయించెను. బెయిలు ఆఫ్ఫి కేసును గరించి తరువాత వాదింపుబడెను. ప్రభుత్వ న్యాయవాది ఆటంక పెట్టెను. జూలై 23:— అహంబద్ధులు 30 మందియు బెయిలుమీద విడుదలచేయబడిరి. (అ. ప్రె.)

హిందూదేశ విదేశసముద్ర వ్యాపారము

కలకత్తా, జూలై 21:—1924 జూను నెలలో ప్రయివేటు సరకుల దిగుమతి మొత్తము రు 1882 లక్షలు. తిరిగి ఎగుమతి చేయబడిన ఎగుమతులతో కూడా మొత్తము ఎగుమతులు రు 2961 లక్షలు. (అ. ప్రె.)

మలబారు రయితులు

ఉదకమండలము జూలై 21:— మలబారు టెనెన్స్ నీ బిల్లు సంబంధమున గవర్నరుగారిని సర్ ఆర్థరు న్యాయుగారిని గా|| సి. పి. రామస్వామి అయ్యరు గారిని ఆగస్టు నెలలో చెన్నపురినుండు కలెక్టరాని మాట్లాడుటకు మలబారు రయితులు ఒక రాయబారమును యేర్పాటు చేయుచున్నట్లు తెలియుచున్నది.

గా|| రామస్వామి అయ్యరుగారు

గా|| రామస్వామి అయ్యరుగారు 26 తేదీన ఉదకమండలమునుండి యెలుదేరి చెన్నపురి వచ్చెను. తాతా హైద్రో ఎలక్ట్రిక్ వర్క్సును చూచుటకు వీరు ఆగస్టు నెలలో బొంబాయి వెళ్లవచ్చును. తరువాత యీరాజధానియందు హైద్రోఎలక్ట్రిక్ కలెక్టిని వృద్ధిజేయు నుద్దేశ్యముతో పాపనాశంపాతము దగ్గరకు పోవలెనని వీరు తలచుచున్నారు.

సర్. ఎ. పి. పాత్రోగారును పానుగల్లు రాజాగారును 22 తేదీ మంగళవారమునాడు యెచ్చటనుండి చెన్నపురికి బయలుదేరుదురు. (అ. ప్రె.)

మైసూరు కొవాస్ టిపు సొసైటీ. టి.వేంకటరామయ్య, డి. కృష్ణారావుగార్లు సబు అసిస్టెంటు రిజిస్ట్రారులుగా నియమింపబడిరి. జీతము 1500, 2000 (రెం. స్వ. వి)

బొంబాయి శాసనసభ

శిశుసంరక్షణ చట్టము

పూనా, జూలై 22:— శిశుసంరక్షణ చట్టమును మొదటిసారి చదువుటనుగరించి నేడు బొంబాయి శాసనసభలో తిరిగి విచారణ ప్రారంభమయ్యెను. తుద టీఎమ్.యస్. సె.లెట్టక్ మిటికి వదిలివేయబడెను.

దక్కన్ వ్యవసాయదారుల సహాయ శాసనము

తరువాత విచారణకువచ్చినచట్టము దక్కన్ వ్యవసాయదారుల సహాయ శాసనమును సవరించు చట్టము. ఇది మొదటిసారి చదువబడుటకు తీసికొని రాబడెను. చాలసేపు చర్చజరిగెను. అనేకమంది అభ్యంతరము పెట్టిరి. ఓట్లు తీసికొనగా సది నిరాకరింపబడెను.

ప్లాటినీటికన్ బిల్లు

1920 సంవత్సరములో లండనులో జరిగిన యింగ్లీష్ ప్లాటినీటికల్ కాన్ఫరెన్సు తీర్మానములను సరించి ప్లాటినీటికన్ వనూలుచేయుట కొక బిల్లు తేబడగా సభలో నున్న పారిశ్రామిక వర్తక ప్రతినిధులందరును దానికి అడ్డుపెట్టిరి. ఈ చట్టంలో పాల్గొనిన మెన్బర్సు కే. వాడియా, పటేలు లాలాజీగార్లు యీ బిల్లు అనవసరమైనదనియు అపాయకమైనదనియు చెప్పటలలో అంగీకరించిరి. ప్రభుత్వమువారియభిప్రాయమును చెప్పుచు హామీ పెక్రటరీ అధికారతరులు తెచ్చిన కొన్ని యభ్యంతరములకు జవాబు చెప్పెను.

చర్చ పూర్తికాముననే సభ ఆదివసమునకు చాలింపబడెను. (అ. ప్రె.)

ఒక ఘోరదురంతరము

అల్వాబాదు జూలై 22:— 30వ తేదీన పిషావరులో నొక ఘోరదురంతరము జరిగినదని “పయిన్” పత్రికయొక్క పిషావరు విలే ఖరి వ్రాయుచున్నాడు. రాయల్ ఆర్మీ లింకి సంబంధించిన యిద్దరు తుపాకి యుద్ధగాండ్లు పిషాబాదులో గుండా నడుచుచు ఒక బోనుయెదుట నిలువడిరి. వెనుకనుండి యెవడోయొకడు వచ్చి తనంతటానే ప్రేలునట్టియొక పిస్టోలును తీసికొని యిద్దరిమీదను వరుసగా అనేక మైన తుపాకీ బాదలను ప్రేల్చెను. ఇద్దరికిని తీవ్రమైన గాయములు తగిలెను. కాల్చినవారు వెంటనే పారిపోయిరి. తుపాకీ దెబ్బలను తిన్న వారిలో ఒకరికి కొంచెము నింపాక్షిగానున్నది కాని రెండవవాని నీతిచాల ఉత్సాహపూర్వకమున నున్నది. (అ. ప్రె.)

తాతాయండస్త్రియల్ బ్యాంకు నేరము హైకోర్టులో ఖర్చులతో కొట్టివేయబడెను

బొంబాయి, జూలై 22:— తాతాయండస్త్రియల్ బ్యాంకు సెంట్రల్ బ్యాంకు అవహరణ నేరములో పాందాసాని అప్పీలుచేయుగా హైకోర్టులో నేడు ప్రధాన న్యాయమూర్తియైన న్యాయమూర్తి ఫాసెట్టును తీర్పు చెప్పమని ప్రాబ్సుగారి తీర్పునే ఖాయపరచి ఖర్చులతో అప్పీలును కొట్టివేసిరి. (అ. ప్రె.)

సెవరేటిస్టులు మరల చెలరేగుట

లండన్, జూలై 21:— ఉదయం. 12.55 ఫిర్యావెన్సులో మరల అధికారి సేవరేటిస్టులు హాక్సేలులపై దాడిపల్చి అందున్నవారిని ఇండ్లకు బోవలెననిరి. తామాపట్టణమున మరల ఆక్రమించు కొనెదమని జెప్పిరట. పోలీసువారి నెదుర్కొనుటకు ప్రయత్నించిరి. పోలీసువారిపైకి గాల్చిరి. చాలమంది అరెస్టుజేయబడిరిని తెలియుచున్నది.

న్యాయమూర్తి ఓవెన్ బీస్టిగారు

రంగూను, జూలై 21:— సెప్టెంబరు 8వ తేదీనుండి నవంబరు 8వ తేదీవరకు గల నెలపుతోకలిపి 1 నెలదినములు నెలపుతీసికొని న్యాయమూర్తి ఓవెన్ బీస్టిగారు వెళ్లుదురని తెలియుచున్నది. (అ. ప్రె.)

కుంభకోణము

పోలీసుసమ్మె ప్రాసిక్యూషను నేరము

మాయవరం, జూలై 22:— కుంభకోణం పోలీసు సమ్మె ప్రాసిక్యూషను నేరము నిన్నటి దినమున గ్రీన్ వి. సి. యస్. గారు విచారణ ప్రారంభించిరి. ముద్దాయాలు కేసును మరియొక జిల్లాలోనికి బ్రాన్సుఫరుచేయవలసిన దని హైకోర్టువారిని కోరుతుండుమని చెప్పకొనగా కేసు ఆగస్టు 4వ తేదీవరకు నిలిపివేయబడెను. (అ. ప్రె.)

మైసూరు మదరాసు కావేరి

ఒడంబడిక

ప్రభుత్వ ప్రకటన

ఉదకమండలము, జూలై 22:— మైసూరు మదరాసు ఒడంబడికనుగూర్చి ప్రభుత్వమువారు తిరిగి యీ ప్రకటనను గావించియున్నారు:— కావేరినదిలోని నీటిస్థలవిషయమై యీ ప్రభుత్వవారు మైసూరువారు ఏర్పరచుకొన్న ఒడంబడికను గూర్చి యిది వ ర లో ప్రకటింపబడిన ప్లీ నుండియు, కావేరి డెల్టాలో యీ నెలలో నీరతుక్కువగుటకు కారణము మైసూరులోని కృష్ణరాజసాగరములో నీరు నిలిపివేయుటయేనని ప్రకటనలో ప్రకటింపబడినది.

నిజస్థితులవి:— జూనులో చాలదినములును జూలైలో మొదటివారములోను కావేరిలో నీరు చాలతక్కువగానున్నది. జూలై 11 తేదీవరకు కృష్ణరాజసాగరం రిజర్వాయరులో నీరు లేనేలేదు. కృష్ణరాజసాగరములోనికి వచ్చిన నీరంతయు అప్పటివరకు మదరాసుకే వదిలివేయబడినది.

30 జూనునుండి 31 జూలైవరకు కావేరిలో ప్రతిదినమును సగటున ప్రవహించుచున్న నీరు 1612 క్యూబిక్ అడుగులు 11వ జూలైనాడు మామూలు ప్రవాహము 30067 క్యూబిక్ అడుగులవరకు పెచ్చెను. కావేరి డెల్టాలో అప్పుడప్పుడు నీరు లేకపోవుటకు కారణము మేటూరువద్ద కావేరికి కట్టిన రిజర్వాయరే యని తెలుపవలసినదై. మైసూరులో జరిగిన ఒడంబడిక ప్రకారము దానిని ఒప్పుకొనవలసి వచ్చినది. (అ. ప్రె.)

డొమినియను నైన్సు విద్యార్థి వేతనములు

సర్వానీ సహేగుమా సర్కార్ యం. యస్ సి. ఎ. యస్. గణేశన్ యం. ఏ గార్ల కొనంగబడెను

నీహ్లా, జూలై 22:— లండను సగరముననున్న యింగ్లీష్ యల్ కా లే జి ఆఫ్ నైన్సు అండు టెక్నికాలజీలో చదువుకొనుటకు హైందవ విశ్వవిద్యాలయములలోని విద్యార్థులకు డొమినియను నైన్సు విద్యార్థి వేతనములు రెండు 1924 - 25 సంవత్సరమునకు యిండియా దొరతనమువారు కలకత్తా విశ్వవిద్యాలయమువారు నియోగించిన సర్వానీ సహేగుమా సర్కార్ యం. యస్ సి. గారికిని మదరాసువారు నియోగించిన ఏ. యస్. గణేశన్ యం. ఏ. గారికిని ఒకపరి. (అ. ప్రె.)

పోస్టు, టెలిగ్రాఫు డైరెక్టరు జనరలు

రంగూను జూలై 22:— ఇండియా పోస్టు టెలిగ్రాఫు డైరెక్టరు జనరలు హెచ్. ఏ. సాముగారు నేడు రంగూను వచ్చిరి. వీరు 25 తేదీ శుక్రవారమునాడు చెన్నపురికి వెళ్లుదురు. (అ. ప్రె.)

శ్రీ శే|| సర్దారు కాంతరాజు డిప్యూ నెఫి:

వేనుకటి మైసూరుదివాను సర్దారు ఉర్పుగారి స్మారకచిహ్న నిధికి పానగలురాజాగారు 25 రూపాయలును సర్ పాత్రోగారు 30 రూపాయలును యిచ్చిరి. నిలుపునైజాచిత్రపటమును తయారుచేయించెదరు. (రెం. స్వ. వి)

మైసూరు చీఫ్ కమిషనరు:

ప్రధాన న్యాయమూర్తి కే. ఎస్. చంద్రశేఖ రయ్యరుగారు పని చాలించుకొందురు న్యాయమూర్తి ప్లామరు, బి. నాగప్పగార్లను చీఫ్ కమిషనరు మార్చెదరు. (రెం. స్వ. వి)

కఫహారిచూర్ణము

శుద్ధబిల్లి 1-కి 0-8-0 (6 డబ్బీల మందుగలది) 1-కి రు 2-0-0 ఈ చూర్ణము వనమూలికలచే చేయబడినది. కర్క, ఉప్పునూ, కాపిసనూ, తైల్యజ్యరూ మొదలగువానికి దిగుట ఉపయోగించును. దీని కెంతునుంచుకొనుట మంచిది. బ్రహ్మతాంజనం డిపో, మధురాను - బొంబాయి.

వర వలం

తిరువాన్కూరు

ప్రాణనష్టము

తిరువేండ్రము, జూలై 18:—పశ్చిమకనుమలమీద కుంభపోతగా వర్షించుచుండుటచే తిరువాన్కూరులో అనేకచోట్ల వరదలువచ్చి విశేషనష్టమును కలుగజేయుచున్నవి. వరదలతో శబాలక మనుష్యులు యిండ్లను వదలిపోవుచున్నారు. కొంత ప్రాణనష్టముగూడ జరిగినది. నిలువజేసినధాన్యపుకొట్టకు అపారమగునష్టము కలిగినది. ప్రజలు ఎత్తైన ప్రదేశములకు పోవుచున్నారు.

ఇంత గొప్పవరద లిదివరకెప్పుడును వచ్చియుండలేదు. ఇంతనష్టమును యిదివరకెన్నడును వచ్చియుండలేదు. పెరియార్ నది క్షే 8 అడుగుల నీరు వచ్చినది. రాకపోకలు నిలిచిపోయినవి. మహారాజాగారి దక్షిణ తిరువాన్కూరు ప్రయాణము ఆగి పోనది. నష్టముజరిగిన ప్రదేశములలో సహాయప్రయత్నములు జరుగుచున్నవి. (ఆ. ప్రె.)

మధుర

వేగినదిపొంగుచున్నది

తిరువేండ్రముతో 1 నెలవరకు రాకపోకలుండవు

మధుర, జూలై 28:—నిన్నటినుండి వేగినది పొంగుచున్నది. వర్షము లపరిమితగానున్నది.

తిరువేండ్రముతో సరాసరి రాకపోకలు ఒకనెలదిన ములవరకు ఉండవు. (ఆ. ప్రె.)

నేలం

కావేరిలో 5 అడుగులనీరు తగ్గినది

వరదనహాయనంఘము స్థాపించబడినది

నేలం, జూలై 28:—కావేరిలో నీరు 38 అడుగుల నుండి 28 వరకు దిగెను. చాలనష్టము కలిగినట్లు తెలియుచున్నది. ధనమును ప్రాగుచేయుటకును, వరదలు వచ్చిన ప్రదేశములలో ప్రయాణముచేసినరాష్ట్రగుల ప్రజలకు సహాయముజేయుటకు ఒక వరదల సహాయసంఘము స్థాపించబడినది.

(ఆ. ప్రె.)

మాయవరం

ప్రవాహవేగమువలన గండ్లను పూడ్చుటకు

సాధ్యముకాలేదు

ఆదివారమునుండి తపాలు బట్టాడాలేదు.

ప్రయాణికులు చెన్నపురికి సమద్రముమీద పోవలసిన కొనుచున్నారు.

మాయవరం, 28 జూలై:—ఈయనదయమున 157 మైలుదగ్గర కొలూరునువలెనవద్ద క్రొత్తగండ్లు ఏర్పడినవి. వంతెన ఊగులాడుచున్నదని రైల్వేయింజనీరు తెలుపుచున్నాడు. పియాలి చిదంబరములమధ్య రైల్వేనుడుచుటలేదు. రైల్వేఆధికారులు గండ్లను పూడ్చుటకు సామగ్రిని నిలబజేయుచున్నారు. కాని ప్రవాహము వేగముగా పోవుచుండుటవలన పని ప్రారంభింపలేదు. తపాలను గొనిపోవుటకు బోటుకొరకు తంతిచేసియున్నారు. ఆదివారమునుండి తపాల బట్టాడాలేదు. ప్రయాణికులు కారికలునుండి సమద్రముమీదుగా ప్రయాణము చేయ ప్రయత్నించుచున్నారు. (ఆ. ప్రె.)

కూనూరు

కూనూరు, జూలై 22:—ఇంక నువ్వం భ పోతగా వర్షించుచున్నది. రైల్వేవేనువద్ద నిన్నరాత్రి తెక్క 75 సెంటులు. అంతకుముందు రాత్రి 28 సెంటులు. నేడంతయు చాల శేషగానున్నది. రైల్వేవేనువద్ద ఈరోడ్డుకు అవతల ప్రదేశములకు ను పశ్చిమమున ఒలవక్కెటెయికి ఆవలకును టిక్కెట్టుల నివ్వుటలేదు.

తపాలు బోట్లమీదుగా వచ్చును

పశ్చిమతీరమునుండి తపాలు బోట్లద్వారా వచ్చునని తెలియుచున్నది. ఇదివరకు తెలియజేయబడినట్లు, కుండావద్ద వంతెన కొట్టుకొనిపోవుటవలన తపాలు అప్పటినుండి ఆప్రక్రమం డి వచ్చుటలేదు. (ఆ. ప్రె.)

చెన్నపురి

22 తేది. — ఎగ్జ్యూరు రైల్వేవేనువద్ద విచారించినట్లయిన వరదలవలన కలిగిన దుష్ఫలితముమీయి అభివృద్ధి గాంచలేదని తెలియుచున్నది.

దక్షిణయిండియాలో పాలు తాళేను

అవతలినుండి యవతలను జేరవేయుట కు పీలులే కపోవుటవలన రైలు బండ్లన్నియు తీసికెయబడినవి. నిన్న విల్లిపురమువరకు పోయిన బోటుమెయిలు నేడు తీసికెయబడినది. అయినను మద్రాసునుండి రాత్రి 9.10 నిమిషములకు ఒక ప్యాసింజరుబండి పియాలికి వెళ్లేను. తపాలను ఒక వైపునుండి మరియొక వైపుకు జేరవేయుటకుకూడ పీలులేకపోవుటవలన దక్షిణ యిండియాలోపాలు నేడు చెన్నపురికి రానేలేదు. (ఆ. ప్రె.)

జూలై 28 తేది:—నేడు చెన్నపురినుండి చిదంబరము వరకు మాత్రము రైలుబండ్లు నడుచును.

చెన్నపురి డివిజనుల నూపర్వెంటు 22వ తేదిన యిట్లు తంతిచేయుచున్నాడు:— సరాసరి బండ్లు నడుచుటకు పీలులేదుగావున 2వ రోగుబండ్లు 2మిగుబండ్లు మాత్రము చిదంబరము వరకు మాత్రము యియ్యాలములో నడుచును.

మద్రాసునుండి ఉదయం 6.20 నిమిషములకు బయలుదేరి చిదంబరము సాయంకాలము 4.30 నిమిషములకు చేరును. చెన్నపురినుండి రాత్రి 9.10 నిమిషములకు బయలుదేరి చిదంబరము తెల్లవారి 7.30 నిమిషములకు చేరును.

చిదంబరమునుండి 11.54 నిమిషములకు ఉదయమున బయలుదేరి రాత్రి 8.25 నిమిషములకు చెన్నపురి వచ్చును. చిదంబరములో రాత్రి 10.31 నిమిషములకు బయలుదేరి ఉదయం 7.20 నిమిషములకు చెన్నపురివచ్చును. (ఆ. ప్రె.)

చిదంబరము పియాలిమధ్య

60 అడుగుల వరకు యినుపదారి డోగుచున్నది

కావైన చిదంబరమువరకే రైలుబండ్లు పోవును ప్రజలుఎగ్జూరు రైల్వేస్టేషనులో మూగి వరదల సీతి యెట్లున్నదని అడుగుచున్నారు

చెన్నపురి, జూలై 28:— యస్. ఐ. రైల్వేహెడ్డు క్వార్టర్సులో విచారింపగావరదలవలనకలిగినయిబ్బంది యేమాత్రమునుమారినట్లుకనబడదు.దక్షిణయిండియాకు చెన్నపురితో రైల్వే సంబంధ మేమాత్రమును లేకయున్నది. పియాలి చిదంబరముల మధ్యనున్న కోలురూను నదిమీద నున్న వంతెనకు ఉత్తరపు వైపున 60 అడుగులు క్రొత్త గండ్లి నేటి యుదయమున యేర్పడినది. అచ్చటనున్న యినుపదారి 60 అడుగులవరకు వ్రేలాడుచున్నదని అసోసియేటెడ్ ప్రెస్సువారు చెప్పుచున్నారు. నిన్న పియాలివరకు నడిచిన ప్యాసింజరు బండ్లు నేడు చిదంబరమువరకే పోవును. చిదంబరము చెన్నపురికి 170 మైళ్ల దూరములోనున్నది. నేటియుదయమున ప్రజలు ఆతంతతో ఎగ్జూరు రైల్వేస్టేషనువద్ద మూగి వరదలసీతి యెట్లున్నదని అడుగుచున్నారు. (ఆ. ప్రె.)

షెంకోటావద్ద తిరిగి భూకంపములు

ఒక నెలదినములవరకు రైలుబండ్లునడవవు
మధుర, జూలై 22:— యస్. ఐ. రైల్వేడివిజనుల నూపర్వెంటు మధురనుండి యిట్లు తంతిచేయు చున్నాడు. షెంకోటా రైల్వే మధ్య తిరిగి గొప్పభూకంపములు కలిగినవి. తిరువాన్కూరు కాళైవైనున్న యిల్వేషనులమధ్య 1 నెల వరకు రైలుబండ్లు నడుచునట్లులేదు. (ఆ. ప్రె.)

కర్నూలుమండల కాంగ్రెసు కార్యనిర్వాహక వర్గ సమావేశము

ఈ నెల 22 వతేది ఆదివారము సాయంత్రము 8 గంటలకు నంద్యాలలో కర్నూలుమండల కాంగ్రెసు కార్యనిర్వాహక వర్గసమావేశము జరుగును గాన సభ్యులెల్లరు రాత్రిపోతులు.

గొన్నిచిట్లు, 2 చెన్నపురిలో జరుగనున్న ఆంధ్ర రాష్ట్రీయ సమావేశమునకు అభ్యుత్సాహ సెన్నకొనుట, 3 లోగడ కార్యదర్శిగా సెన్నకొనబడిన శ్రీయుత గా. హరిసర్వోత్తమరావుగారు పశ్చిమాంధ్ర సభాకార్యదర్శి యగుటచే క్రొత్తగా జిల్లా సంఘకార్యదర్శి సెన్నకొనుట, 4 ఈసంవత్సరము నకు మండల కార్యస్థానము సెచ్చట నుంచవలెను, 5 కార్యదర్శి విమర్శకు చెప్పు ఇతరవిషయములు.

వెండ్లూరి శేషగిరిరావు,

సహాయకార్యదర్శి.

వెల తుల 1-కి రు 40-0-0 లు.

ఇది ప్రశస్తమైన నేపాళదేశపు కస్తూరి. ఇది కొంచెమైనను కలితీలేక ఘాటు గలిగి యుండును. వాతమును హరించి దేహమునకు వేడియు పుష్టియు జేయుటకు కస్తూరి నిలువగల షదార్థము. స్వములకు, బాలెంతరోగములకు, పన్నిపాతములకు మిగుల నుపయోగించును. వైద్యులును కుటుంబీకులును స్వచ్ఛమగు దీనిని తెప్పించి వాడిన వెలయుండును, గుణమునందును లాభము పొందగలరు.

పచ్చకర్పూరము మొదటిరకం తు. 1-కి రు. 2-8-0 లు.

పచ్చకర్పూరము:— రెండవరకం వెల తు. 1-కి రు. 1-4-0 లు

కుంకుమపువ్వు:— వెల తు. 1-కి రు. 4-8-0 లు.

రంగువేసిన గడ్డికాక నిజమగు కుంకుమపువ్వు, కి తులముకన్న టెక్కువ పంపబడదు.

మొమ్మాయి మంచిది. తు. 1-కి రు. 5-0-0 లు.

శిలాజిత్తు మంచిది. తు. 1-కి రు. 5-0-0 లు.

ఆదిపచ్చికాన లేక జాన్న తు. 1-కి రు. 2-8-0 లు
జాన్న మొత్తముగా కొనువారికి చవుక గా పంపబడును.

చుండును నూనె

వెల నీనా 1-కి రు 0-6-0 వి పి సహా 0-11-0

ఈ నూనెరు రాచిన చుండు పొట్టురాలూబు, జిల్ల, గోమరు పుండ్లు మొదలగు వి యానును. దీనివలన వెల్ల తెకలకు హానిగలుగక చక్కగా తెగి గలదు. అమ్మతాంబనం డిపో, మదరాసు - బొంబాయి

ప్రధాన న్యాయమూర్తి తీర్పు జెప్పుచు నిట్లుల నుడివెను.
 క్షాత్ర గా ఫిర్యాదిగా జేర్చుకొనఁడుటకు తరఖాస్తుపెట్టిన
 తర్వాతగారి క్లయింట్లు ఈ కోర్టులో గావించునాసనధు
 రిచ్చుటకు బదుడె యుండునని చెప్పెను,

ఆంధ్ర పత్రిక

1924 సం॥ జూలై నెల 23-వ తేది

బుధ వారము

తీవ్రమగు నాశాభంగము

శ్రీనివాసశాస్త్రి ప్రభృతులు ఇంగ్లండు నుండి తిరిగివచ్చుచున్నారు. బ్రిటీషువారి ఔదార్యము పట్ల శాస్త్రిగారికి గల విశ్వాసము అకరిమితియు. ఎందరకు నమ్మకము చెడినను, శాస్త్రిగారికి తగ్గలేదు. మొదటిపర్యాయము శాస్త్రిగారికి ఇంగ్లండు నందేమి, నానారాష్ట్రసంఘమునందేమి, వాషింగ్టన్ ను సమావేశమునందేమి, అనిధివేళ రాజ్యములందేమి గలిగిన సన్మాన పరింకరలు, వారివిశ్వాసమును మరింత బలపరచియుండును. కాని రెండవ మారును మూడవమారును తీవ్రమగు నాశాభంగము వారి నెడకొనెను. కడచినపర్యాయము ఇండియా సహాయమంత్రి శాస్త్రిగారితో ముచ్చటించుటకు సంయతము నిరాకరించెను. ఈమారు లేబరు పక్షపాదికారమందున్నను పరిస్థితులు మారలేదు. హైందవ రాయబారపు కోర్కెలు సఫలము గాలేదు. మాంచెస్టరు గార్డియను పత్రికా ప్రతినిధితో ముచ్చటించుచు, శాస్త్రిగారు తమకు గలిగిన ఆశాభంగమును వెల్లడిజేసిరి. స్వపరిపాలనమును సంపాదించలేకపోగ, రాయల్ కమిషను నయినను దెప్పించలేకపోతిమని వీరు వగచుచున్నారు. మరయొక సత్యము వీరికి స్ఫురించినది. లేబరుపక్షమువారుగాని, మరి యే యితరపక్షమువారుగాని, హిందూదేశ సమస్యకొరకై ఎన్నికలలో పోరాడరనియు, యీదేశముకొరకై తమ యాసకి భంగము కలిగించుకొనరనియు, శాస్త్రిగారు నూచించిరి.

ఈ సంగతు లెల్లరును గమనించుచో, పార్లమెంటు సభపై నాశపెట్టుకొనజాలరు. లేబరు పక్షమువారు వెనక నెంతటి సానుభూతిజూపినను, దాని నాచరణలోకి దెచ్చుట కిప్పుడు బూనుకొనరు. ఇతిరీతములు సత్వరస్వరాజ్యపదానము సేమాశ్రమ మొందింపు. ఎన్నికలలో హిందూదేశ స్వపరిపాలనము నుగూర్చి లేబరుపక్షము ముచ్చటించిన, ఇతిరీతములవారు ఎక్కడు ప్రాతికూల్యము జూపెడరు. లేబరుపక్షమువారు సయితము, చీలిపోయెడరు. శాస్త్రిగారు దెలిపిన సంగతుల ప్రకారము, లేబరుపక్షము ధర్మసూత్రములను గాలికెగరజమ్ముచున్నది. స్వార్థబుద్ధితో మెలగుచున్నది. సామాజ్యక్షేమమును మూలద్రోయుచున్నది. తన ఖ్యాతిని నీటగలుపుచున్నది. మితవాద నాయకునికి సంయతము నిరాకరణగ జేయుచున్నది. బ్రిటీషుప్రజలలో హిందూదేశమునకనుకూలురు కలుపురున్నారని, శాస్త్రిగారు దెలిపిరి. అటులగుచో, లేబరు పక్షము ధైర్యవంతులవలె హైందవ సమస్యను నెట్టనే పరిష్కరింపబూనుచో, వారికి శాశ్వత లాభము చేకూరును. కాని ప్రాస్పెక్టివ్ మెలగెడి ఇంపీరియలిస్టుల గాంచి లేబరుపక్షము శయపడుచు, విశాలాశయములను నిర్మూలించుచో, తన కలుకుబడిని పూర్తిగ గోల్పోవక మానదు.

శాస్త్రిప్రభృతులకు గలిగిన నిరాశగాంచి, మాంచెస్టరు గార్డియను పత్రికయు చింతించుచున్నది. ఇంగ్లండులో ప్రభుత్వము మారినందు

వలన హిందూదేశమున కినుమంతయు లాభము గలుగలేదని గార్డియనుపత్రిక సైతము గుర్తించినది. పూర్వపు ఇండియామంత్రియగు పీలుప్రభువు గారును, ప్రస్తుతపు ఇండియామంత్రియగు ఆలివియరు ప్రభువుగారును ఇండియా వ్యవహారము విషయమున చేతులగలిపి ఒకరినొకరు ఆలింగము జేసికొనుటజూడ లేబరు కన్సర్వేటివు నాయకులకు భేదములేదని గ్రహింపవచ్చును. శాస్త్రి ప్రభృతులేమి జేసెదరు? ఇకనయినను తమపక్షతులను మార్పుకొందురా? ప్రజాశక్తిని నమ్ముకుని బనిచేసెదరా? కాంగ్రెసు సభలోజేరి దానిని బలపరచెదరా? వారెటుల మెలగినను బ్రిటీషు రాజకీయకక్షముల ద్వారా స్వపరిపాలనము లభించదని తేటతెల్లమయినది. మితవాద నాయకులు స్వానుభవముచేసి పాఠమును నేర్వగలిగిరి. జాతీయవాదులు మాత్రము చాలకాలము క్రిందటనే యీసత్యమును గ్రహించిరి. మహాశున్నియద్యమమున కిదియే మూలాధారము. ప్రజాశక్తి వృద్ధియగుకొలదియు పార్లమెంటు సభ వారి బెట్టుగూడ తగ్గిపోవక మానదు. ప్రజల స్వపరిపాలనా స్వాతంత్ర్యమును వారంగీకరింపక తప్పదు. ప్రజలు దృఢసంకల్పులగుచో అట్టి యనుకూలస్థితి త్వరలో నేతెంచక మానదు.

దాసుగారు : ప్రభువులసభ

గోపీనాథ సాహా తీర్మానముగూర్చి బెంగాలు రాష్ట్రీయసంఘమువారు జేసిన తీర్మానము నాధారముజేసికొని, దాసుగారిపై చర్య దీసికొనవలయునని, పీలుప్రభువుగారు చెలరేగిరి. దాసుగారు సిద్ధాంతవాదియనియు, దార్జన్ శాస్త్రమునందు వారికి నమ్మకముమాత్రము గలదనియు, అంతమాత్రముచే దాసుగారు అక్రమముగ ప్రవర్తించబోవుటలేదనియు జెప్పి ఆలివియరు ప్రభువుగారు సద్దుబాటు జేయబోయిరి. కర్జన్ ప్రభువు కెక్కడలేని అగ్రహముగలిగెను. దాసుగారిచర్యను సమర్థించుటకు ఇండియామంత్రి బూనుకొనుచున్నారని, కర్జన్ ప్రభువు మందలించెను. పాపము కర్జన్ ప్రభువుగారు అస్పృశ్యులుగ నున్నను, బెంగాలు నాయకునిపై కోపముచు దాసుకొనజాలకపోయిరి. ఆలివియరు ప్రభువుగారు తడవిడలాడ జొచ్చిరి. బ్రిటీషుప్రజలను భయపెట్టుటకు దాసుగారిట్టి తీర్మానమును ప్రవేశపెట్టియుందురని, వీరు నూచించిరి. కాని దాసుగారు దార్జన్ శాస్త్రవాదియనుట కేవలము పొరబాటు. ఇదివరకెచ్చిన యుక్తాప్యసములలో, దార్జన్ శాస్త్రమువలన నిజ స్వాతంత్ర్యము సిద్ధింపదనియు, అహింసయందు తమకు పూర్ణవిశ్వాసము గలదనియు, దాసుగారు స్పష్టముగ చెలియ బ ర చి యుం డి రి. నేమునుండి యుద్దేశ్యమును వేరు జేసి, సాహాగారి ధైర్యమును పొగడుటలో దాసుగారు పొరబాటుగ ప్రవర్తించిరి. ఇట్టి తీర్మానమువలన గలిగెడి దురభిప్రాయమును వారు గ్రహింపజాలకపోయిరి. అహమ్మదాబాదులో జరిగిన కాంగ్రెసు సంఘసభలో గాంధీ మహాత్ముడు పాపించిన తీర్మానము కడు మృదువుగనుండి ప్రజల కర్తవ్యమును దెలుపుచున్నది. దాసుగారి తీర్మానము నంగీకరించిన ఎంతయో బాగుండెడిది. అందుకు మారుగ దాసుపక్షము వారు అనవసరపు ప్రాతికూల్యము జూపియుండిరి. ఐనను దాసుగారు అరాజకవాదులనుట అసత్యము. ఈ విషయమై ఆలివియరు ప్రభువుగారు గాలికెబుర్లపై నాధారపడి యుందురు. దాసుగారి తీర్మానముపట్ల విభ్రాంతి జూపెడి కన్సర్వేటివు ప్రముఖులు డయరు ఓష్యోయరుగార్ల చర్యలను హర్షించుట కెల జెను దీయరో దెలియదు. ఏదియో నొకరితని భారతీయు

లనునిర్బంధింపవలెనని బోధించెడివారి కేమాత్రము సందుదొరికినను చాలుగద.

లీకమీషను: ఇండియామంత్రిలు

కన్సర్వేటివు ఇండియామంత్రియు, లేబరు ఇండియామంత్రియు, సర్విసుల సాకర్వముల విషయమై సమానపరితాపము జూపుచున్నారు. పీలు ప్రభువుగారికి, హైందవ స్వపరిపాలన మవసరములేదు. వారికి గావలసినదంతయు సర్విసులలాభమే. పీలు ప్రభువుగారి తలంపుల నిపుడు ఎక్కుడు స్పష్టముగ గ్రహించుటకు వీలగుచున్నది. సర్విసుముద్యోగుల జీవితము రానురాను దుర్భర మగుచున్నదట. భారతీయోద్యోగులను నియమించినచో, ఇంగ్లండుకును హిందూదేశమునకును గల బంధములు తొలగి పోవునట. హిందూదేశమునందు సర్విసుముద్యోగులకు వలయు ద్రవ్యములభించుట ప్రమనిమాత్రము పీలుప్రభువుగారికి దెలిసెను. ఐనను, హిందూదేశము కృశించియైనను బ్రిటీషుప్రజలకు ధనమియక తప్పదట. ఆలివియరు ప్రభువు సయిల. విషయమై పీలుప్రభువుగారితో నేకీభవించిరి. హిందూదేశమున జీవితావసరములధరలు మోచెననియు, సర్విసులకష్టము లధిక మయ్యెననియు, గ్రహించిరి. అటులగుచో, దినమున కొకపూట యయినను త్రాగుటకు గంజలేనివారిసంగతిని వీరేమయినను విచారించిరా? వారికి ఇండియామంత్రిగా రెట్టి యుపశాంతి నొసగెదరు? స్వపరిపాలనమిచ్చిన, ప్రజలస్థితి చక్కబడునని వారు మొరలిచుచున్నపుడు, ఆలివియరు గారేల యంగీకరింపలేదు? శాసనసభ గూడులోవలనే, లీకమీషను సూచనలు అమలులోనికి రాలేదని పీలుప్రభువుగారు వగచుచున్నారు. కాని, భయములేదని ఆలివియరుగారు రభా మొనగుచున్నారు. శాసనసభవారి విమర్శనము కేవలము నామమాత్రము. ఇండియా ప్రభుత్వమును బ్రిటీషు ప్రభుత్వమును కృతనిశ్చయమై యున్నపుడు, శాసనసభవారి బెజరింపు లేమి జేయగలవు? కొంచెమాల స్వమయినదని పీలుప్రభువుగారు విచారించినక్కరలేదు. ఏలనన ఏప్రిలు 1 వ తేది నుండియే, యీ సూచన అమలులోనికి రాగలవని, ఆలివియరుగారు ధైర్యము జెప్పిరి. పీలుప్రభువుగారు గుండె దిగులు దీరియుండవచ్చును.

బెంగాలు: కద్దరు

భరూచాగారి వ్యాసమునుగాంచిన, బెంగాలు విద్యాధికులలో కద్దరు బాగుగ వ్యాపించినటుల గనుపించదు. సిరాజుగంజి స్వదేశీ ప్రదర్శనమునందు, పలువురు నిండుకద్దరును ధరింపరయిరి. తుడుకుతార కేశ్వర సత్యాగ్రహులయినను కద్దరును పూర్తిగ ధరింపలేదట. ఇతరప్రాంతములలో సత్యాగ్రహులు విధిగ ధరించుచుండిరి. పట్టణములస్థితి సిరుత్సాహకరముగ నున్నను, గ్రామములలో కద్దరుపట్ల విశేషాభిమాన మేర్పడెనని బెలిసికొనుట కెంతయు సంతసించెదము. ఆచార్యప్రపుల చంద్రరాయిగారి కృషివలన జానపదులలో నూతనోత్సాహము ప్రబలెననుటకు సందియములేదు. వరదలమూలమున వ్యాపించిన కలెపును పోగొట్టుటకు రాటమే తగిన ప్రతిక్రియయయ్యెను. రాయిగారు తమభనమునంతను కద్దరు నిర్మాణమున కెచ్చివైచిరి. వీరి నాయకత్వముక్రింద వంగదేశపు యువకు లనేకులు గ్రామములలో జేరి దీక్షతో పాటుబడుచున్నారు. రాటమవలన హిందూమహమ్మదీయ సఖ్యము గుదురు ననుటకు వంగదేశము నిదర్శనముగ నున్నది. హిందువులిచ్చెడి దూదిని మహమ్మదీయులు పయోగించి నూలును తయారుజేయు చున్నారు. వస్త్రములను నేయుచున్నారు. ఉభయ సంఘముల

కరస్పర సహాయము భార్య భావమును ఒలపరుచు చున్నదిని భయపడగారు కనుగొనరి. బెంగలుకు దాసుగారు నాయకత్వము వహించుచున్నారు. వారు తలపెట్టినచో, కద్దటి నిర్మాణము కట్టెట్లా యందే గాక పట్టణములలో సయితము శీఘ్రముగా జరుగననలకు సంకల్పము లేదు. దాసుగారు తమ శక్తి నిండుకై సేవయోగించుట ముఖ్యము. బెంగలు రాష్ట్రము మన్నోకివరి మేలగు వస్త్రములకు ప్రసిద్ధి కెక్కి యుండెను. డిక్కా మస్లినులు ప్రపంచముదంతటను వ్యాపించెను. అట్టిస్థితిలో బెంగలు మరిల క్రద్ధవహించుచో తొంటి యాస్పత్రి మును పొందకుండునా?

సంస్కరణము లంతరించునా?

ప్రభువులసభలో జరిగిన చర్చలో, పీలు ప్రభువుగ రోక విడితెనుచున గావించరి. మధ్య కాష్టములలోను బెంగలులోను అసహాయ వాదులు శాసన గో బ్రవేశించి చిక్కులు పెట్టగలరే, ట్రాన్సుఫర్డు శాఖలను నిజ ర్వము శాఖలలో జేర్చిగూడదాయని, పీలు ప్రభువు గాండిగిరి. దీని యర్థ మేమి? సంస్కరణములను నిర్మూలించుటయేగద. ఈవిషయమై రాజప్రతినిధి గారును, బెంగలు మధ్యర ష్ట్రముల గవర్నరులను దీర్ఘముగ యోచించుచున్నారని, ఆలివియరు ప్రభువు గారు దెలియ జేసిరి. సంస్కరణములు ప్రచురింపబడినవిమృత పీనిని ఎప్పుడు వట్టివ నప్పుడు దీనివైచుటకు ప్రభుత్వము వారి కధికారము గలదని సూచించి యుంటిమి. ఇట్టి యధికారము ప్రభుత్వమున కుండునంతవరకు సంస్కరణములు నిరర్థకము లనుటకు సందియములేదు. ఈ విషయ మునిగూర్చి సంస్కరణాభిమానులు కూడ నాలోచించరయిరి. సంస్కరణము లిట్టి యవకాశమునిచ్చుచున్నవని ఆలివియరు ప్రభువుగా రిపు డంగీకరించుచున్నారు. సంస్కరణములను రద్దుజేసినచో భారతీయులు ఏచారించరు. వీనివలన గలిగినలాభము మృగ్యము. ప్రజలపాక్ష కలకెక్కుడుభంగపాటు మాత్రము గలిగెను. ద్వంద్వ ప్రభుత్వవిధానము స్వపరిపాలనమునకు దారిజూపుటకు మూడుగ తిద్వ్యతిరేక ఫలమునిచ్చుచున్నది. ఇట్టి సంస్కరణములు దొలగిపోయినచో ఎల్లరకును భ్రమతోలగిపోవును. అన్ని పక్షములవారును సత్వర స్వరాజ్యసిద్ధికై కృషి సలుపుటకు విశేష ప్రోత్సాహము గలుగును.

ఎవరు గోరిరి?

సంస్కరణ విచారణ సంఘము నేర్పటుపవలయునని ఎవరుగోరిరి? మితవాదులు సయితము గాయల్ కమిషనును క్గోరుచున్నారు. జాతీయ పక్షము వారు కాండు చే బిలు సమావేశమును గోరుచున్నారు. ఎవరికిని ఆక్కరలేని విచారణసంఘమువారిని ఇండియా ప్రభుత్వమువారు నియమింప నేల? ఇండియామంత్రిగా రామోదంపనేల? వీరి చర్యలగాంచి కస్పర్శ్యేటిపుపక్షమువారియినను సంతృప్తి జెందలేదు. ఇందు కెట్టి యవసరముగలగలేదని, పీలు ప్రభువుగారు చాటిరి. గడుపు వినములోవల సంస్కరణలోపములను విచారించవలసిన ప్రసక్తి వీమి గలిగెనని, పీలు ప్రభువుగారు గుఱుచున్నారు. ఇందుకు ప్రత్యుత్తర మొక్కచే గలదు. హిందూదేశము స్వపరిపాలనము గోకుచున్నది. వీరికోర్కెలను నిరాకరించుటకు వీలులేని స్థితి యరుదెంచుచున్నది. అందుచే ప్రజలయాంక్షోభము నెటుల నయినను అపివేయవలయును. శేవల నిర్బంధములవలన ప్రజాశయముల నణగద్రొక్కట దుర్లభమని వెల్లడియయినది. ప్రభుత్వమువారిక సామ్యమార్గము నవలంబింపవలయును. స్వకరిపాల

నము నిచ్చుటకు వారి కిష్టములేదు. కాండుచే బిలు సమావేశము వారికి బనికిరాదు. అందుచే సంస్కరణనిబంధనలలో నేవయో కొన్ని స్వల్పపుమార్పుల గావించి ప్రజలను సంతృప్తిపరుపవచ్చునని ప్రభుత్వమువారు హించియుండురు. ఇటుల యూహించుటలో వారు మిగుల పొరబాటుబడిరి. ప్రజలికమీద స్వల్పపాకర్యముల నాశంకబోరు. సంపూర్ణ స్వపరిపాలనమునకు కొరవడు తునకలతో తృప్తిజెందజాలరు. గమ్యస్థానము జేరువరకు, వారు తమ నిశ్చయమును విడువజాలరు.

సప్లి మెంటరీగాంటు: అధికార విజయము

సప్లి మెంటరీగాంటు విషయమై నూతన నిబంధన గావించుటలో ప్రభుత్వమువారు విజయము గాంచిరిని జెప్పవచ్చును. ప్రభుత్వమువారికి గల యధికారములను గ్రహించినవారికి, ఇట్టిచర్య ఆత్మర్యము గలిగింపజాలదు. ఇండియా ప్రభుత్వమువారు శాసనసభాభిప్రాయమును గౌరవించరయిరి. ఉన్నత న్యాయస్థానపు తీర్పుకొరకయినను వేచియుండక బోయిరి. ఒక్కగీటుతో నూతన నిరంకుశాధికారమును సంపాదించిరి. సంస్కరణ నిబంధనలను ఎప్పుడు వట్టివ నప్పుడు నిర్మించెడి యధికారము తమ చేతి యందుండువరకు, ప్రభుత్వమువారు దాని నుపయోగింపక మానరు. సంస్కరణముల ద్వారా శాసనసభలు ప్రజాభివృద్ధియును నెఱవేర్చుటకు బదులుగ, మరింత నిర్వీర్యము లగుచున్నవి.

జనరల్ మారిట్టిగారి విడుదల

దక్షిణాఫ్రికాలో వెనుక ప్రభుత్వముపై తిరుగుబాటును నడిపిన జనరలు మారిట్టిగారిని, మారిట్టిగారి ప్రభుత్వమువారు నిర్బంధ విముక్తుల గావించినటుల దెలియుచున్నది. మారిట్టిగారు సంపూర్ణస్వాతంత్ర్యవాదులు. మారిట్టిగారి విడుదలవలన, సంపూర్ణస్వాతంత్ర్యపక్షమునకు ఎక్కుడు ప్రోత్సాహము గలుగు నేమో ముందుగాని తెలియదు. మారిట్టిగారి వారికి పార్లమెంటుసభలో మెజారిటీ లేనందుచే, వారు లేబరుపక్షమువారిపై నాధారపడియున్నారు. లేబరుపక్షమువారిలో విశేషముమంది. ఆంగ్లేయులు. మారిట్టిగారి వారిలో చాల మంది బోయరులు. ప్రస్తుతరిస్థితిలో నెట్టియుద్ధవము వాటిల్లదని తలచెదము.

వంగరాష్ట్ర అసహాయసంఘము

వంగరాష్ట్రమున క్రొత్తసంఘము

బాబు శ్యామసుందరచక్రవర్తిగారి రధ్యక్షుడు

వంగరాష్ట్రమున సంపూర్ణ బహిష్కరణవాదులగు కాంగ్రెసువారిక ప్రత్యేకసంఘము నేర్పటుపవలెనని కొంతకాలమునుండి ఆలోచించుచుండిరి. నిర్మాణవిధానమును సమర్థతతో సాగించుటయే వారి సంకల్పము. వంగరాష్ట్ర కాంగ్రెసుసంఘమువారి కడపటిసభ జరిగినవిమృత స్వరాజ్య - బహిష్కరణ పక్షములవారు కలిసి పనిచేయుటకు బాత్తుగా నవకాశముజేదను విషయము బాగుగా స్పష్టమైనది. అందువలన ఆసభకాగానే బహిష్కరణపక్షమువారు ప్రత్యేకముగా సభచేసి ఆలోచించిరి.

పిమ్మట యీనెల 5 వ తేదీని మరియొకసభ జరిగినది. ఆసభకు చాలమందివచ్చిరి. “వంగరాష్ట్ర అసహాయసంఘము” అనుపేరుతో తాత్కాలికముగ నీ సంఘము నేర్పరుచుటకు తీర్మానింప బడెను. “ఈసంఘమున సభ్యులు కాగోరువారు పంచబహిష్కరణములను విశ్వసించవలెను. నెలకు 10 రులము లనూలు పడకవలెను. సభ్యునిచందా ఒక రూపాయ” అని నిర్ణయింపబడెను. తాత్కాలికముగా అధ్యక్షుని కార్యదర్శిని గూడ నియమించిరి. ఈనెల 20వ తేదీని కలకత్తాలో బస్సతో

బావిధిలో మరియొకసభను జరుపుటకు 5 వ తేదీని నిశ్చయించిరి.

ఆరీతిగా బాబు శ్యామసుందరచక్రవర్తిగారి అధ్యక్షత క్రింద యీనెల 20 వ తేదీని బస్సతోలావిధిలో సభజరిగినది. అనేకమండలములనుండి ప్రతినిధులు వచ్చిరి. డాక్టరు పి. సి. ఫూఘుగారు ఉద్దేశములను తెలియ జేసిరి.

“శుద్ధబహిష్కరణవాదుల సంఘముండుట ముఖ్యమనరము. తగిన కట్టుబాటును సహాయములేక నిర్మాణవిధానముసరిగా జరగటలేదు. అందువలన ప్రత్యేకసంఘముండివలెనని మండలములవారు తాళకాలము నుండియు కోరుచున్నారు. అహమదాబాదులో నేను వహిత్తునితో మనవి చేసితిని. ప్రత్యేకసంఘము నేర్పరుచుటకు, పనిచేయవలెనను ఉద్దేశమే కారణముగా నుండవలెనుగాని స్వరాజ్యపక్షమువారిలో పోరాడుట కొరకు మాత్రము ప్రత్యేకసంఘము నేర్పరుపగూడదు అని మహాత్ముడు నుడివెను. ప్రతిభక్తుడును నెలకు 10 రులముల నూలుపడకవలెను. ప్రస్తుతమున్న రాష్ట్రీయఖద్దరు సంఘములవలన పనిజరుగుటలేదు. ఖద్దరుసంఘమున నిశ్చయమున సభ్యులలో చాలమందికి ఖద్దరుపైని నమ్మకమేలేదు. గత 8 నెలలలోను పనిచేయినను జరుగలేదు. దేశీయులు చేయుచున్నపనికి గూడ ఖద్దరుబోర్డు వారభ్యంతరమును కలిగింపనాగిరి. గాన వాటిలో కలిపి పనిచేయుట కవకాశము లేదు.

మండలసంఘములను గూర్చి గూడ నేను మహాత్ముని నడిగితిని. సంఘములలో నిర్ధారణగా పాటుమంది బహిష్కరణవాదులుండిన సరే. అటులగాక ఆధిక్యతను నిలుపుకొనుటకే సర్వశక్తులను వినియోగింపవలసి వచ్చినచో పనిసాగదుగాన అట్టిసభలను వదలివేయుటయే మంచిదని మహాత్ముడు నుడివెను.

స్వరాజ్యపక్షమువారు భనమిచ్చి తమ కనుకూలరగు వారిని సభ్యులనుగా కాంగ్రెసు సంఘములలో చేర్చుచున్నారని నిరంకుశవాదులలో చనిపోయినవారి పేరులను గూడ సభ్యుల పట్టిలో వ్రాయించిరి. ఇపుడు డాక్టా కాంగ్రెసు సంఘము హాస్యాస్పదముగా నున్నది. ఫరీదుపూరు సభవారు డాక్టరు పి. సి. రాయగారిని అధ్యక్షునిగా ఎన్నుకొనినను కారణమున వారాసభను జరుపగూడవని రాష్ట్రీయ సంఘకార్యదర్శి వారి కుత్తరువు పంపెను. ఇది నిరంకుశత్వముకాదా? గాన మనము విడిపోయి పనిచేసి ప్రజల నాకర్షించి న్యాయమార్గమున మండలసంఘములను విశేషముచేయుటయే కర్తవ్యమని” ఫూఘుగారు నుడివెరి.

క్రియుతులు సురేంద్రనాథమిత్ర (మైమున్సింగ) అనంత నాథబాసు (వీరభూమి) సుదేశచంద్రముజుందారు, హరిపద చటర్జీ (డిక్కా), శరచ్చంద్రఫూఘ (బారిసాలు), నానంద నాథము ఖర్జీ (హుగ్లీ), గార్లుగూడ నుపస్థింపిరి.

కడపట బాబు శ్యామసుందర చక్రవర్తిగారు దీర్ఘకాలముపన్యసించిరి. పై పేరుతో నీసంఘము నేర్పరుపవలెనను తీర్మాన ముమోదంపబడెను. బాబు శ్యామసుందర చక్రవర్తిగారి నధ్యక్షునిగను, పి. సి. ఫూఘ, హరదయాలు నాగు గార్లను ఉపాధ్యక్షులుగను, అమరేంద్ర బోసుగారిని కార్యదర్శి గను ఎన్నుకొనిరి. కార్యనిర్వాహక సంఘసభ్యులను గూడ ఎన్నుకొనిరి.

సభ మధ్యాహ్నము 3 1/2 గంటలకు ప్రారంభమై రాత్రి 9 గంటలకు ముగిసినది. (కలకత్తా సర్వేంటు.)

భారత ఖిలాఫతు కార్యసంఘసభ

లక్నోలో 19, 20 తేదీలను జరిగెను

మాలానా షేకతాలీగారి అధ్యక్షతక్రింద భారతఖిలాఫతు కార్యసంఘసభ లక్నోలో యీనెల 19, 20 తేదీలలో జరిగినది. మాలానా మహమ్మదాలీ, అబ్దులకలాంఅజదు, సయ్యదుసులేమానుమాదీ, డాక్టరు కిచలా, డాక్టరు మహమ్మదు, సాహేబుకుర్షీ, షేర్షానీగార్లువచ్చిరి. (1) వెనుకటి టర్కీ-ఇస్లాము గాఢిధనసహాయము చేయుటనినందులకు ప్రాధరాబాదునై జాంగారికి వడదనములు. (2) మొహలాలలో అనాధబాలురకును వితంతువులకును సహాయముచేసి బాలురకు విద్య నేర్పింపవలెను. (3) ఖిలాఫతు వలంబీరుదగమును మరిలనేర్పరుపవలెను. (4) గ్రామతెలూకా మండల ఖిలాఫతుసంఘములను దేశమునందంతటను మరిలనేర్పరుపవలెను. (5) మనీదులలో ప్రాభువిక పాతకాలలను రాత్రిపాతకాలలను ఏర్పరుపవలెను. (6) మనీదులకు మహమ్మదీయుల జామ్మాప్రార్థనలు మున్నగు దైవకార్యములను జరుపవలెను. (7) ప్రతిమహమ్మదీయుని దుకాణమున ద్దశ శగడు పెట్టెలనుంచి నెలకొకసారి ధనమును తీసికొనుట, మహమ్మదీయుల వద్దనుండి చుట్టి తేక ముత్యమును తీసికొనుట మున్నగు పద్ధతులవలనధనము సమకూర్పవలెను. (8) ఇందులకు సంఘసభ్యులు యిద్దరిద్దరుగా ఏర్పడి దేశమున సంచారము చేయవలెను” అను తీర్మానము లాసభలో నామోదంపబడెను.

(అ. ప్రె.)

శిశు సంరక్షణాలయములు

కార్వోషనునందు చర్చ

శిశుసంరక్షణాలయమును మరిమూలడింటిని వెంటనే స్థాపించవలెనని 10 మందిసభ్యులు ప్రత్యేకముగా నొక తీర్మానమును బంపినందున, ఆ తీర్మానమును చర్చించుటకై నిన్న సాయంకాలము 5.15 గంటలకు రిప్పనుభవమునందు కార్వోషను ప్రత్యేకసమావేశము జరిగెను.

దిల్ బి. వి. తిరుమలె పిట్టిగారు అగ్రాసనాధిపత్యము వహించిరి. కమిషనరు జి. టి. బోగుగారు అధ్యక్షుని ప్రక్కనే కూర్చొనియుండిరి. సుమారు 28 మంది సభ్యులు హాజరైరి. క్రొత్త సంరక్షణాలయములను స్థాపించువిషయమై మాత్రమే సాయంకాలముంతయు చర్చజరిగెను.

తీర్మానము

10 మందిసభ్యులు కలిసిపంపిన తీర్మాన మివిధముగ నుండెను:

“ప్రస్తుతము శిశుసంరక్షణ విధానమునందలి యుక్తిగలసంఖ్య తక్కువగుచున్నందున, ఆవిధానమువలన లాభములు ప్రతిఢివిజనుతును కలిపించుటలను చేయుటకై 1924-25 వ సంవత్సరపు బడ్జెటునందు ప్రత్యేకింపబడిన మూడు క్రొత్త సంరక్షణ ఆస్పత్రులను వెంటనే స్థాపించవలెననియు, ఒక్కొక్క ఆస్పత్రుయందును రి స్ట్రీడాక్టరులు, 6 గురు హెల్తువిజ్ఞులు, 18 మంది మంత్రిసానులు, 15 మంది బంధువులు, నియమింపవలెనని ఈకాన్సిలువారు తీర్మానించుచున్నారు.”

శిశుసంరక్షణాలయముల పనినిగూర్చివిచారణచేయుటకు నియోజింపబడిన యువసంఘమువారి నివేదిక చేయనంతవరకు ఒకమాసకాలము ఈచర్చ నాపియుంచవలెనని ఒకసవరణ పీఠిపోయెను.

ప్రారంభమున, కమిటీరిపోర్టు అంపినదానిని దేశికాచారిగారు ప్రశ్నింపగా, లేదనియు, ఈలోపుగ రి సంరక్షణాలయములను స్థాపించిన నిబ్బందిలేదనియు అధ్యక్షుడు ప్రత్యుత్తరమిచ్చెను.

నోటిఫికేషన్లపై తీర్మానమును గాల్ జి. ఏ. నరేశుని గారు పూడించిరి. స్క్రీమునం డెట్టిలోపము లున్నను, 1924-25 వ సం॥ పు బడ్జెటునం దంగీకరింపబడిన రి ఆస్పత్రులను క్రొత్తగా స్థాపించుట కభ్యంతర మేమియు నుండరాదు. అట్లు ఆనను, కార్వోషనునకు క్షేమకరము కాజాలవని ఉపపాదకుడు చెప్పెను.

దిల్ బి. జి. నారాయణస్వామి కెట్టిగారు ఆమోదించిరి. ఇప్పుడు కొన్ని ఆస్పత్రులు (శిశుసంరక్షణ) బాగుగా పనిచేయుచున్నవి. భేదాభిప్రాయము లేచుటవలన నుండకతప్పదు. ఉపసంఘ మెట్టిసలహాల నొసగునో వానిని విమర్శించుటవలెను. ఈలోపుగ క్రొత్తవానినిగూడ స్థాపించవచ్చును. మైలాపూరు, ముత్యాలపేట, తంబుకెట్టి పీఠులందు స్థాపించవలెనని కొందరుకోరిరి. కాని అవి ఏలనోస్థాపించబడలేదు. లోపములులేని సంస్థయే యుండదని నారాయణస్వామి కెట్టిగారు చెప్పిరి.

దేవదాసు సతిగారును తీర్మానమును బలపరచిరి. శిశుసంరక్షణ కుత్సనసరమును విషయమై దీర్ఘము నుపన్యాస మిచ్చుట యనవసరమని ఆమె తలంచెను. ప్రజలు ఈఆస్పత్రుల నెక్కువగ కోరుచున్నారని ఆమెచెప్పెను.

ఆపుదలయుపపాదన

విచారణసంఘసభ్యులలో నొకరగు ఎస్. వేణుగోపాల కెట్టిగారు లేచి సంఘనివేదిక వచ్చునరకు ఒకమాసకాలము ఈ చర్చ నాపియుంచవలెనని యుపపాదించిరి. ఈవిషయమై విచారణ జరుగుచున్నది. కార్వోషను కాన్సిలరులలోని డాక్టరు లంగరునుగూడ విచారణసంఘమునందు సభ్యులుగ నున్నారు. ఈఆస్పత్రులవలన లాభములేదని ఎవరునుచెప్పటలేదు. కాని అవి ప్రస్తుత మెట్లు నడుపబడుచున్నవో మనము తెలిసికొనవలెను. మైలాపూరులో నొక ఆస్పత్రుయిండువలెనా లేక రాయపేటలోనుండవలెనా అను విషయ మిప్పుడు చర్చలోలేదు. కాని ఈవిధానము ప్రజోపయోగ కరముగనున్నదా యని తెలిసికొనవలసి యున్నది. వ్యయము అధికముగ జరుగుచున్నది కొందరుచున్నారు. మితవ్యయమును గమనించియే ప్రశంసనీయుము నుపకారముగాపంపవచ్చును. ఏమియు కనగొనక వెంటనే రి క్రొత్త ఆస్పత్రులను స్థాపించినయెడల విచారణసంఘసభ్యులను ఆగారించినట్లు అగును. కనుక స్క్రీమును తొందరపడినపుడైనా వేణుగోపాలకెట్టిగారు కోరిరి.

సామి వేంకటాచలం కెట్టిగారు ఈ ఆపుదలయుపపాదనను ఆమోదించిరి.

రాల్ బి. ఓ. తణికాచలం, కెట్టిగారు ఆసలు తీర్మానమును బలపరచిరి. నాడివిజనుకు సమీపముననుండు మూడు డివిజనులలోను ఆస్పత్రులను బెట్టవలెనను తీర్మాన ముమోదించబడి రి సంవత్సరములైనను, ఒక్కటియైనను స్థాపితముగలేదు. పునర్నిర్మాణము విషయమై ఆలోచించుచుంటి మని కొందరు సభ్యులు చెప్పిరి. ప్రసవించుటకు పూర్వము స్త్రీలు నవమాసములుగాని దశమాసములుగాని గర్భము ధరింతురు. కాని ఈవిధానము మూడు సంవత్సరములైనను ఇంకను గర్భమునందేయున్నది. విచారణసంఘము నివేదిక బంపువరకు వేచియుండవలెనని వేణుగోపాల కెట్టిగారు కోరిరి. కాని ఆరోగ్యకాఖ్యాధికారి శిశువుల మరణసంఖ్యనుగూర్చి తెలుపు వివరములను జూడ విషాదము గలుగకమానదు. మరణముల సంఖ్య రానురాను అధికమగుచున్నది. శిశుసంరక్షణాస్పత్రులు సమీపమునలేని ప్రదేశములలో మరణముల సంఖ్య పాచ్చుగుచ్చుచున్నదనుచు కొన్నివివరములను ఉపన్యాసకుడు తెలిపెను.

విధానమునందు లోపములుండినను, బీదవాటికిఆస్పత్రులు అత్యంత లాభకారిగనున్నవి. ఈఆస్పత్రులను స్థాపించనిదివిజనులలోమనమువచ్చులనేమైన తగ్గించుచుంటిమా? లేదు. ఎన్నిలోపములున్నను, ద్రవ్యము ప్రత్యేకింపబడిన ఈ రి ఆస్పత్రులను వెంటనే స్థాపించవలెనని తణికాచలం కెట్టిగారు చెప్పిరి.

నివేదిక అందువరకు ఈవిషయము నాపియుంచవలెనని డాక్టరు ఎం. విజయరాఘవులుగారు కోరిరి.

నివేదిక ఈఆస్పత్రుల కనుకూలముగ నుండదని పీరు తలంచిరి కాబోలు! కాన్సిలులోపలను చెలువలను గూడ స్క్రీమునకు ప్రతిపాదాభిప్రాయ మెంతయోగలదు. దీనివలన ఆస్పత్రు లింకను కావలెనని ప్రజలుకోరుచుండుట లేదని స్పష్టమగుచున్నది. ఆస్పత్రులకు వచ్చిన 5000 కేసులకుగాను లేడి నూపరింపెండంటు రి గృహములకు వ్యయముగ వెళ్లెనని తెలుపబడినను, స్త్రీజాతియభ్యుదయమునకై నియమింపబడిన ఈమె ఇంతకన్నను ఏమిపనిచేయుచున్నదో తెలియకున్నది. అదేమని కారణమిదిగి న వ్రాతపనిగూడ తన కధికముగ నున్నదని నాకు చెప్పెను. వ్రాతపనిని మరియెవరికైనను అప్పగించి తాను ఆస్పత్రుపనిని రోగల పనిని మాత్రమేల మాడరాదు? మంత్రిసానులకు రి దినముల కొకసారి కేసులువచ్చును. మిగిలినదినములు వారు సుఖముగ నిద్రపోవుచుండుట. రి దినముల కొకమారు వచ్చినపుడు గూడ రోగులను ఉపయోగములేదు ఇంటికి పొమ్మని వారు చెప్పుటయు అలవాటుగలదు. డెట్టిలోపము లేన్నియోగలవు. పాలు నుంచి లే కాని, మంచిదని విశేషించి త్రాగుచుంటిమా? ఆలాగుననే ఆస్పత్రులు లాభకరమే. ఆయినను వానిలోపములలో గూడ మరల క్రొత్తగ పెట్టిన లాభములకన్న నష్టమేయధికమగునని డాక్టరు ఆశీర్వాదవాడారు గారు చెప్పిరి.

విచారణ సంఘనివేదిక బయల్పడలేనవిద్యుట్లు, అందలి నూచనలను క్రొత్తవానిని ప్రాతవానిని అన్వయింప క్షేమవచ్చుననియు ఈలోపుగ క్రొత్తవానిని స్థాపించుటవలన లాభకరమనియు దేవదాసుసతిగారు చెప్పిరి.

డాక్టరు మల్లయ్యగారు శిశుసంరక్షణ విధానమునందలి లోపములను తీవ్రముగ విమర్శించిరి. ఈవిధానమునకై సానుకు రూ 97,000 లు వ్యయమగుచున్నది. కాని అందులకు తగినలాభము లేటుపేయరికు గలుగుటలేదు. రెండుసంవత్సరములనుండియు ఉన్నవానితో జరుపుకొనగా ఈరెండుమాసములలో విచారణసంఘనివేదిక రాకమున్నే, క్రొత్తగా మూడింటిని స్థాపించుటయేలే? లేడిడాక్టరులు సామాన్యముగ మాసమున కొకమారు విజిటుచేయుచున్నారు. మంత్రిసానులు గూడ తగినశీక్షణమును బొందిన వారునుగారు. అట్లున్నను వారెందులకుగూడ నిచ్చుచున్నారు. ఇట్టిచ్చుటవలన రోగులకే నష్టము గలుగును. లేడినూపరింపెండంటు హెల్తునూట్లనుకై చాలకాలమును వినియోగించుచున్నది. ఆకాలమును ఆస్పత్రులకై వినియోగించిన ఎంతయో లాభకరముగ నుండును. రెండు క్రాసుసంఘమువారు నగరమునందు 9 ఆస్పత్రులను నడుపుచున్నారు. ఆస్పత్రులందు రోగములతోనన్న బిడ్డలకు పాలగొట్టెల నిచ్చుటయేగాక తల్లెలకు గూడ ఆహారము నిచ్చుచున్నారు. అవసరముగలిగినపుడు బట్టల నిచ్చుచున్నారు. పలహారు ఇండ్లకు విజిటు చేయుచుండురు. కార్వోషను లేడినూపరింపెండంటు రెండుక్రాసు సంఘమువారి ఏర్పాట్లను చూచి అనుకరించిన బాగుగనుండునని డాక్టరు మల్లయ్యగారు చెప్పిరి.

డాక్టరు సి. నరేశ మొదల్యారుగారు తరువాత మాటలాడుచు ఆపుదల యుపపాదనను ప్రతిపదించిన విచారణసంఘమునకు అధ్యక్షుడు. విచారణసంఘనివేదికత్వరలో బయటరావని తలంచి ఈసమావేశమును బెట్టవలెనని నామిత్రులు 10 మందిని కోరియుండురు. విచారణసంఘము నియోజింపబడి 6 మాసములైనను ఇంకను సారాంశము లేలేదు. ఇట్లుండ నివేదిక ప్రకటనమగుటకు ఆలస్యమగునని కొందరుసభ్యులు తలంచినందుతోప్పేమి? ఈలోపుగ నగరములోని ప్రజలు ఎక్కువ ఆస్పత్రులు కావలెనని ఘోషింపబడుచున్నారు. శిశువుల మరణములసంఖ్యను తగ్గింపవలెనని ప్రభుత్వమువారు మొదట ఈస్క్రీమును నూచించిరి. అప్పటినుండి కార్వోషను కరతరపున మనము బీదలక నేకులకు సహాయము చేసి వారి బిడ్డలను కాపాడుచుంటిమి. హెల్తువిజ్ఞులు రోగస్వభావమును గుర్తించి లేడి డాక్టరులకు తెలుపుచున్నారు. అదియును గాక మన ఆస్పత్రులలోని మంత్రిసానులు కర్మపాండర్ల పనిచేయుటకును సమర్థులు.

డాక్టరు వల్లయ్య:—మంత్రిసానులకు ఎవరికైనను కంపాండర్ల సర్టిఫికేటులు గలవేమో చెప్పగలరా?

అధ్యక్షుడు:—ఆప్రశ్నకు సమాధాన మిచ్చుటకు వ్యవధి కావలెను.

డాక్టరు నరేశ మొదల్యారుగారు:—కొర్వోషను కిదివరలో కమిషనరుగ నుండిన ఒకటెటుగాను ఈ శిశుసంరక్షణ విధానము కార్వోషను కార్యక్రమములోని అత్యుత్తమమైన యంశమని చెప్పియుండిరి.

కే. సి. దేశికాచారిగారు:—ఒకటెటుగాను ఆయభిప్రాయము నెందు దెలిసిరి?

సామి వేంకటాచలం కెట్టిగారు:—బహుశః అతడు వ్రాసిన అడ్మినిస్ట్రేషను రిపోర్టులోనే అట్టియభిప్రాయమును దెలిపియుండును. (నవ్వు)

డాక్టరు నరేశ మొదల్యారుగారు:—మేజరు జనరల్ గిఫ్టగారును, రెడింగు ప్రభువుగారును గూడ మనస్క్రీమును ప్రశంసించియుండిరి. కార్వోషనులో ముఖ్యులగు సభ్యులు కొందరు.

ఖాల్ బి మహమ్మదు ఉస్మాను సాహెబుగారు అసలుతీర్మానమున కనుకూలముగ మాటలాడిరి. స్క్రీమునందు లోపములున్నను, వానిని సవరించుకొనుమనే క్రొత్తవానినిగూడ స్థాపించవలెనని ఆయన చెప్పెను.

శిశుసంరక్షణ ఆస్పత్రులందుల ప్రసవఆస్పత్రులను స్థాపించవలెనని తాము ఉపపాదించ నుంటిమని కే. వ్యాసారావు గారు రుజుగగా, ఆయుపపాదన క్రమమైనది గావని అధ్యక్షుడు ప్రత్యుత్తర మిచ్చెను.

స్క్రీమునం దనేకతప్పలు గలవనియు ఆలోపములను సవరించినగాని క్రొత్త ఆస్పత్రులను స్థాపించుట యుచితము గాదనియు, వ్యాసారావుగారు చెప్పిరి. ప్రస్తుతపు ఆస్పత్రుల వలన అనేక అపనిందలు ప్రబలుచున్నవి. శిశుసంరక్షణ ఆస్పత్రుల బదులు ప్రసవాస్పత్రులను స్థాపించిన, ఎంతో లాభకరముగ నుండును. ప్రసవమప్పుడు గడులు శుభ్రముగ నుండువలెను. ఇట్టివాని నన్నిటిని పరిశీలించవలెను. ప్రస్తుతము కార్వోషను శిశురక్షణ ఆస్పత్రులందు రిజిస్టరులుగూడ సరికాలేవు. ప్రభుత్వమువారు తొందరపడి ఈస్క్రీమును మన తలపై మోపిరి. స్క్రీముయొక్క ఉద్దేశము మంచిదేగాని ఆచరణయందు అది బాగుగ పనిచేయుటలేదు. కొంతకాలము వేచియుండి లోపముల నన్నిటిని సవరించుకొని తరువాత మరల పనిని ప్రారంభింపవచ్చునని వ్యాసారావుగారు నూచించిరి.

సామి వేంకటాచలం కెట్టిగారు ఆపుదల యుపపాదనను బలపరచిరి. మైలాపూరులో నొక ఆస్పత్రుని స్థాపించవలెనని గడచిన మేమాసమున దిల్ బి. జి. నారాయణస్వామి కెట్టిగారు ఉపపాదించిరి. ఆనందర్థముననే, రిపోర్టును త్వరలో పంపనని నట్లు కోరియుంటిమి. నివేదిక త్వరలో రావచ్చును. స్క్రీమున కనుకూలరకును ప్రతిపూలరకును కమిటియందు గొప్పవాగ్వాదములు జరిగెనని తెలియుచున్నది. ప్రత్యేకసమావేశమయొక్క ఆవశ్యకత ఏమాత్రమును గన్వింపకున్నది. విచారణసంఘమువారి నివేదిక స్క్రీమున కనుకూలముగ నుండదని నేటి సమావేశమును కోరినసభ్యులు తలంచిరి గాబోలు! వారి యుద్దేశ్యములు మంచివేయినను, ఈ ఆస్పత్రులను వెంటనే స్థాపించుచు దండుగయని తోచగలను. డాక్టరు మల్లయ్య, డాక్టరు రామకామతుగారు, మంత్రిసానులు కేసుల నెట్లు పాడుచేసిరో ఆనందర్థములను వివరించుచు వ్రాసిరి.

డాక్టరు రామకామతుగారు గావించిన నేరాలోపాలములను కొన్నిటిని యుపన్యాసకుడు చదివెను.

వి శివప్రకాశం మొదలగువారు - లేడి మాపరం
లెండ్లంటు సమాధానమిచ్చుట కవకాశ మియకనె, ఇట్టిరిపొర్లు
లను చదువనిచ్చుట యుచితమా?

తణికాచలం కెట్టిగారు:- డాక్టరు రామకామతుగారి
కిని లేడి మాపరిం లెండ్లంటునకును విరోధము అని తెలుపు
నట్టి కాగితమును నిటు చూపుటకు నా మిత్రుడు వేంకటాచలం
కెట్టిగారు అంగీకరింతురా?

వేంకటాచలం కెట్టిగారు:- ప్రత్యేక సమావేశమును
ప్రోత్సహించిన వారెంత బాధ్యులో నేనును అంతవరకును బాధ్యు
డను. సామాన్యముగ పొరబాటులను ఆరోపించుట ధర్మము
గాదని లలంచి డాక్టరు కామతు రిపొర్టునుండి భాగములను చూపు
చుంటిని.

అంతట అధ్యక్షుని కోరికపై, వేంకటాచలం కెట్టిగారు
వ్యక్తుల పేర్లనుబట్టి పొరబాటులను చెబుప లేదు. మన ఆస్పత్రుల
లోని నర్సులను, మంత్రసానులను సమర్థురాలగుదురా:-
ప్రసవపు శేసులను లేడి డాక్టరులకే అప్పగింప వలెనుగాని
మంత్రసానులు స్వయముగ నేమయ్యు చేయజాలరు. వారికి తగిన
శిక్షణమును లేదు. శిశువుల మరణములను సంఖ్యనుగూర్చి సరి
యైన వివరముల నిటు మదహరింపలేదేమో యని నేను తలంచు
చున్నాను. శిశు సంరక్షణ ఆస్పత్రులందలి లోపములను జూపుచు
ఈమధ్య వార్తాపత్రికలందు వ్యాసములు ప్రకటింపబడెను.
కాని వాని కెవరును సమాధాన మిచ్చుటకు ముందుకు రాలేదు.
ఆస్పత్రికివచ్చి చనిపోవు పరిదర్శములలో ఆశ్చర్యము కలుగజేసే
వ్రాయక, మరణము తప్పినవానిని మాత్రమే వ్రాయుచున్నట్లు
వింటినని వేంకటాచలం కెట్టిగారు చెప్పిరి.

అధ్యక్ష:- అంకెలపై విశేషించి ఆధారపడరాదు.

డాక్టరు ఆశీర్వాద నాడారుగారుగూడ ఆపునల ప్రతిపా
దనను బలపరచిరి. ఆయనగూడ విచారణసంఘమునం దొక
సభ్యుడు. విచారణసంఘ నివేదిక రాకపూర్వమే, క్రొత్తగ
చూడుఆస్పత్రులను స్థాపింపవలెనని కొందరుసభ్యులు ఏలతొంద
రపడుచున్నారో తెలియజేస్తుంది.

దేశికాచారిగారు:- ముఖ్యులనుపద మేమి? అందరును
కుఖ్యులే. ఆపదము నుపసంహరించుకొనవలెనని నేను కోరు
చున్నాను.

డాక్టరు నరేశుడు:- ఆలాగుననే ఉపసంహరించుకొను
చున్నాను. (నవ్వు)

అంతయుకాక, ప్రసిద్ధిజేందిన రెండువార్తాపత్రికలు,
అందులో నొకపత్రిక ప్రాతది.

వాసారాపుగారు:- పత్రికల విమర్శలనుగూర్చి మే
మెవరును ప్రస్తావించలేదు. ఆవిమర్శలను అన్నియు సరియైనవే
మని ఎట్లు చెప్పగలము.

డాక్టరు ఓ. నరేశుగారు:- మదరాసు రాజధాని
లోని బ్యాప్టెస్టియన్ ప్రజాపతికి ప్రాతినిధ్యము వహించెడి...

వాసారాపుగారు:- బ్రాహ్మణేతరులలో కొందరుకు
మాత్రమే ప్రాతినిధ్యము వహించెడి.....

డాక్టరు నరేశుగారు:- కానేకాదు.

అధ్యక్ష:- ఆరెండుపత్రికలలోని రెండువ్యాసములను
ఇరువురి యభిప్రాయములను మాత్రమే చెబువును.

డాక్టరు నరేశుడు:- జస్టిసుపత్రిక గూర్చి శిశుసంరక్షణ
విధానమును బలపరచుచు, నేటితిర్మానమున కనుకూలముగ
వ్యాసెను. తప్పుపడెడు కొలదిమందితోకన్న పరిగా నుండెడి
అధికసంఖ్యాకులతో వోటుచేయుటయే యుత్తమమని నేను
తలంచెదను.

ప్రజాభిప్రాయము విశేషించి అనుకూలముగ లేనప్పుడు
కొంతవేదయుండుట మంచిదనియు, నివృత్తిపాతముగ నిర్ణ
యింపవలెననియు, మాసాసెయిటుగారు చెప్పిరి.

టి. ఎస్. రామస్వామియ్యారు జి. ఏ. నరేశుగార్లు
అసలుతిర్మానమున కనుకూలముగ మాటలాడిరి.

వోటుకు పెట్టుటకు పూర్వము అధ్యక్షుడు యిట్లు
చెప్పెను. అసలేలేకుండుటకన్న కొంచెముయిననుండుట మంచి
పనినను నుచున్నాను. లోపము లేదైన నుండవచ్చును. ప్ర
సత్వపు ఆస్పత్రులందును, వైద్యుల చికిత్సావిధానమునందు
గూడ లోపము లుండును. కాబట్టి వైద్యులపై నాధారపడ
రాదు.

డాక్టరు ఆశీర్వాదనాడారు:- లాయర్ల విషయమేమి?

అధ్యక్ష:- లాయర్లపైగూడ ఆధార పడవలదు. (నవ్వు)

శిశు సంరక్షణ ఆస్పత్రులందు లోపములను సవరించు
కొందును. కాని ఈలోపుగ క్రొత్తవానినిగూడ స్థాపింతుము.

తిర్మాన మంగీకరింపబడుట

మొదట వేణుగోపాలకెట్టిగారి ఆపునలతిర్మానము
కోటుకు పెట్టబడెను. 19 మంది ప్రతిపూలముగను 9 మంది అను
కూలముగ నుండినందున నిరాకరింపబడెను.

అంతట చూడుక్రొత్త ఆస్పత్రులను వెంటనే స్థాపింపవలె
నను మొదటితిర్మానమును వోటుకు పెట్టగా అంగీకరింపబడెను.

అంతటితో సభ 7.20 గంటలకు ముగిసెను.

ఆంధ్రుల గాంధీ మహాత్ముని వ్యూహానిధి లక్షరూపాయలు నమర్చింపవలెను

23.7.24

యథా శక్తి ని తోడ్పడుడు

కోశాధిపతి కాశీనాథుని నాగేశ్వరరావు
చందాలు
ఇదివరకు మొత్తం 44204-8-7 ఇదివరకు మొత్తం రూ. 20380-14-11
పూజానిధికి సామ్యునుబువు చిరునామా:- కా. నాగేశ్వరరావు, నెం 7 లంబు కెట్టిపిథి, మద్రాసు.

హైకోర్టువార్తలు

కోయంబుత్తూరు కరెన్సీనోట్ల మోసపు కేసు

శిక్ష తగ్గింపబడుట

17 నూరురూపాయల వొంగనోట్లను దగ్గరనుంచుకొని
అందు నొక నోటును సరియైననోటుగ నుపయోగించినందులకు
కోయంబుత్తూరు జిల్లా సెషన్సుజడ్జిచే 10 సం॥ కఠినశిక్ష
సాందిన కోలాటం అయ్యెను, మాజీక్యం అయ్యెను అనువార్గిరు
వురు అపిలుచేయగా హైకోర్టునందు నేడు వ్యా. వ్యా.లెను,
మాఫమనాయకుగార్లు తీర్పుచెప్పిరి.

ప్రాసిక్యూషనుకథనము ఈవిధముగనుండెను:- ముద్దా
యిలు తిరువాన్మారువా ప్రవృత్తులు. వారిరువురును గడచిన సెప్టెం
బరు 21వ లేడి సాయంకాలము కోయంబుత్తూరుకుపోయి అచ్చ
ట ఒక హోటలులో మోసపు ఆడ్రెసునిచ్చి అక్కడబసచేసిరి.
మరునటిదినము వారు ఒక బట్టలదుకాణమునకు పోయి, బట్ట
లనుకొని ఒకవందరూపాయల నోటు నిచ్చిరి. ఆవర్తకుడు నోటు
చూచి సందేహించి ప్రక్కకు కాణపు వాని కి
చూపెను. ఆతడును అట్లే సందేహించెను. అంతట ముద్దాయి
లు ఆట్టల ఖరీదుకై రూపాయనోట్ల నిచ్చి వందరూపాయల
నోటును ఒక గొడుగుదుకాణమునందు మార్చి ప్రయత్నించిరి.
ఈదుకాణదారుడు పండ్లబజారు కానోటును బంపెను. ఒకపోలీ
సు సబ్ ఇన్ స్పెక్టరు అచ్చటనుండుట తలపించెను. ముద్దాయి
లను ఇరువురిని పోలీసువైచనుకు తీసికొనిపోమృని ఆతడు ఒక
పోలీసువాని నాజ్ఞాపించెను. ముద్దాయిలు బసచేయుచుండినగది
లో పోలీసువారు వెదుకగా, విగిలిన 16 మోసపు వందరూ
పాయల నోట్లుగూడ కన్పించెను.

సెషన్సుజడ్జి వీరిరువురిని రెండు సేరములక్రింద విచార
ణచేసెను. మొదటిసేరము - ఒక కృత్రిమపు నోటునువాడుట.
రెండవసేరము - 16 నోట్లను స్వాధీనమునందుంచుకొనుట. మొ
దటి సేరమునకై 7 సంవత్సరములను రెండవ సేరమునకై 8
సం॥ కఠినశిక్ష విధించెను.

అప్పెలింట్లపక్షమున హైకోర్టు వకీలు కే. వి. శేషు
అయ్యంగారు హాజరై, రెండు సేరములను ఒకేయనియు, 16
నోట్లను దగ్గరనుంచుకొనుట ప్రత్యేక నేరముగాదనియువాదించిరి.
పల్లెకు ప్రాసిక్యూటరుగారి వాదమును వినినపిమ్మట,
స్వాధీనముగార్లు రెండవసేరముక్రింద 8 సం॥ శిక్షను రద్దుపరచి
మొదలు 7 సం॥ క. శిక్షాయపరచిరి.

* * * *

హిచికారు కేసు

ఈకేసునందు వాదప్రతివాదము లంతయు నిన్న సాయం
కాలముతో ముగిసెను. తీర్పుకై వాయిదా వేయబడెను.

చాముండిశ్వర దేవాలయము

రాతినిండి కదలుట

మైసూరు సంస్థానమునందలి చాముండిశ్వరేశ్వరములపై
నున్న చాముండిశ్వర దేవాలయమునకు యాత్రికులు కొందరు
వెళ్లిచూడగా అచ్చటనున్న పెద్దరాతినిండి అయిదు నిమిషముల
నేపు కదలాసెను. దానిని మొదటనొకడుచూచి యాశ్చర్యపడి
తక్కినవారి నడకుగా వారందరునుగూడ చూచి నిర్భాంతపో
యిరి. భూకంపము కలుగుట కిదిమాచనయేమోకాని పెట్టవలెనని
ఆయాత్రికులు దొరతనమువారికి వ్రాసిరి. (స్థానిక విలేఖరి
తెంగుళూరు)

స్థానిక వార్తలు

వరదలు-టపాలు:- సాతుయిండియను రైల్వేలో
కొన్నిచోట్ల వరదలవలన రైలుకట్ట తెగినందున విల్లిపురమునకు
దిగువస్థలములనుండియును సింహళమునుండియును నిన్నటపా రా
లేదని చెన్నపురి ప్రెసిడెన్సీపోస్టుమాస్టరు ప్రకటించెను.

కీ॥ శే॥ రావుబహదరు ఎస్. రామస్వామి
య్యంగారు:- చెన్నపురిలోనున్న యిండియాబాంకి డైరె
క్టరులలో నొకరగు రావుబహద ఎస్. రామస్వామి
య్యంగారు చనిపోయినందున 21 శతాబ్దమున చెన్నపు
రిలో యిండియా బాంకి ప్రధాన కార్యదర్శిగా పదవీ
స్థాయిములను గూడ మూడు కార్యదర్శి మాకు
వ్రాసెను.

రాకపోకలు:- పానగల్లురాజా, సర్. ఏ. పి. పా
త్రో, ఖాల్ బి. పి. ఖాల్ పుల్లా (ఎం. ఎల్. సి.), ఎం. కే. ఆ
చార్య (ఎం. ఎల్. ఏ.) రి. క. జె. పి. కామరసు (వి. ఎం.
ఎస్, సి. వి. ఇ. చెరసాలల యినస్పెక్టరు జనరలు), రా॥
సా॥ సి. రామానుజాచారి (గవర్నమెంటు అండరు శక్రచారి),
హెచ్. జి. ఘాట్సరే (ఎం. ఏ. ఐ. సి. ఎస్.), కెప్టను జే. ఏ.
ఫిన్లే (ఎం. సి.), కెప్టను రాబర్టు గార్ల నేడుదయమున చె
న్నపురికి వచ్చిరి. ఎం. వి. దత్తాత్రే (ఇంస్పెరియలుబాంకి సూప
ర్ టెంటు) గారు నిన్నరాత్రి తెంగుళూరు వెళ్లిరి. నేడు మెట్టు
పాలెం మెయిలు సకాలమునకు సెంట్రలువైచనుకు వచ్చింద.

తిరువళ్ళూరు పొన్నే రిటాలూకా సభ

ఈసభ ఆగష్టునెల 2, 3 తేదీలలో జరుగును

ఈసభను యానెల 26 27 తేదీలను జరుపుటకు మొద
లు నిశ్చయించి ప్రకటించిరి. గాని ఆధ్యక్షులుగా ఎన్నుకొనబ
డిన క్రీమాక్ ఎస్. క్రీనివాసయ్యంగారి సౌకర్యముకొరకు ఆగ
ష్టు 2, 3 తేదీలకు మార్చిరి.

తిరువళ్ళూరులో చెరువుకు తూర్పుననున్న పెద్దసత్రమున
నీసభ జరుగును. సభను జయప్రదముగా జరుపుట కేర్పాటులు
జరుగుచున్నవి. చెంగల్పట్ట మండలమునందలి కాంగ్రెసు వర్గ
రులందరును ముఖ్యముగా విచ్చేయప్రార్థితులు. తిరువళ్ళూరు పా
న్నేరి గ్రామవాస్తవ్యులగు సోదరసోదరీమణు లందరునుగూడ
విచ్చేయప్రార్థితులు. యాకూబు హుస్సేనునేటు, షఫీహమ్మ
దు, సింగారవేలు సెట్టి, కళ్యాణముందర మొదలగువారు, చక్రవర్తియ్య
సెట్టి, ఎం. కే. ఆచార్యగార్లు మున్నగు ద్రవిడరాష్ట్రనాయకు
లందరును వచ్చెదరు. తిరువళ్ళూరు ప్లిడరు. ఎం. రాఘవాచారి
గారు సన్మానసంఘాధ్యక్షుడుగా ఎన్నుకొనబడిరి. అని కార్య
దర్శి మాకు వ్రాసెను.

బెంగుళూరు కాంగ్రెసుసంఘము

నూలువడుకుశీర్మానము

కర్నాటక రాష్ట్రీయసంఘమువా రిదివరకే రెంగుళూరు
కాంగ్రెసు సంఘమువారికి వ్రాసిరి. ఈనెల 27 వ తేదీని
ఎన్నికలు జరుగును.

ఎస్. ఎస్. సెట్టూరుగారు మరల ఎన్నుకొనబడుదురని
తెలియుచున్నది. చాల ముఖ్యవిషయములు చర్చింపబడు.
(తెం. స్వ. వి.)

భారతదేశవరిస్థితులు

ఉన్న సంస్కరణములను గూడ లాగుకొనెదరా?

పీలుప్రభుని యభిప్రాయము

ప్రభుత్వమును నాశనముజేయుటకు అసహాయవాదులు శాసనసభలందు జేరిరి

ఐ. సి. ఎస్. ఉద్యోగులకు ఎక్కువజీతము లవసరమని ఆలివియరుప్రభువు అంగీకరించుట

కార్మిక ప్రభుత్వమువారొప్పుకొనుట

పీలుప్రభువు, దానుగానిపై సిరాజగంజీర్యాయమునకు చర్యను దీసికొనవలె ననుట

ఆలివియరుప్రభువు దానుగానిని కొనియాడుట

ప్రభువులనభివేదించు

లండను, జూలై 21:— ప్రభుత్వసభలో భారతదేశ పరిస్థితులను గూర్చి డెలుఫును లీకమిషనువారి నెంతయు పీలు ప్రభుత్వకొనియాడిరి.

భారతీయులు ఐ. సి. ఎస్. ఉద్యోగులకు ఎక్కువజీతము ల నిచ్చుటకు ఇష్టపడుటలేదు. పూర్తిగవీరిస్తానే భారతీయులే నియమించిన తక్కువభత్య అగునని భారతీయుల యభిప్రాయము. బ్రిటిషుయువకులు ఈ ఐ. సి. ఎస్. ఉద్యోగములందు జేరుటకెప్పుడవడకుండ జేయుటకు వీరిజీతముల నెక్కువజేయరాదనుచున్నారు. దీనివలన బ్రిటనుకు ఇండియాకున్న సంబంధ పాతములను బలహీనముగ జేయవచ్చు ననుకొనుచున్నారు. ఐ. సి. ఎస్. ఉద్యోగుల కిప్పుడు పూర్వమున్న అవకాశములు లేకపోవుటచే భాగ్యదమును గూర్చి వారికేమియు సమాధికము లేదు. భారతీయులే నియమించ నుండుటచేతను, సంస్కరణముల చేతను వారికి నమ్మకము లేకున్నది. సంస్కరణములను ఐ. సి. ఎస్. ఉద్యోగు లందరూ ఒప్పుకొనిరి. వాటిని ఘోషిస్తూ భాగము నటుల జేయుటకు సంసిద్ధులై యున్నారు. అంతియగాని వారి కిష్టములేదని ఎవరూ జెప్పరావలెను. కానివారికి నమ్మకమును గలుగజేయవలెను. వీరిలాభములను గాపాడుటకు సాధ్యమగుచో నిండుదాధ్యత అంతయు ఇండియా మంత్రిపై ఆధారపడియున్నది.

లీకమిషను

వారు మితవ్యయము నిమిత్తము భారతదేశ ప్రస్తుతస్థితి కపరిస్థితులంటి తమనివేదికమును దయచేసిరి. ఐ. సి. ఎస్. ఉద్యోగులకు ప్రస్తుతము ఎక్కువజీతముల నిచ్చుటకు డబ్బు లేకపోవచ్చును. కాని ఏదేవులు మొదట ఓ. రి కి తగిన జీతములనిచ్చి తగిన సహాయము నీయవలెను. ప్రతిదేశమునందును వచ్చు ప్రభుత్వాదాయమునుండి వీరికి తగినజీతముల నిచ్చి తోడ్పడవలెను. లీకమిషనువారి ఏర్పాటులను అమలులో ఆలివియరుప్రభువు బెట్టునని ఆశించుచున్నాడను. ఈ విషయమై అమలుజరుపెదనని ఆలివియరుప్రభువు తన యుద్దేశ్యములను తెలియజేయవలెను. ప్రావిజ్ సియలు సర్వీసు ఉద్యోగులకు బ్రిటిషువారికిని, ఇండియాలోనే వాసమేర్పరుచుకొన్న యూరపియను ఉద్యోగులకును ఆలివియరు ప్రభువు సానుభూతి జూపెదరని విశ్వసించుచున్నాడను. రాష్ట్రములందు అసహాయోద్యమ మున్నను సమర్థులగు అధికారులకు అవసరము లేకపోలేదు.

ప్రభుత్వమును నాశనమొనర్చుటకు అసహాయవాదులు శాసనసభలందు ప్రవేశించిరిని పీలు ప్రభువు వనెను.

మధ్యపరగణాలు- బెంగాలులో ప్రభుత్వమునకు పీలు లనిచ్చుటలో జరుగుచున్న సంగతులను పూర్తిగ చర్చించిరి. మధ్యపరగణాలో అసహాయవాదులదర్శనల ఆగవర్ష ప్రజాయ త్రాళ్ళులను వశపరుచుకొనవలసి వచ్చెను. దీనివలన ఈ శాఖలను ప్రజాయ త్రము జేయుటకు డొంగబడిన స్వాతంత్ర్యము రాజ్యాంగపాలనాసౌకర్యములు చాలవరకు నశించినవి. ఈ ప్రజాయ త్రాళ్ళు స్వాయ త్రాళ్ళులగు జేయుటవరకును ఆలి

వియరుప్రభువు ఆలోచించిరాయని యడిగిరి. బెంగాలు పరిస్థితులను ఎట్లు పరిష్కరించెదరని ఆలివియరుప్రభుని యడిగిరి. ఆరాష్ట్రమున ప్రభుత్వపాలనము చక్కగ జరుగుటకు ఏమిజేసెదరనిరి.

సిరాజగంజీర్యాయము

నుగూర్చి తెలియజేయవలసిన విచారకరమగు ఫలితములు గలుగవచ్చుననిరి. ప్రభుత్వమువారేమైన దానుగానిపై చర్యను దీసికొనవలెనని దానుగాని ప్రముఖుడను కారణముచే ఆచర్యను ఆపుజేయరాదనిరి. ఇట్టిచర్యలను తక్కువహోదాలయం దున్న వారిమీదనే తీసికొనరాదనిరి. ఈరీత్యానమును, జేహత్తును గాంధీగారు అంగీకరించలేదని కామన్సుసభలో ఇచ్చిన ప్రత్యుత్తరము చాల ముఖ్యమైనది. గాంధీగారు అంగీకరించక పోవుటకును దీనికిని సంబంధమేదో తెలియకున్నది. గాంధీగారు ప్రభుత్వమువారి అంగరక్షకుడనియా ఆప్రత్యుత్తరముయొక్క యభిప్రాయము? ఆయన ఆసిరాజగంజీ రీత్యానమును అంగీకరించకపోవుటచే ప్రభుత్వమువారు ఇక నేమిచర్యను దీసికొనదాధ్యత తొలగినదా? అవసరములేదని కామన్సుసభలో ఇచ్చిన ప్రత్యుత్తరమునకు అర్థమా?

ఆకాలీ సమస్య

ను గూర్చి ప్రస్తావించుచు నాభాలో సక్రమపరిస్థితులను ప్రవేశబెట్టలేకపోవుటకు కారణములలో నొకటి ఆకాలీలు నాభామహారాజుని సంహారముననిగ జేయవలె నను వరకు అగునా కాదాయని యడిగిరి.

ఇండియా ప్రభుత్వచట్టము

లో జెప్పబడిన స్వపరిపాలనప్రదానము ముఖ్యమగు వరతులతో గూడుకొన్నయది. ఏ అనుభవముచేత, ఏలాపముచేత ఈచట్ట విచారణమునకు పూనుకొనవలసి వచ్చెనని యడిగిరి. 1980 లో పార్లమెంటు కమిషనువారు ఇండియాకేగి సంస్కరణచట్టము ఎట్లు పనిజేసినో కనుగొనుటకు ముందే ఆయా రాష్ట్రములవారు సంస్కరణలను గూర్చి తమ యభిప్రాయములను తెలియజేయవలెనని నేను నూచించియుంటిని. దానిని నిరుడే రాజప్రతినిధి అంగీకరించెను. మొదటి నివేదికము విషయమై గొప్పలోపములను తెలియజేసినో లేదో తెలియదనిరి. కాని ఇంతలోనే మూడేండ్లు గడచినో తేదో అప్పుడే సంస్కరణములను గూర్చి విచారించుట చాల తొందరయనిపించుకొను ననిరి. ప్రస్తుతముందున్న రాజ్యాంగ నిర్మాణమును సరిపుచ్చుటకు ఎంత యో అవకాశము సాధనములున్నవి. ఈసంస్కరణముల పట్ల సుముఖులై భారత రాజకీయ జేత్రలందరూ చక్కగ జరుగునటుల ప్రయత్నించిరి. ప్రతిష్ఠాభవనలను గలుగ జేయుటకు జూపిన శ్రమలో 1/10 వంతు సంస్కరణములు సాగుటకు పూనిరని స్వపరిపాలనము భారతీయులకు చాలవరకు వచ్చెడిదనిరి.

లీప్రభుని హెచ్చరిక

భారతదేశమునుండి వచ్చుసంగతులు ఆకారముగ లేవని లీప్రభువు తెలియజేసెను. డిల్లీ శాసనసభలో లీకమిషను నివేదికమునుగూర్చి చర్చించినగాని దేనిని నిశ్చయించాలనుట ఐ. సి. ఎస్. ఉద్యోగులకు నిరుత్సాహముగ నుండుననియు వారు సమర్థతతో పనిచేయజాలరనియు హెచ్చరించిరి. ప్రస్తుతము సర్వీసు ఉద్యోగు లందరూ అసంతృప్తులై యున్నారు.

తమభాగ్యోదయమునుగూర్చి నిరాశతోనున్నారు వారు అట్లుండుటకు తగినకారణము లేకపోలేదు. అందుచే ప్రభుత్వము వారు తక్షణము ఏకగ్రీవముగ లీకమిషనువారు జేసిన తీర్మానములను అమలులో బెట్టువలెను. ఈ తీర్మానములనుగూర్చి ఏమియు లేకపోవుటచేతను సర్వీసులజీతములు చాలక బాధపడుటచేతను ఇంగ్లండునుండి ఆంగ్లయువకులు ఎవరును సర్వీసులో జేరుటలేదు. చాలమంది ఇండియానుండి సర్వీసు ఉద్యోగులు ఇంగ్లండుకు పోవలసివచ్చుచున్నది. ఇదెంతయు విచారకరము. ప్రస్తుతము సర్వీసులో జేర్చుటకు గొప్ప ప్రయత్నములను జేయువలసియున్నది. ఆలస్యముజేసిన అపాయము గలుగును. ప్రభుత్వము వారికెంతయు అపూర్వమగు మంచినీయకాశము లభించినది. మరల ఇట్టిభాగ్య మున్ను.

ఆలివియరుప్రభుని

ప్రస్తుతరము

ఐ. సి. ఎస్. ఉద్యోగులనుగూర్చి పీలుప్రభువుజెప్పిన సంగతులన్నిటితోడను ఆలివియరు ప్రభువు ఏకీభవించెను ఇండియాలో 1914 నుండి 1923 వరకు యూరపియనుల జీవనవ్యయము అధమును నూటికి 60 చొప్పున హెచ్చినది. వీరిజీతములు ఒక్కొక్క ఉద్యోగికి సగటున నూటికి 20 చొప్పున మాత్రమే హెచ్చింపబడినవి. ఇండియాను సివిలుసర్వీసు ఉద్యోగుల జీతములు నూటికి 10 చొప్పున హెచ్చెను. ఇండియాలో వాసమేర్పరుచుకొన్న ఉద్యోగులకు ముఖ్యముగ వివాహితులకు జీవనవ్యయము హెచ్చినది. వీరికిది, చాలధర్మరముగ నున్నది. రూపాయధరగూడ పడిపోయినది. ముందు సర్వీసులో ప్రవేశించుటకు ప్రోత్సాహమును గలుగజేయుటకుండ ప్రస్తుతము సర్వీసులజీతములను హెచ్చుజేయుటలేవచ్చును. అవసరము. న్యాయబుద్ధిగలవారూ, హేతుజ్ఞానము గలవారెవరును దీనిని కాదనజాలరు. నిరకరమనాలరు. లీకమిషనువారి తీర్మానములనుగూర్చి ఇండియామంత్రి ల్యరలో ఉత్తరువునుజేయు అధికారమును గూర్చి ఢిల్లీ సభలో కొన్నివరతులనుజేసినపుడు ఇండియా ప్రభుత్వము వారికిగాని ఇండియా మంత్రికిగాని లీకమిషను నివేదిక యభిప్రాయము తెలియదు. మామూలుగ ఇన్స్టిట్యూషన్ నివేదికము వలెనే ఒకదానివెనుక నొకదానిని అవసరావసరములనుబట్టి అమలులోబెట్టుటవరకును జూచించిరి. కాని అసలు నీనివేదికమును జూచినవెంటనే వారి శిష్యులు తెలిసినవెంటనే అపద్ధతి కూడదని స్పష్టమాయెను.

తొందరపడ నవసరములేదు

లీకమిషను నివేదికమును మొత్తముగ ఆలోచించవలెనని సభాయుతుడైన నేను ఇండియా ప్రభుత్వమువారును అంగీకరించితిమి. అందుచే ఈ శిష్యులలో జరుగగల విషయములను అమలులో బెట్టుటకు ఢిల్లీ సభవారి అధికారమునుండి నివేదికములోనున్న సంగతులన్నిటిని పూర్తిగ ఆలోచించినగాని ఏమి జేయుటకును నిశ్చయించుటకు పిలువెను. ఈ నివేదికమును ఆమూల్యాగ్రముగ పరిశీలించుట తప్పదు. అత్యవసరము. ప్రస్తుతమున్న శిష్యులను అంగీకరించలేనని ముందుగ ఏమియు జెప్పను. ఏ ఏర్పాట్లను ముందు అమలులో బెట్టువలెనో ఆలోచించవలెననిరి. దీనిని ఇండియా ప్రభుత్వముతో ఆలోచించుంప జేయుటకు పిలువెదననిరి. ఇండియా ప్రభుత్వము ద్వారా రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వములతో ఆలోచింపకుండ జేయుటకు పిలువెను. అతిశ్రద్ధుముగ విచారణ జరుగుచున్నది కాని ఈ కార్యభారమును గ్రహించనివారు ఇండియామంత్రి విషయమునంతను చెండు మూడునెలలలో పూర్తిజేసి ఉత్తరువు నీయగలుగు ననుచునున్నారు. నివేదికము ప్రకటింపబడిన ఆరమాసములలో ఉత్తరువును జేసితిమేని అయ్యది ఆలస్యమనిపించుకొనజాలదు. లీకమిషనువారు తమ శిష్యులను జీతములనుగూర్చి జేసిన తీర్మానములను 1924-25 ఆర్థికసంవత్సరప్రారంభమునుండి అమలులో బెట్టువలెననిరి. అందుచే కాలహరణమునని ఎవరును భయపడ నవసరములేదు. తమకు నష్టము గలుగునని ఎవరును భయపడనవసరములేదు.

ఈనివేదికమును ఆలోచించుటకు ఇండియాకార్యాలయమువారు వృధాకాలహరణము జేయలేదు.

ప్రస్తుతము విద్య, వ్యవసాయము, పశుచికిత్స శాఖలకు ఇంగ్లండునుండి యభ్యర్థులనురప్పించుటకు ఆపుజేయుటకు నిశ్చయించిరి. ఇంజనీరులు, అభివృద్ధిద్యోగులు, ఘాగర్లు, పరిశోధకులనుగూర్చి అభ్యర్థులను స్వయముగ గలిసికొని మాట్లాడుటకు ప్రయత్నించుచున్నారని ఇండియా ప్రభుత్వమువారు జెప్పెను.

రి. వీరిని సమావేశపరచుటకు కష్టముండవలసి. ఆగస్టులో లం...

ఇండియా గవర్నమెంటు ఆర్డరును సవరణజేయకుండ లీక...

మధ్యపరగణాల బెంగాలురాష్ట్రపరిషత్తులు

ఈవిషయమై ప్రస్తావించుచు మంత్రులజేతములను మరల...

పంజాబుపరిషత్తులు

ఈవిషయమై పంజాబుప్రభుత్వమువారు సుక్రవారానికి...

దాసుగారిని న. తిరుమట

దాసుగారి కిలమును నుతించుచు స్వపరిపాలనము రహ...

అలివియరు ప్రభువు ఈ విషయమై తన స్వతంత్రాభి...

దాసుగారి చర్యనుగూర్చి దోషాలోపణము లేకుండ...

దాసుగారిచర్యను సమర్థించుటగాని దోషాలోపణము...

భారతీయు లేయభిప్రాయములతో ప్రవర్తించి...

తనపక్షమువారి విధానమును బ్రటిషువారంగీకరించని...

ఇండియాలో ఏమి జరుగునో కొంతవరకు బ్రటిషుప్రజలు...

బలింపికుటలు

సందర్భమున దౌర్జన్యము జరుగుచున్నది. ఇకముందు...

శ్రీనివాసశాస్త్రి గారు భారతదేశము...

మాంచెప్పరు గార్డియను పత్రికాభిప్రాయము

(ఆంధ్రపత్రిక ప్రత్యేకతంతివార్త)

లండన్, జూలై 22:— శ్రీనివాసశాస్త్రి గారు ఇండి...

మాంచెప్పరుగార్డియను అభిప్రాయము

శాస్త్రి ప్రభుత్వము తమ రాయభారము నిష్ప్రయోజ...

జర్మను మిషనరీలు (మత ప్రచారకులు)

భారత దేశమునకు రావూడదు

లండన్, జూలై 23:— జర్మను మత ప్రచారకులు...

ఇండియా చరిత్రచట్టమునుగూర్చి (క్రైస్తవదేవాలయము)

ఆగస్టు నెలవెంబరు అక్టోబరులో నల్లమందు మత్తు...

భారతదేశ పరిశ్రమలందు వేతనములు, ఉత్పత్తిని...

జర్మనీ కంపెనీనందీ : భారతదేశపు ఇనుపదారి కంపె...

కార్మికసభ్యుల రాయభారము

లండన్, జూలై 17:— రాబోవు మంగళవారము పార్ల...

రూరు ఇనుపదారులు

లండన్, జూలై 21:— సభవారినే నియమింపజేసిన ఉ...

భారత సైనికవిధానము

ఈశ్వరచరణగారి యభిప్రాయము

లండన్, జూలై 17:— ల్యాండ్ ఫోర్స్ గారి యాధిపత్య...

భారత సైనిక వ్యయము ఇతర దేశముల వ్యయముకంటె...

సైన్యములో భారతీయులను నియమించు విషయమును...

పార్లమెంటు సభ్యులు చాలమంది ఈ సభలో పాల్గొ...

తూర్పు ఆఫ్రికా సంఘమువారు చేయుపని

లండన్, జూలై 17:— బ్రిటిషు తూర్పు ఆఫ్రికా...

వెంట్రి ప్రాముఖ్యము

మరల 1925 లో జరుగవలెననుట

వెంట్రి ప్రదర్శనము ఎంతయు జనరంజకముగ నుండుటచే...

లండను సభ

పరాసులతశలు

జర్మను ఆశాభంగము

లండన్, జూలై 21 రాత్రి 9-55:— లండనుసభ లాభ...

అంతర్జాతీయమండలి ఋణసమస్యనుగూర్చి లండనుసభలో...

రూరప్రకృమణముందు అంతర్జాతీయమండలి ఋణము...

జర్మనుల అసంతృప్తి

లండన్, జూలై 21 రాత్రి 10-30:— లండనుసభ కేసు...

సభనుగూర్చి చాలమందిజర్మనులు ఆశాభంగమైరి. జర్మ...

ఇంతవరకు పరాసులు స్వతంత్రముగ అపరాధములను విధించు...

జర్రను వర్తకవిధానము

చేయినను రైతులను మరల సంపాదించుట

చేయనున్న ఏర్పాట్లు

లండన్, జూలై 21:— రాత్రి 11-15 జర్రను వర్తకము మరల పూర్వమువలె అన్ని ప్రదేశములందును సాగుటకు జర్రను సరకులను దీసికొనగోరు ప్రభుత్వములతో ఒడంబడికలను జేసికొని వారికి కుంకములయందు సౌకర్యముల సేర్పరచెదరు. తక్కువ నుంకములను విధించెదరు. దానికి బదులు తమకు గూడ తగిన లాభముల సేర్పాటు జేసికొనెదరు. విదేశములందు తమసరకులపై విధించిన నిషేధములను తొలగించుకొనుటకు ప్రయత్నించుచున్నార. జర్రనుతోనికి దిగుమతియగు సరకులపై నిషేధములను తొలగించుటకు జర్రనులు ప్రయత్నించుచున్నారు. ఈ మార్పులతో జర్రనులు ఇతర ప్రభుత్వములతో బాటు సమానముగ లాభములను బడయుటకు ఆశించుచున్నారు.

దక్షిణ ఆఫ్రికా ప్రాంత ప్రభుత్వమువారు మరిబాసే నాని వనశిరి. ఇతడు 1914 లో తిరుగబడెనని 8 డేంట్లక్షింశుడెను.

చెన్నపురి బజారుధరలు

జూలై నెల 23-వ తేది బుధవారము

(1) ధాన్యములు

దనియాల రూ 1-1	రూ 85.0-0	మొదలు 45.0-0 ముగ
బియ్యము బస్తా		మొదలు, ముగ
మనుమ తెలారి	రూ 48 గలది	రూ 18.0-0 14.0-0
సెలారి	రూ 16.0-0	17.0-0
డిల్లీ	రూ 16.0-0	17.0-0
రాగులు రూ. 164 బస్తా 1-1	రూ 12.0-0	9.0-0
మవ్వలు	రూ 24.0-0	26.0-0

(2) కుప్ప ధాన్యములు

కందుల బస్తా 1-1	రూ 205	రూ 11.0-0 రూ 12.0-0
సెగలు	రూ 10.12-0	11.8-0
సెలు	రూ 10.12-0	11.4-0
మినుములు	రూ 12.8-0	18.12-0
ఉలము	రూ 9.4-0	10.4-0

(3) నూనె వస్తువులు

నవ్వుల నూనె రూ 1-1	రూ 160.0-0	170.0-0
సెయ్యి రూ 1-1	రూ 14.0-0	26.0-0
కొండాపురం కేరు సెగపప్పు రూ 1-1	రూ 60.0-0	62.0-0
యితర ప్రదేశము	రూ 55.0-0	58.0-0
కేరు సెగపప్పు గానుగ రూ 1-1	రూ 142 మినుగూనె 185	
అనుదము నూనె రూ 1-1	రూ 175.0-0	177.0-0

(4) చిల్లర వస్తువులు

చాయనపు రూ 1-1	రూ 205.0-0	210.0-0
మారపపు	రూ 155.0-0	160.0-0
మిరప కాణులు (గుంటూరుది) రూ 1-1	రూ 90.0-0	120.0-0
గుంటూరుపాయకట్టు నీలిమందు ములుగు 1-1	రూ 45, 50	
కాళహస్తీ పాయకట్టు	రూ 60, 70	
బెల్లము రూ 1-1	రూ 85.0-0	50.0-0
తిరిపండు రూ 1-1	రూ 26.0-0	42.0-0

(5) ఇనుము

కట్టలు రఖం రూ 1-1	రూ 85.0-0	86.0-0
చదరం	రూ 84.0-0	87.0-0
రవుండు	రూ 84.0-0	88.0-0

(6) లోహములు

నండి 100 కులంకు	రూ 78.0-0	82.0-0
బంగారము, కులము 1-1	రూ 25.8-0	25.8-0
నవరస 1-1		15.9-6
ఇత్తడి రూ 1-1	రూ 280.0-0	285.0-0
రాగి డిటా	రూ 320.0-0	335.0-0
అస్సా చక్కెర రూ 1-1	రూ 41.8-0	42.4-0

(7) రంగులు అలిజరైను

అత్తకట్టు	20 డిగ్రీలు	రూ 90.0-0
తొట్టి కట్టు	డిటా	డిటా
సింహం	డిటా	డిటా
4 గుర్రం	డిటా	రూ 85.0-0

టారిఫ్ బోర్డు

సిమెంటుకంపెనీల తరపున సాక్ష్యము

సిమ్లా జూలై 17:— బూంది సిమెంటు కంపెనీ లిమిటెడ్ కు ను, పంజాబు సిమెంటు కంపెనీ లిమిటెడ్ కు ను, మేనేజింగు ఏజెంట్లు గానున్న కిల్క్నిక్స్ అండుకంపెనీ ప్రతినిధియొక్క సాక్ష్యమును టారిఫ్ బోర్డువారు కొంతవరకు వినిరి. ప్రస్తుతము, విలువను బట్టి నూటికి రూ 15 చొప్పున విధించుచున్న పన్నుకు బదులుగా టన్నుకు రూ 25 చొప్పున ఒక పన్నును విధించి సిమెంటు పరిశ్రమకు రక్షణనిొసంగవలసినదని వారు కోరిరి. తయారుచేయుటకు ఖరీదులెక్కులను ప్రచురించుటకు సాక్షులు అభ్యంతరపెట్టిరి. అట్లు ప్రచురించిన బాగుండుననియు ప్రచురింపవలసిన అవసరమున్నదనియు బోర్డువారు చెప్పగా యావిషయమును మరియొకసారి విచారించవలసినదని వారు కోరిరి. అట్లు చేయుట కంగీకరింపబడెను. (ఆ. ప్రె.)

వాతావరణ స్థితి

1924 సంవత్సరము 23-వ తేది బుధవారము

దినము	అత్యధిక ఉష్ణోగ్రత	అత్యధిక తేలిక	అత్యధిక తేలిక	అత్యధిక తేలిక	అత్యధిక తేలిక
రేఖాంశము	రేఖాంశము	రేఖాంశము	రేఖాంశము	రేఖాంశము	రేఖాంశము
గోపాలపురం	84.8	78.1	...	5.18	44.96
విశాఖపట్టణము	88.2	80.4	...	1.62	87.09
కాకినాడ	98.5	78.5	0.02	8.05	39.09
మచిలీపట్టణము	96.5	75.0	0.84	5.89	41.49
కర్నూలు	95.4	76.8	0.81	2.55	26.01
జున్నార	91.7	76.1	...	2.87	20.51
కడప	99.2	81.7	...	4.85	31.28
నెల్లూరు	99.7	77.0	0.40	2.07	37.98
మద్రాసు	98.9	77.4	0.58	3.92	50.74
కడపాప	98.0	80.5	...	2.25	52.94
సేలము	91.5	78.6	...	6.46	89.80
కొయంబట్టూరు	74.7	70.1	1.17	18.75	22.29
తిరువనాపల్లి	95.8	79.6	...	0.18	33.18
నాగపట్టణము	95.0	80.0	...	0.67	54.98
మధుర	92.2	72.8	0.50	3.68	38.58
పాంబం	89.9	77.9	...	0.40	37.00
తిరువల్లీ	0.17	2.28	28.84
తిరువేలూరు	78.0	78.0	2.88	48.84	64.51
కొచ్చి	114.51
కాకినాడ	77.8	78.3	6.66	91.16	117.16
మంగళూరు	125.68
తెంగళూరు	82.9	66.9	0.06	3.33	35.87
మేరేకూరు	125.46
కొడకూరు	62.4	52.0	1.52	17.00	62.18

సర్కారులు:— మచిలీపట్టణములో 0.84 వర్షం కురిచెను. కాకినాడలో చినుములు పడెను. చాలవరకు మేఘములు దట్టముగ ఆల్పకొన్నవి. గోపాలపురంలో మచిలీపట్టణములో అదృశ్య ఎక్కువ. గోపాలపురంలో పగటివేడిమి, మచిలీపట్టణములో రాత్రివేడిమి 2 1/2 డిగ్రీలు తక్కువ. విశాఖపట్టణములో రాత్రివేడిమి 2 1/2 డిగ్రీలు ఎక్కువ.

దక్కన్:— కర్నూలులో 0.80 వర్షం కురిచెను. మేఘములు ఒక మోస్తరుగ నున్నవి. కడపలో అదృశ్య తక్కువ. ఇచట పగటి రాత్రివేడిమి కర్నూలులో పగటివేడిమి 4.1 నుండి 4.5 డిగ్రీలు ఎక్కువ.

కర్నాటకము:— మద్రాసులో 0.55 వర్షం కురిచెను. సెలూరులో 0.40 వర్షం కురిచెను. మేఘములు దట్టముగ నున్నవి. అదృశ్య ఎక్కువ. పగటివేడిమి 3.1 నుండి 3.5 డిగ్రీలు ఎక్కువ. కడలూరులో రాత్రివేడిమి 2.6 డిగ్రీలు ఎక్కువ.

రాజధాని పడమటి అర్ధభాగమున ఉత్తరమద్రాసు తీరమున వర్షపాతము సాగుచునే యుండును.

యన్. ఆర్. సామ్రా.

వాతావరణ కామ్రాన్లు, మద్రాసు.

అంతర్జాతీయ ఆధ్యాత్మిక మహాసంఘము - ప్యారిసు

వి. డి. ఋషిగారు ఆహ్వానిత బదిరి

సిమ్లా, జూలై 21:— ప్యారిసు నగరముననున్న అంతర్జాతీయ ఆధ్యాత్మిక మహాసంఘముయొక్క జేసరలు కమిటీ యీసంవత్సరము సెప్టెంబరు 28, 29 తేదీలలో ప్యారిసునందు సమావేశమగును. హైందవ ఆధ్యాత్మిక సంగమము యేర్పాటు జేసిన వి. డి. ఋషిగారు ఆహ్వానిత హిందూదేశము తరపున మాట్లాడుటకు ఆహ్వానింపబడిరి. హిందూదేశములోనున్న ఘోరమైన ప్రతినీతిగా గూడ యాయన నియోజకవలెనెను. (ఆ. ప్రె.)

బంధు

(స్వకీయవిలేఖరి)

మధ్యాహ్నం పీఠము

ఈమధ్య యీ పీఠములు మాపురమునకు వచ్చియుండిరి. పీఠింతకుపూర్వము మైసూరు సంస్థానములోవుండి వారి భిక్షులను గైకొనుచు సాలుకు ఆరువేలు సంస్థానమునుండి తీసికొనుచుండిరి. ఇటీవల వైజాములోని మల్లేడికివచ్చిరి. తర్వాత తిరుపతిలో వుండుచు యిపుడు దేశాటనము చేయుచుండిరి. వీరికి రెండుమాడు లక్షలవచ్చు గ్రామములు దేశముం దచ్చుటప్పటిగలవు. ఉత్తరాది మతమని సాధారణముగ దీనిని వ్యవహరింతురు. మధ్యమతమునకు యిది ప్రధానపీఠము. ప్రస్తుతము యీ పీఠము నధిష్ఠించిన సత్యధ్యాతీర్థస్వామిలవారు చాల గొప్పపండితులు. పండితాభిమానులై పండితులను ఆహరించుచుండురు. వీరు పూర్వము యిచ్చుండిని చాల పలుకు తగ్గించి ఆవసరమయినంతల వలె కైయిపుడు ఉంచినట్లు తెలియుచున్నది. వీరు భిక్షుకు సామాన్యముగ 250 రూ. లను, పావపూజకు 50 రూ. పుచ్చుకొందురు. ధనికులైనవారివద్దనుండి యింకాయెక్కువపుచ్చుకొందురు. వీరు మాపట్టణములోనున్న కాలములో శ్రీ సెడివి హనుమంతరావు పంతులుగారి గృహమున విడిచిచేసిరి. శ్రీపంతులుగారు మూడు వెయ్యిరూపాయలు ఖర్చుచేసి భువనము భిక్షుచేసినట్లు తెలియుచున్నది. ఇంక యితరులు అయిదాది భిక్షులుచేసినారు. ఎకరైన భిక్షుచేసినయెడల సమాధానాది సమస్తకార్యములు స్వామిలవారి ఉద్యోగులై నిర్వహించెదరు. ఈకార్యమును ఉద్యోగులు సరిగా నిర్వహించుటలేదని తెలియజేయవలసినచ్చి నందుకు మిగల విచారించుచున్నాము. భోజనసదుపాయములు బాగుగలేవు. చాతుర్యాన్యము జరుపుటకు గాను రాజము హేంద్రవరము బయలుదేరి వెళ్లినారు.

ఒకమరణము

శ్రీ కన్యకాపరమేశ్వరీ దేవాలయధర్మకర్త క్రేములును అయిన పాలకు ర్మిర్రాములుగారు ఆదివారము వయోవృద్ధులయి చనిపోయినారు. వీరు సిరిసంపదలు గలవారయి వైశ్యులందరిచేతను యెక్కువ గౌరవముగా చూడబడుచుండిరి. వీరికి అయిదుగురు కొమారులు నలుగురు కొమార్తెలు గలరు. వీరిమరణము వల్ల గలిగిన విచారమును కూచించుటకుగాను సోమవారమునాడు బజారు కట్టివేయబడినది. చాళులో యేడుకొణము తీయబడలేదని వాటికి వాణిజ్యసంఘముం దెంతగౌరవముగలదో విశవసుగుచున్నది. వీరియాత్మకు భగవంతుడు శాంతిని ప్రసాదించుగాక యని కోరుచున్నాము.

ఒక విచిత్ర దొంగతనము

ఒక బాబుడు ఒక వేళ్ళగృహమునకు రెండు మాడు దినములు వరుసగ వెళ్లి మూడోరోజున నావేళ్ళకు తమలపాకు కిల్లిలో మత్తునుండు పెట్టి ఆమె పడిపోయిన పిమ్మట సామెరేరమువైగల నగలను తస్మరించి పారిపోయినాడట. ఆమె ఆస్పత్రిలో నున్నట్లు తెలియుచున్నది. (ప్రాంతానికి కలుగలేదు. వేళ్ళలు తమ బూటకపుద్రేమచే పురుషులను మోసపుచ్చి ధనాపహరణము చేసిన వారిని మోసపుచ్చు తస్మరులు సహితము బయలుదేరినారు. ఈవేళ్ళకు కలిగిన ధననష్టముకు మేము విచారించుము గాని నాబాబుడు చేసిన దుర్మార్గమునకు విచారింపవలసి యున్నది. వేళ్ళలు తమ వృత్తి యెంతటి నీచమయినదో, అపాయకరమయినదో గ్రహించిన బాగుండును.

ప్రాథమిక విద్య

పూర్వకాలముందు ప్రారంభపాఠశాలలలోని విద్యయే సామాన్యములకు ఆధారవిద్యగా నుండేది. అప్పట్లో ప్రారంభపాఠశాలలో చదువుకొనువారికి వారివారి న్యాపారసంబంధములకు ఉపయోగించు యావత్విద్యయు పూర్తి గ గ్రహపడేది. చదువుకొని విద్య నేర్చుకొనుటకే పాఠశాలకు పోవుచుంటిమని బాలురనుకొనువారు. బాలురకు విద్యాజ్ఞానము తప్పక గరవ వలెనని యాపాధ్యాయులు తెలిసికొనెడివారు. ప్రస్తుతమోయన ఒకందుకు బాలరచారమును, మరియొకందుకు ఉపాధ్యాయుల పాటయును ఆయున్నది. ఆ పూర్వకాలపువిద్య నభ్యసించిన ఒక వైశ్యబాలుడున్నచో వానికి వ్యాపారము నకు సంబంధించిన యుక్తితెక్కను, యావత్తుబద్ధింపుతెక్కలును యిచ్చి పుచ్చుకొనునరకులకు ధరలు కట్టుటయు, రాకపోకల పుత్తరములు నిరాలంకముగానడపుకొనుటకును శక్తిగలిగియుండెడిది. అట్లే ఒక రైతుబిడ్డయినచో తన పొలంలో పనిచేసిన స్థూలీల పద్దులు వగైరాలు వ్రాయుటలోను తెక్కలు కట్టుకొనుటలో, డి. పి. డబ్లియము, అండ్ రెవిన్యూ అధికార్లకు కష్ట నిష్కరములను తెలియపర్చుటనే అల్లీలను వ్రాయుటకును ప్రోత్సాహము వగైరాలను తెక్కలు కట్టుకొనుటకును శక్తిగలిగియు పరాశేతు విస్తార మనవనరముగనుండెడివారు. ఇంతవరకు పున్న విద్యవలన కాలము నూత్నముగ వెలలిపార్యేడి. ఇంత కాలము కష్టపానీని యెందును పొందకుండా పాడుచేతిమిరా అని యజమానులు నిలపింపవలసిన అవసరము లేకపోయ్యేడి. ఇక ప్రస్తుతకాలమోయన విద్యయనుకల్పమునకే అర్థము మారినది. పద్దులు మారినవి. అనుక్రమణిక మారినది. కావలసిన విద్య నశించినది. ఉపాధ్యాయులు నేర్పవిద్య యెట్టిదో వారికే గోచరముగాదు. ఎట్టివిద్య నభ్యసించుచుండెనో విద్యార్థులకు మొదలే తెలియదు. కాని పూర్వముకన్న ఆధిక్యత బాలరకు దుస్తులు, పాఠశాలకు వెలపులు, బాలురు మోయ లేసన్ని పుస్తకములు, తెల్లకాగితములు, స్టేషనరీ తప్పక కావలెను. ప్రస్తుతపాఠశాలలో విద్యనభ్యసించిన ఒక అయిన వరకగతి కుర్రవానికిని తండ్రికిని జరిగినసంభాషణ, ప్రవేశము, పాఠంలో కోతకోసినవూటలు.

తండ్రి:— అబ్బాయీ మనిషి 1 కి రు 0-5-9 లు చొ॥ న 13 గురు మువ్వల 9 రోజులపూట కోతకోశినారు. బాబూ వారికి మొత్తముకూలి సొమ్ము యెంతయివ్వవలెనో చెప్పు.

బాబూ:— ఈ సంగతి విన్నాడు, క్రిందుమీదు చూచినాడు. కొంతసేపు ఆలోచించిపెట్టి మొదట తండ్రిచెప్పినసంగతి మరచినాడు. గుబురు పరుగెత్తి పలక, పుల్ల, తెచ్చి కూర్చున్నాడు.

తండ్రి:— నాన్నా తెక్కచూచినావా బాబూ కూలీలు తొందరచేస్తాన్నారా?

బాబూ:— భయముతో లేదండీ! మీరు చెప్పినది మరచినాను యీసారిచెప్పండి వ్రాసికుంటాను అని పలకమీద వ్రాసికొన్నాడు. ఒక పూట అంతా వేసినంతకే వేయకుండా వ్రాసినవ్రాత వ్రాయకుండా తెక్కవేసినాడు. దిద్దినాడు. ఆలోచించినాడు. తుదకు తండ్రి అడుగగా 0-13-2/3 అజాలయందండినాన్నగారు అని చెప్పినాడు. తెక్కతప్పు, కూలీలు తొందరచేస్తానని తండ్రికరణంగానిదదకు పోయి తెక్కచూపించి కొని గొళ్లకు కూలియిచ్చి, తండ్రి కుమారునిచూచి నాయనా నీగతి యిట్లునడక; సరే; నాలుకు రెండుపుట్టధాన్యంయిచ్చి నీకుబదిలిగా పాలములో కూలీనిపెట్టి పనిగడుపుకుంటావుండి, నిన్ను యీ పాడుస్కూలుకు పంపిస్తే, ఇట్లుయితివా! అని తొందరతో స్కూలుకు పరుగిడి, పంతులుగారినిపిచి, తన ఆకృతి అంతయు తీర్చుకొన్నాడు. ఇవటపంతులుగారి తప్పి, బాలుని తప్పి లేక విద్యావిధానము నేర్పరచిన అధికార్లదోషమో చదువవలె గ్రహించుట గాక!

కొమారుడు:— బాబయ్యగారూ! నేను చదువుకొన్న యీ 8 సంవత్సరములనుండియు మాపంతులుగారు యిటువంటి తెల్లలు యెప్పుడును చెప్పలేదండీ. స్కీరురూట్టు ఏరియా తెక్కలు అలిజబాలు మాత్రమే నాకు చెప్పి నన్ను గాభరాపెట్టినారండీ నాయనగారు పోనీలెండి యిక రెండుమాసములలో, ఇనస్సెట్టరుగారు వస్తారట. అప్పుడు సర్టిఫికేటు ఇస్తారట అటుతరువాత స్కూలుమానీషాలములో వ్యవసాయం చేస్తానని చెప్పి రెండుమాసములు పోయినతరువాత స్కూలుమానీ వ్యవ

సాయంచేయుటకు వెళ్లినాడు. పాలములో అబ్బాయికి అగమ్య గోచరము. వెలపల యెద్దుదాపట, దాపటయెద్దు వెలపట, టిరి పప్ప, పప్ప. టిరి.. మెట్టదూప, దుపమెట్ట వరిమొక్కయెట్టి దోకలుపు మొక్కయెట్టిదో తెలియదు. ఉభయభ్రష్టు అయినాడు. తుదకు సన్యాసవలె తిరుగుటకయినను పనికిరాడు. యివియే మన చదువులు, మనబతుకులు; ప్రారంభవిద్య అనగా వాని జీవితకాలమంతలోను వాడు వృద్ధి పొందుటకు కావలసిన విద్యాధనములో పెట్టు బడి ధనము కాదా? పెట్టుబడి ధనముతోనే మహాకారు దినాలా తీసి నచో, ఇక వ్యవహారము లెట్లుండునో చదువవలె గ్రహించుటగాక! బహుజనోపయోగముగ పల్లెలందలి విద్య అనగా పూర్వ పద్ధతియే శ్రేష్ఠము. అంతియేగాని, శరీర కాస్త్రము భోటనీ సైన్యవగైరా విద్యలు ప్రారంభవిద్యాధ్యాలకు అవసరమున్నదా పోనీ వున్నదనుకొనుటకు యెట్టి ఉపకరణములులేని, యీమెట్ట పాఠశాలలో బోధించుటెట్లు? పెద్దపాఠశాలలో శరీరము కోశిమాపించియు, మొక్కల వగైరాలను క్రొత్తగాలులను సృష్టించియు, బాలురకు బోధపరచుటలేదా, అశ్లేభోధపరచిన నను అధమము, అయిదారు వత్సరముల వరకును, బోధింపబడినదా! పోనీ ఉపకరణములులేకయే నేర్పమంటిరా, బాలురకు తెలియుటెట్లు? అట్లే తెలిసినవానికి బోధపడుటెట్లు? యిట్టి సంగతులు యావత్తును పరిశీలించిన విద్యాధికారులు బాలరకు ఉపయోగించుటెక్కెట్లు ముక్కులు పనికీరా వని నాదృఢనమ్మకము. నిజముగవిద్యా వ్యాపకము చేయుటకు యిది యెంతమాత్రము తోడ్పడదని నా నమ్మకము. ఈవ్రాతలన్నియు పిచ్చివ్రాతలని తోచువానికి పిచ్చిగా తోచినను యీపైసంగతులే బహుజనము పల్లెలలో అధికార్లకు విన్నవించుకొనగోరి సమయములు తెలియక నిలవ టెట్లుకొన్న అభిప్రాయములని రూఢిగ నమ్మువలెను. ఈ అభిప్రాయమును గ్రహించియే కాబోలు జిల్లావిద్యాసంఘము నొకదానిని నిర్మించియున్నారు. విద్యాసంఘమువారు వారివారి గౌరవములను అధికారములను చూచుకొనుటయేగాని వారి పరిపాలనాధికారములో నున్న విద్యా పద్ధతులను గూర్చి పద్ధతులలోని మార్పులను గూర్చి గాని ఆలోచించినట్లు కనిపించదు. ప్రపంచమున వినియోగించునట్టిదియు, బాలరనువృద్ధిపొందించునదియు నగు విద్యలను గరపించుట న్యాయమని విద్యాసంఘములవారికిని విద్యాధికారులకును జిల్లాతాలూకాబోర్డుల ప్రసిడెంట్లకును విన్నవించుచుంటిని. స్థానికసంఘముల ప్రసిడెంట్లకు యీసంగతి బాగుగ తెలిసినప్పటికిని విద్యా కాళాధికార్ల ఆజ్ఞకు వ్యతిరేకము నడువదు. ప్రజాప్రతినిధులు గనుక ప్రజలయొక్క కష్టనిష్కరములను ప్రభుత్వమువారికి తెలియపర్చుటకు గాని వారంతవారు నివారణ చేయుటకుగాని వ్రాధించుచున్నాను.

గంగవరం. నేమాని పట్టాభిరామయ్య.

హరదేవనారాయణసింగుగారి నిర్యాణదినము

హరదేవ నారాయణసింగుగారు బీహారువాస్తవ్యులు. జాతీయపతాక సంరక్షణార్థమై సత్యాగ్రహసందర్భమున గత సంవత్సరమున నాగపుర శ్రీకృష్ణజన్మస్థానమున కేగిన దేశభక్తులలో నొకరు. ఆయనవయసు 19 సంవత్సరములు మాత్రమే. అయినను సింగుగారి దేశభక్తి, ధైర్యధైర్యములు నిరుపమానములు. జైలుఅధికారులు ఆయనను బహుభంగుల బాధించిరి. మాబులాగుట మొదలగు కఠినకార్యముల చేయించిరి.

ఇందువలన నారాయణసింగుగారి ఆరోగ్యము చెడి జ్వర పీడితులై గతసంవత్సరము ఆగష్టు 7 వతారీఖున నిర్యాణమునొందిరి. స్వార్థత్యాగియైన దేశాభిమానప్రేమితులై స్వరాజ్యప్రాప్తికై తనప్రాణమును అర్పించిన నీమహనీయుని నిర్యాణదినమును మరునకుండుటకుగాను ఆపవిత్రదినమున దేశాభిమానలెల్లరును ముఖ్యముగా ఆయనతో జైలునకేగిన సత్యాగ్రహీలు అందరును ఆదినము ఉపనానదినముగా నేర్పరచుకొన గలందులకు ప్రార్థించుచున్నాను.

మానాగ్రగడ వెంకటస్వామీరావు, రాజమహేంద్రవరం.

విరేచన మాత్రలు
20 మాత్రల డబ్బీ 1-కి రు. 0-8-0
రాత్రి యొకమాత్రము నేవించిన తెల్లవారి రెండువిరేచనములుకాగలవు. వికారము వైత్యములేదు నేపాశముచేర్చబడలేదు. అమృతాంజనం డిపో, మదరాసు - బొంబాయి.

ప్రకటన

మంచినప్పు వెలసరము
గంజాంజిల్లా టెక్కలి మకాంలో శ్రీపాఠ టెక్కలి జమీందారువారు స్వ 1382 ఫసలీ తాల్లాకు పాఠభాగ్యము 60 గరిశెలున్న చోట్లు 40 గరిశెలున్న అమ్మివేయుటకు నిశ్చయించినారు గన్ను కావలసినవారు వెంటనే వచ్చి వారి యిలాకా వుద్యోగస్తులను కలుసుకొన దినుస్సు నాణెము చూచుకొని, ధరపడిష్కరించుకో వచ్చును. తరుణము మించిన యడల సదుకు దొరకదు.

ఆ॥ పేరిశాస్త్రి
పాఠ టెక్కలి యెట్టేటు యేజంటు

శ్రీ రామమోహన ఆయుర్వేద కళాశాల- బెజవాడ

తొమ్మిది సం॥ లనుండియు రామమోహన ఆయుర్వేద ధర్మ వైద్యశాలను అవిచ్ఛిన్నముగ నిర్వహించుచున్నట్టియు ఉయ్యూరు, మైలవరం, ముత్తూల, జయంతిపురం వగైరా జమీందారుల మన్ననల నందినట్టియు, స్వంతభవనమును స్వంత మూలికావనమును కలిగినట్టియు సమగ్రలయిన ఆయుర్వేద పండితులు కలిగినట్టియు రామమోహన ఆయుర్వేద ధర్మవైద్యశాలా సంఘమువారు యీ వైద్యశాల నవమవాడ్షికోత్సవ దినమగు 1924 వ సం॥ ఆగష్టు 2 వ తేదీనుండియు వైకళాశాలను నిర్వహించెదరు. ఈ కళాశాలయందు సుప్రసిద్ధ ఆయుర్వేదవికారద భిషక్ పరీక్షకులకును ఆంధ్ర ఆయుర్వేద విద్యా పీఠ పరీక్షకులకు తగినట్లుగా విద్యగలుపబడును. మఱియు ఆంగ్లవైద్యులచే అనాటమి, ఫిజియాలజీ మొదలగు విషయములు నేర్పబడును. ధర్మవైద్యశాలయందు కాంపౌండ్సింగు, (బ్రౌవర్ల దానవిధానము) రోగనిదానము, బ్రౌవర్లనిర్మాణ పద్ధతియు, మూలికావనమందు మూలికా పరిజ్ఞానమును, లక్ష్యణ సమన్వయముగా బోధింపబడును. సంస్కృతవిద్యాధ్యులకు పంచకావ్య పరిచయమైనను ఉండవలెను. ఆంగ్లవిద్యాధ్యులకు చక్కని భాషాపరిజ్ఞానమైనను ఉండవలయును. బీవెడాలరులకు తగు సౌకర్యములు చేయబడును. జూలయి 25 వ తేదీన ప్రవేశ పరీక్షబయపబడును. చేరగోరు విద్యార్థులు జూలయి 20వ తేదీలోపల యీక్రిందివారికి దరఖాస్తులు పంపుకొనవలయును. ఈ కళాశాలయందు ఉపాధ్యాయులుగా పనిచేయుటకు సమర్థులయిన ఆయుర్వేదపండితు లొకరు కావలసియున్నారు. యోగ్యతనుబట్టి జీతముయియ్యబడును. యోగ్యతలతో సహా యీ క్రిందివారికి దరఖాస్తు పంపుకొనవలయును. బెజవాడ } శంకర వెంకట గామయ్య, 24.6.24 } సహాయ కార్యదర్శి, రామమోహన (1523) ధర్మవైద్యశాల, బెజవాడ.

బిక్ - జోకల్ - గడియారము

జాగుచేయకుడు, జాగుచేయకుడు.

ఇది నూతనముగా రమ్పించబడినది. గడియారములకెల్ల.

ప్రఖ్యాతి జెందిన ఈ బిక్-జోకల్ - గడియారము జెర్మనీ దేశము నుంచి స్వంతమునకు తయారుచేయబడినది. ఇది చూచుటకు అందముగాను, లేడియం లాటి డయలుతోను ఎల్లకాలమునకు నెలతామస గడియారమునకు సాటిగాను పనిచేయు ఈ గడియారమునే కొనండి. వారికి వారే రిషేరుచేసికొనవచ్చును. త్వరపడుడు. కొద్దిరోజులు మాత్రమే. ఒకపర్యాయము రమ్పించిన తెలుసును. ధరి ఒకటికి రు 2-8-0, ఏకకాలమున ఒకడజ్జగడియారములను కొనువారికి 1 గడియారము ఇనాముగా ఇవ్వబడును.

అమెరికా రోడ్డుగోల్డ్ రిఫ్టవాచ్ 8 సంవత్సరములు పూచీ ఇవ్వబడును. ధర 1-కి రు 6-8-0

విలాసము:— వి. కృష్ణ అండ్ బ్రదర్సు, 2. ఇరుళప్పకొ బిధి మద్రాసు

జూ బు లు

తూర్పుకృష్ణా జిల్లా కాంగ్రెసు సంఘము-బందరు
దూడేకుల పాఠశాల

తూర్పుకృష్ణా జిల్లా కాంగ్రెసు తరఫున బందరులోని జిల్లా కాంగ్రెసు కార్యకర్తల సమితి దూడేకుల పాఠశాలను సేకరించి నెలకొల్పినాము. ఇందులో చూడేకులు, డేకలు, రెండు మాసములలో బాగుగాను, ఉచితముగాను నేర్పబడును. రాబోవు ఆగస్టు ౧ వ తేదీ నుండి విద్యార్థులకు పాఠము ప్రారంభించబడును. రెండు మాసములు కష్టపడి యీ పని నేర్చుకొన్నవారు నెలకు రు 3౦ లు మొదలుకొని రు ౫౦ లవరకు సంపాదించుకొనుదు, ఖద్దరుత్పత్తికార్యకర్తల కంతయు తోడ్పడినవారై దేశసేవతోపాటు సుఖముగా శీవయాత్ర గడుపునవచ్చును. ఖద్దరుప్రచారకులుగా నుండ గోరువారు ముఖ్యముగా నీపని నేర్చియుండుట మంచిది.

కావున ఇందు విద్యార్థులుగా శేరగోరువా రీ నెల ౨౨ వ తేదీలోగా యీక్రింది చిరునామాకు దరఖాస్తులు పంపుకొనవలయును. శేరగోరుగ్రామ దుర్బలముగానున్న వారిందుకు పనికిరాదు. ఒక్కొక్కసారి ౫ మందికంటె నెక్కువ జేయకొనబడదు.

ప్రతిజిల్లా కాంగ్రెసు సంఘమువారును, రెండు మాడు విద్యార్థి వేతనము లొసంగి చూచిని యేసులుగా మార్చగలిగిన ఖద్దరుప్రచారకులనుతరిఫీతు జేయించుకొనుట యావశ్యకమని మన విజేయుచున్నాము. ఒక్కొక్కనికి నెలకు రు ౧౫ లు లేక రు ౧౨ లు చొప్పున భోజనపుఖర్చును ప్రయాణపు ఖర్చులును చూడేకుల కమాను జడ్డ ఖరీదు రు ౧౫ లును విద్యార్థివేతనముగా నో వాయిదా బండిముగముగానో యిచ్చిన సరిపోవునని నమ్మెకను. ఈ ఖర్చులను స్వంతముగా భరింపగలవారు స్వతంత్రముగానే యభ్యర్థింపవచ్చును.

బందరు. } చె॥ వేం॥ నరసింహము,
౧౬-౭-౨౪ } తాత్కాలిక కార్యదర్శి.

ప్రాధానరు కోడి రామమూర్తి నాయుడుగారి
కొనంగబడిన స్వాగతము - పొన్నూరు

ది 18-7-24 సంచి శుక్రవారమున ప్రపంచప్రసిద్ధులును, కాండొ మొదలగు బహుమతిదముల నొందిన ప్రాధానరు కోడి రామమూర్తి నాయుడుగారిని నిడద్రోలుకాపురంబులును, ఎడ్వర్డుమోస్కూలు సెక్రటరీగారు నగు మ॥ రా॥ శ్రీ పాములపాటి కృష్ణయ్యచౌదరిగారు పొన్నూరు గ్రామము లోని ఎడ్వర్డుమోస్కూలుకు ఆహ్వానము చేసి స్వాగతంబొనరించిరి. తత్సమయమున పొన్నూరు నిడద్రోలు గ్రామవాస్తవ్యులగు రాజకీయోద్యోగిగృహులకున్నా గౌరవనీయుల కందరకున్నా ఆహ్వానమంపబడెను. సాయంత్రము 5 గంటలకు ప్రాధానరు రామమూర్తిగారు స్కూలుకు దయచేసి బహువిస్తీర్ణమయిన హాలులో నిర్దవరపబడిన గౌరవస్థానమునలంకరించిరి. రాజకీయాధికారులును గౌరవనీయులగు ఇతరులును శతపరిమితకన్యీల నలంకరించిరి. పైరెండ్ర గ్రామములనువాసులను, స్కూలులోనివిద్యార్థి బృందమునుయితరగ్రామముల నేసులును, హాలునుండ నియమింపబడిన ప్రాధానమిత్రులచేతను కూర్చుండిరి. అంతట హాస్కూలు హెడ్ మాస్టరు గారగు కుప్పస్వామి అయ్యంగారిచే కార్యక్రమ ముపసాదించబడెను. అంతట హాస్కూలులోని సంస్కృత, ఆంధ్ర, పండితులచేతను ఇతర కవులచేతను ప్రాధానరు రామమూర్తిగారి యద్భుతచరితము, కొద్దికాలములో వృద్ధు మధుర, శ్లోక పద్యములచే వర్ణించబడెను. ఆంధ్రయగనమున్నూ హిందీప్రవచనమున్నూ స్కూలు విద్యార్థులచే జరుపబడెను. పరిమళ విసోదకుమచయ మనోహరమాలిక, రామమూర్తిగారి కంతమందు, మ॥ రా॥ శ్రీ చౌదరిగారిదిరి అంతట ప్రాధానరు రామమూర్తిగారు ఎడ్వర్డుమోస్కూలులోని బాలర విద్యాప్రవీణతను, సెక్రటరీగారి సంగిన బహుమానపూర్వక స్వాగతంబునకును, సంతకంతరంగతను వెలిబుచ్చి, అంతట నొక యామంబున భారతీయుల ధైర్య, బల, శౌర్య, వృద్ధిదాయకములగు వ్యాయామపరిశ్రమ విషయములనున్నూ తమ అభ్యాసపద్ధతులనున్నూ తీక్షణతర వాక్రసారముచే నుపన్యసించుచు శాస్త్రోక్తములు మాతాపితృగౌరవ విధానము నొక బాలునిచే దృష్టాంతముగ నొనరింపజేసిరి. అంతకర తాళిపద్యములతో రాత్రి 8 గంటల సమయంబున వారి యుపస్థానమును సభియు ముగిసెను.

గౌ. కృష్ణమూచార్యులు
సంస్కృత పండితుడు, ఎడ్వర్డుమోస్కూలు, పొన్నూరు.

ఎర్నూడం తాలూకా కాంగ్రెసు కార్యనిర్వాహక సంఘసభ

ఈనెల 28 వ తేదీని మధ్యాహ్నము తాలూకా కాంగ్రెసు కార్యనిర్వాహక సంఘసభ తాడేపల్లి గూడెములో జరుగును. ముందు జరుగవలసిన కార్యక్రమ మిసభయం దాలోచింపబడునుగాన సభ్యులెల్లరు దయచేయఁ బ్రార్థితులు. కార్యక్రమము:—ప్రత్యేక ఖద్దరు పరిశ్రమ సంఘనిర్మాణము (2) జమాఖర్చులు (3) ప్రచారము (4) ఖద్దరు శాఖ నిర్వహక.

మ.తా:—తాలూకాయందు బద్దకు పరిశ్రమాభివృద్ధిని గూర్చియు యితర ముఖ్యవిషయములను గూర్చియు నాలోచించుటకు అభిమానులసభ తాడేపల్లిగూడెంలో 28 వ తేదీని జరుగునుగాన తాలూకాయందలి అభిమాను లెల్లరును దయచేయఁ బ్రార్థితులు. ఈసభకు కాంగ్రెసుతో సంబంధము లేనివారు కూడ రావచ్చును.

ఎర్నూడం తాలూకా } శివుడు శివరావు
కాంగ్రెసు సంఘము } కార్యదర్శి
కొవ్వూరు 17-7-24 }

కళావంతుల విద్యాసంఘము. గుంటూరు

1924 సంచి జూలై 18 తేదీన ఈ సంఘముయొక్క కార్యనిర్వాహకసభ మ-రా-రా-శ్రీ, నడిచేప సుబ్బయ్యగారి యాజమాన్యముక్రింద జరుపబడినది.

1922 సంచిలో ముగ్గురు విద్యార్థులను 1923 సంచిలో నలుగురు విద్యార్థులను యీసంఘముయొక్క ధనసహాయము తో చదువుచున్నార.

(1) సంవత్సరము యీక్రింద ఉపహరించిన విద్యార్థులకు స్కూలుజీతము, పుస్తకములకు ధనసహాయము చేయుటకు సభవారిలన తీర్మానించడమైనది.

1. వి. హునేనప్ప, స్కూలుపైసలు, బండాత్మహతు కర్నూలుజిల్లా.

2. బండారులోకనాథం, స్కూలుపైసలు, నందూరు; బాపట్లతాలూకా.

3. కాలవ ఆంజనేయులు, స్కూలుపైసలు, చేహరు; తెనాలి తాలూకా.

4. సిద్ధాబత్తుని శివరావు, స్కూలుపైసలు గుంటూరు.

5. దాసరి వెంకటాచలపతిరావు, రేపభారం, గుంటూరు.

6. గంపల హనుమంతరావు, రేప భారం బందరు! పాత రామన్న పేట.

7. పువ్వుల వారాహుణ; స్కూలుపైసలు గుంటూరు, ఈవారాయణ స్కూలుపైసలు 'ఎలిజబెత్తీ పరీక్షకు, చదివేయెడల పైనుదహరించిన విద్యార్థులతోపాటు ధనసహాయముచేయుటకు సభవారు తీర్మానించిరి. ఈ సమాజపు లేఖలు 'ఆడిటరు'చే పరీక్షించుటకు సభవారు తీర్మానించడమైనది.

(2) మ-రా-శ్రీ దాసరి శ్రీరాములుగారు బి. ఏ. క్లాస్సు; కలెక్టరు ఆఫీసు మ-రా-శ్రీ పువ్వుల ప్రేమన్నారాయణగారు బి. ఏ. క్లాస్సు; కలెక్టరు ఆఫీసు మ-రా-శ్రీ చదలవాడ మాధవరావుగారు; క్లాస్సుకలెక్టరు ఆఫీసు మ-రా-శ్రీ గంపల చంద్రమాళిగారు క్లాస్సు, కోఆపరేటివుఆఫీసు బెజవాడ మ-రా-శ్రీ నడిచేప వెంకటరత్నంగారు గుంటూరు మ-రా-శ్రీ, వినపాల సుబ్రహ్మణ్యంగారు డాక్టరు తెనాలి. పీర్లను యీసంఘమునకు సభ్యులనుగా జేర్చుకొనుటకు యీ సభవారిలన తీర్మానించడమైనది.

(3) శ్రీయుత వినపాల సుబ్రహ్మణ్యంగారు యీసమాజముయొక్క ధనసహాయము పొంది చదువుచున్న బాలరకు పుస్తకములకుగాను, రు 50-0-0 యాభైరూపాయలు ప్రతిసంవత్సరము యియ్యనన్నారగాన విద్యార్థులకు వినియోగించుటకు యీసభవారు తీర్మానించడమైనది.

ఆర్య మహాశయులారా! పుస్తకము యీసంఘమునకుగాను నమూలు చేయబడియున్న మూలధనములకు వచ్చు వడ్డీని పై నుదహరించిన విద్యార్థులకు ఖర్చుపెట్టుచున్నారము గాన బహుసంఖ్యగల సంఘములో చీద లభికముగా నుండుటచే వారి నెట్ల చదివించుటకు అధికధనము సమకూర్చినేగాని యీ పుస్తకమును ఫలప్రసము కాజాలదు గావున స్వతంత్రియును దేశపురోభివృద్ధిని గోరుతదితర ధర్మసంస్థాపకులును తమ శక్త్యానుసారము విరాళముల నొసంగి ఈజాతీయారిని నాడరించుటయేగాక భారతజాతి నైతిక కళంకము బాపతోడ్పడ బ్రార్థితులు.

తాము పంపు విరాళములు గుంటూరులో నున్న కార్యదర్శులకుగాని కృష్ణాజిల్లా నడివాడ వాస్తవ్యులు సంబంధితులము మ॥ రా॥ శ్రీ నడిచేప సుబ్బయ్యగారికి గాని పంపించు రసీదు అందజేయగలరు.

మరెల ముక్కంటి
ధరణికోట వెంకటదాసు
కార్యదర్శులు.

శ్రీ కృష్ణా శ్రమము

మాయాశ్రమమునకు వచ్చిచూచిన స్నేహితులందరు ఆ శ్రమమునందలి విద్యార్థులందరకు ఖద్దరుగడ్డలు లేవని ఆత్మేషించుచున్నారు. ఈమాటనిజమే. పంచములు నిరుపేదలను సంగతి అందరు తెలిగినదే కదా! ఖద్దరు చాలా ప్రయమును సంగతి మాడా తెలిసినదే ఆశ్రమమునకు విదేశమస్త్రములతోవచ్చి చేరిన విద్యార్థులను లేక్షణము ఆవిదేశగడ్డలను రగలబెట్టి స్వదేశగడ్డలను కొనుక్కొనుమని చెప్పటకు మాకు నోరు ఆడకున్నది. ఇక్కడకు వచ్చిచేరిన తరువాత విదేశగడ్డలు చినిగిపోయినప్పుడు వారి తల్లితండ్రులవద్ద పైకము నమూలుచేసి యియ్యవలెనని ప్రయత్నించగా ప్రయముగ ఖద్దరును కొని యిచ్చుటకుభరింపలేకున్నారు. పోనీ ఆశ్రమమే పిల్లలందరకు ఖద్దరుకొని ఇయ్యరాదా అంటే మాకు కావలసిన ధనములేదు. 83 పిల్లలకు భోజనము పెట్టుటకు ముగ్గురుమేష్ట్రకు జీతములు యిచ్చుటకు, ఆశ్రమమునకు చందాలు నమూలుచేసి యితరవిధముల సహాయముచేయుచున్నవారికి జీతములు యిచ్చుటకు నెలకి రు 250-0-0 లను నప్పి. ఈమొత్తమును సంపాదించుట ప్రస్తుతశ్రయముగనున్నది. ఇట్టిస్థితిలో దాదాపు రు 800 లు పెట్టి గడ్డలకొనియివ్వవలెనంటే యెంతకష్టమో జేయులే ఆలోచించుకొనవచ్చును. ఈసమాచారమును ధనికుడగు ఒక గుంటూరు స్నేహితునితో చెప్పగా 10 వందలపిల్లల గడ్డలు యిప్పించుటకు దయతో సం గీకరించిరి. ఒక్కొక్క విద్యార్థికి 6 మూళ్లపాడును 4 జేసల స్మర వెడల్పుగల భోజనములు రెండు, 4 మూళ్లపాడును గజం వెడల్పుగల తుండుగడ్డలు రెండు, కప్పకొనుటకు ఒక గొంగడి ఇయ్యదలచినాము. 6 మూళ్ల పాడును భోజనముల జత మారరు 0-4-0-0 వస్త్రన టి-9-0 లున్నూ 4 మూళ్లతుండుగడ్డల జత హీనము రు2-0-0లు న్నూ, మంచిగొంగడి ఒకటి రు 3-0-0, మొత్తము రు 8-8-0 లు కావలెను. ఘనూరు కిరి లి పిల్లలకు ఖద్దరుగడ్డలు యిచ్చుటకు నమూరు 300ల రూపాయలు కావలెను. ఇందులో బాదాపు 100 గుంటూరు స్నేహితు డిచ్చుటకు అంగీకరించినాము. పోతే యింకా రు 200 కావలెను. ఈడబ్బు బీటలయందు దయగల దయార్ద్రహృదయులు విరాళముల రూపముగా మాపేరపంపగలరులకు ప్రార్థించుచున్నాము. ఎవరు ఎంతపంపినది, యెప్పటికప్పుడు ఆంధ్రపత్రికలో ప్రచురించెదము.

డబ్బును "శ్రీకృష్ణాశ్రమ కార్యదర్శి" పెడపాలెం, పేరుకలరాడి పోస్టు, తెదాల్తాలూకా యను చిరునామాకు పంపగోరుతాను.

నల్లపాటి హనుమంతరావు,
ధర్మకర్త.

విశాఖపట్టణము జిల్లా జాతీయోదనసంఘము

ఇదినాడు విశాఖపట్టణము జిల్లా జాతీయోదనసంఘ కార్యనిర్వాహకసభ్యుల యెన్నికలను కార్యాలయోద్యోగుల యెన్నికలను మాడుసాగు జరిగినప్పటికీ రాబోవు సభలో నాల్గవసారి యెన్నికలు జరుగనున్నవి.

జూలై 18 తేదీని విజయనగరములో జరిగిన కార్యనిర్వాహక సంఘసభలో శ్రీయుత వ. వేం. శ్రీనివాసరావు పంతులుగారు, వ. బు. నునరరావు పంతులుగారు, వల్లనర్రుల వేంకటరామమూర్తిగారు మొదలగు కార్యనిర్వాహక సభ్యులు పెక్కుండ్రు లేమ పదవులకు రాజీనామా నిచ్చియున్నారు. వారి స్థానమున లేమ యిచ్చవచ్చినవారిని కార్యనిర్వాహక సభ్యులుగా నెన్నుకొనవచ్చుననియును, తాము సామాన్య సభ్యులుగానుండి జిల్లా సంఘమునకు తాము చేయు సేవ మును పటిపటి చేసెదమనియును, మునార్టీలో నుండినను సంఘసేవ యందు ఈ త్యాగమును, కుతూహలమును జూపుచుండిన రెండవవక్తమువారికి కూడ కొంతకాలము అనుకూలమైనయెడలయును, శ్రీయుత దేవులపూర్ణ భాస్కరరావుగారు, రేగులగడ్డ వేంకట సుబ్బారావుగారితో శ్రీనివాసరాయ ప్రభృతులు చెప్పిరట. ఇదియే సత్కృమ మనఃపూర్వకముగా వారు చెప్పియున్నచో బెల్లంపహాసభవజకు నే యలజడియులేకుండ నాయకుల తోడ్పాటుతో సంఘము కొంత పనిచేయగలదని విశ్వసించుచున్నాము. ఇందుకు జిల్లా సభ్యులందరను ఏ కొన్ముఖులై తోడ్పడుదురు గాక యని ప్రార్థించుచున్నాము. పనిచేయదలచుకొనిన యువకులకుకూడ కొంత యవకాశమొసంగి కార్యాలయోద్యోగులకు కనేక్షింపక వెనుకనుండి పనిచేయుటవల్లనే నాయకుల నాయకత్వమున నెక్కువపన్నె రాగలదు. ఈ రాజీపర్వ వసాన పెట్టుచుండునదియు రాబోవు జిల్లాసభసభ తలెప్పగలదు. (ఒక విశేషం.)

గుంటూరుమండల కాంగ్రెసుసంఘము

నల్లపరకాశి కు సహాయము

ఈనెల 27 వ తేదీన బొగవోళ్ల గుంటూరుమండల కాంగ్రెసుసంఘములో యాక్రంది తీర్మానములను ఉపపాదించెదను.

౧. వహాత్తులవారు త్వరలో ఆంధ్రకేశమునకు రానున్నారు గాన ప్రతిజిల్లాసంఘసభ్యులను ఇదివరలో తాను వహాత్తులవారి సహాయముగా ఉపయోగించి ఒకమాసందినములలోగా కనీసం 50 ఏబిది రూపాయలైనను గాంధీజీజానిధికి విరాళములుగా వసూలుచేయు గలందులకు యీసభవారు ప్రార్థించుచున్నారు.

౨. గుంటూరుమండల కాంగ్రెసుసంఘమునకు సంబంధించిన అన్ని బాపతుల ఆస్తిలోనుండి ప్రతిమాసమున తాలూకాలవారిగా మానభాగములనుంచి వినియోగించుటకు యీసభవారు తీర్మానించుచున్నారు. ఈతీర్మానము సభ్యులచే సవరణలు ఏమీలేకుండగ తీర్మానించినచో జిల్లావిభజన తప్పనని ప్రకటించెదను.

షక్తి అనంతరావు,
జిల్లాసంఘసభ్యుడు.

గత రాత్రి (16-7-24) కీర్తికేసులైన ఈవని లక్ష్మి సోమిగారిచే స్థాపించబడిన ఒండు నేవనల్ థియేటరువారి బ్రహ్మశ్రీ పసురు రై యజ్ఞనారాయణ శాస్త్రిగారిచే రచించబడిన సీతాస్వేదన వసు లంకావహనము ప్రదర్శించిరి. ఏతదదాయమును నల్లపరకాశి కేశవశ్రేణులకు ముద్రణాది వ్యయముల క్రింద నొసగిరి. గతరాత్రి వచ్చిన యాదాయములో ఖర్చులు పోనుమిగత ధైర్యము రు 50 లు శ్రీ శాస్త్రిగారి కొనసంగి బహూకరించిరి. సతేతం కంపెనీవారు నూటపదార్లు సమర్పించిన సంగతి సత్రికల మూలమున విశదమయ్యెను. శ్రీ శాస్త్రిగారికి వాగ్దానము చేసిన యితర సమాజములుగూడ వెంటనే యథాశక్తి సాయపడిన శ్రీ శాస్త్రిగారు నాట్యకళా పోషణమునకుగాను ఆంధ్రులందరి తరపున కొనితెచ్చుకొన్న బుగమునుండి విముక్తలగుటయు, ఈ డిశంబరులోపల ఆంధ్రులనాట్యకళా ప్రాశస్త్యమును వెలువరించు 2,000 పుటలుగల ఆంధ్రనల్లపరకాశి కేశవ కరము లలంకరించుటయు గలుగును. ఈ సహాయనిధికి త్రోవజూపిన సతేతం, నేవనల్ థియేటరు, పురాణం మారీశాస్త్రిగార్లు సయామయుడు ఆశీస్సుల నొసంగుగాతయని ప్రార్థించుచు వాగ్దానము లానన్విన యితర సమాజముల వారుగూడ త్వరపడవలసినదని హెచ్చరించుచున్నాను.

ఒందరు } ఒక విలేఖరి.
17-7-24.

యునైటెడ్ ఇండియా లైఫ్ అన్యూరన్సు కంపెని, లిమిటెడ్

(1540)

హెడ్ ఆఫీసు మద్రాసు [స్థాపితము 1906]

“యునైటెడ్ ఇండియా లైఫ్ అన్యూరన్సు కంపెని” చేయుచున్న పనిని గురించి కొన్ని అభిప్రాయములు.

“ఈ హిందూదేశీయ భీమాకంపెనీ నిజముగా జయముగాంచిన వాటిక్రింద ప్రస్తుతము చేర్చవచ్చును”-“ఇన్సూరన్సు అబ్జర్వర్” లండను.

“స్వదేశీ భీమాకంపెనీలలో మిక్కిలి తెలివితోను పోడిమితోను వ్యాపారమునడపునట్టివిబహు కొద్దిగా గలవు అందులో యిదియొకటి” “ఇన్సూరన్సు అండు ఫైనాన్షియల్ రికార్డు” లండను.

కడకటిసారి 1000 కి రు 75 లు చొప్పున బోనసుయివ్వబడినది. ఏజంట్లు కావలెను:—కమీషను, జీతము ధారాళముగాయివ్వబడును. ఆంధ్రజిల్లాలకు ఈ విగువ విలాసమునకు చరఖాస్తులను పంపుకొనవలెను.

కామరాజు శ్రీనివాసరావుగారు, ఆంధ్రజిల్లాలకు ఛీఫ్ ఏజంట్లు, శ్రీకృష్ణవిలాసము, గుంటూరు, లేక కె. ఎన్. గోపాలయ్య, మేనేజరు,

ఇ న నా థె లి మ కే రి యా జ్వ ర ము ను

అమోఘముగా కుదుర్చుచు

మలేరియా జ్వరము వచ్చుకాలము ప్రాంతమైనది. అన్ని తేయాకు రబ్బరు తోటలలో ముఖ్యము ఉపయోగించవలసిన మలేరియా నివారణిని జి. పీ. యం దుంచుకోవడు. ప్రతిగృహమునందును ఇది ముఖ్యముగా నుండును. అతి స్వల్పకాలములో కుదుర్చగల సమర్థమైన ఔషధము. దేహనందుండు ఉష్ణమును తగ్గించి జ్వరగడ్డను కరిగించును. 15 దినములలో పూర్తిగా వ్యాధిని కుదుర్చును. వ్యాధిని రానీయక ఆటంకపటనుటకు రాత్రిపూట ఒకమాత్ర, ఉదయము ఒక మాత్రచొప్పున, పుచ్చుకొనినచాలును. మలేరియాజ్వరము రానేరదు.

పసిడిడ్డలకు ద్రవముగానున్న ఇననాథెలిని వాడుడు

ఇండియా, బర్మా, ఆండుసిలోనుకు సోల్ ఏజంట్లు,

Gorio Ltd,

Post Box 59,

Fort Bombay.

ఆశ్చర్యము!

వెల స్వల్పము!!

ఫల మధికము!!!

భారతీయ తరుణామృత ఆఫీసు - పామిడి

మా ఔషధములవల్ల గుణములేనిచో సాము వాప సివ్వబడును.

మా ఔషధములు ఉపయోగించువారికి, యికను వైద్యులతో అవసర ముండదు.

కోగులకు, విరోగులకు చాలా మంచిగుణ మిచ్చును.

చంద్రకాంతలేహ్యము:

దీనిని రాత్రికాలమందు నేవించిన ఉదయమున సుఖిచేరవచ్చును. మలబద్ధకము, గుల్మములు, ఆజీర్ణత, అగ్నిమాంద్యము, అమోహము, తీయ, కాసత్వాన, ఉబ్బునడగ్గులు, శీతభేదులు, కడుపులో మంటలు, వాతవైత్యాది వికారములు, ఒడలునొప్పులు, మరియు స్త్రీలకు గల సుర్యవ్యాధులు, మూత్రమంటలు, నూలికావాయువులు, కిడ్నలయొక్క కడుపువ్యాధు లన్నియు నివృత్తింపదు.

10 తులములుగల డెబ్బి 1-కి రు. 1. పోస్టు ఖర్చులు శేరు.

1. ఇండియా ఇండస్ట్రీయల్ కంపెని లిమిటెడ్ నెం 10 యెన్ ట్రే నేడు, మద్రాసు, 2. ఎ. రంగయ్యనాయుడు అండు బ్రదర్స్ నెం. 18 బందరువీధి మద్రాసు, 3. వెసి డెన్సి స్టోర్స్, 578, మై కావ్ ను కోడ్డు, తిరువల్లికే.టి, మద్రాసు.

4. సి. వెంకయ్య శెట్టి అండు, బ్రదర్స్, ఇనుముపేట వ్యాపారం. 58, బ్రాడ్వే మరియు నెం. 10. రెడ్డిరావన్నవీధి మద్రాసు.

5. ఆర్. పార్థసారధి శెట్టి, రాధాబజారు పోస్టుఆఫీసుయెడట, నైరాపేట, మద్రాసు.

శాంతినిరము

తామర తైలము

డబ్బీ 1-కి 0-6-0. 12-కి 3-8-0.

మర ఒకవిధమైన చర్మము మీదగాని, వెండ్రుకలలో గాని, చర్మములోగాని, గోళ్లలోగాని బుట్టవచ్చును. పురుగులలోని ముల బట్టితామరలోను రెండు మాడుభేదములు గలవు. కాన, తామరతీట, ఏనుగగట్టి మొదలగునవి గలకా రందరు తైలము ఒకసారి వాడి చూడగోరెదము. దీనిని రాచినమంటు అంటు. చర్మము నలుపెక్కదు, పుండుపడదు. అనేక యెండనండి యొన్న తామర నాలుగైదు సార్లు సంతోషనే పోయినదని వేలమంది మాకు వ్రాసియున్నారు.

అమృతాంజనం డిప్, 6, 7 తంబు శెట్టిపిథి మద్రాసు లేక, బొంబాయి.

కస్తూరి మాత్రలు

50 మాత్రల డబ్బీ 1-కి రు. 0-10-0

ఇవి స్వచ్ఛమగు నేపాళదేశపు కస్తూరి, మంచిగోళ జనము, అదిపచ్చికాన, పావుదారు, మంచిమంచుపువ్వు మొదలగువాటితో తయారుచేయబడినవి. ఇవి శైత్యము, శైత్యభారము, శైత్యజ్వరము చలిజ్వరము, సన్నిపాతము, అజీర్ణము, మాద్యము మొదలగు వాటికి ఉపయోగపడును. చంటిపిల్లల అజీర్ణము వగైరాలను వెంటనే మాన్పును. ప్రతివారును సామాన్యముగ వాడతగినవి. ప్రతిగృహమున నుండతగినవి. ముఖ్యముగ పిల్లలుగల గృహమునం దుండవలసినవి.

చిత్రపు పనులకు పేరుపొందినది? ములకు, వంటిలకు ఉపయోగించునట్టి

ంపులుచెక్కిన మోపు

ర రు. 40, రు. 150 వరకు గలను. రు. 15-25 వరకు అగును.

రకము 10 ను 15 నువరకును చేయవచ్చును. 12లగును. గజలుగలది 15 ను 30 ను వచ్చును. మజారి రు. 25-50 వరకుగలను. యంగారు, మేలైన మణులకు, రత్నములకు వము.

3, గురుస్వామిశెట్టి కంపెనీ; లనర్తకులు, 25, చైవాబజారుపిథి, మద్రాసు.

నది నమక మైనది.

పురుషకారము బాగుగా తయారుచేయబడిన ఇనుపపెట్టెలు బడిన వారివద్ద అమృతమునకు సిద్ధముగాయున్నది. ంపెనీలు, కార్యాలయములు, కోఆపరేటివ్ సంఘములు సరఫరా చేయబడినవి. (1429)

.న లే శ మొదలియార్, ఇనుపపెట్టెలు చేయువారు.

59, బ్రాడ్వే, మద్రాసు. జనీరింగు వర్కును. ఐరన్ అండు బ్రాస్ ఫౌండర్లు, మెటారులు, మెషినుభాగములు, మొదలగునవి రిపేరు పుర్రగలవారు. రైనుమిల్లుకు కావలసిన సిలండర్లు, సాప్లి గ్లు, యింకవలయును. ముప్పురాయపిల్లపిథి, పెద్దనాయకన్ చేట, పీనులకు సంబంధించిన భాగములన్నియు ఆర్డరు యిచ్చిన గ్లును. ఈ తైలములు వ్రాసిన బదులు వ్రాయబడును.

శాంతినిరము బసీనులు

ఈ దిగువ నుదహరించిన మిల్లులో తయారగుచున్న బసీ, హిందూదేశపుమిల్లు ను బులోనున్నా, ఖద్దరు నూలులో న్ని, హిందువుల సర్వశ్రమచేతనున్నా, నకలమైనపట్టుపున్నె, త్తి, వగైరాభారముతోనూ తయారుచేయబడి, బహుసరస ధరలకు. భాగ్యవంతులకు, బీదసాదలకు, వీలుగా యుండే ననూ, విదేశపు ధరలకంటె వీలైనంత చౌకగా యేర్పాటు విక్రయించుచున్నాము.

కర్తవ్యులకు (హోలుకేలు) మొత్తపు బేరమునకు, కం క్తులకు, చాలా వ్యాపారపిల్ల కల్లుజేసినాము గనుక ధరలు యుగోరనవారు యిక్రింది విలాసమునకు వ్రాసినయెడల చాక్కి ండా ఖరీదులపట్టి పంపెదము. కాంపిలు బసీనులు ప్యాకెట్టు ఖరీదు, రు 6-0-0

మా నేజరు:— ఆంధ్రహోతరీమిల్లు, బెజవాడ, దక్షిణాంధ్రా. (1458)

ఇంద్రజాల మహేంద్ర జాలము

ఈ అపూర్వగ్రంథములో జర్మనీ గారడి, యోగదృష్టి కాస్తూరి, ఇంగ్లీషు ఇంద్రజాలము సుత్రకాస్త్రము, భూతవైద్యము, యంత్రములు, అమెరికావారి చీట్లచేత తమా సాలు విచిత్ర వివోదవిద్యలు గలవు. ఇంకే గాక మనుష్యుని మాయముచేయుట, మామిడిచెట్టును పుట్టించుట, జీవముతో సమాధియగుట, శరీరము లేని తలకాయుచేత మాటలాడించుట భూమిపైన గజముయెత్తున గాలిలో మనుష్యుని నిధారముగా నిల్పుట మొదలగు విచిత్రములు అనేకము లున్నవి. ఈ గ్రంథ ములు చదివిన అత్యద్భుతముగా మేజిక్ చేయగలరని గ్యారంటీ యిచ్చుచున్నాము. దీని వెల 4-0-0 లు (211888-6 పి. ఆర్. జనార్దనం నాయుడు, బంగోలు, గుంటూరుజిల్లా.

మూల శంక కుతైలము

వెల డబ్బీ 1-కి రు. 0-12-0

మూలశంకవలన ఆసనము దగ్గర చర్మము లావుబారి క్రమ ముగ చిన్న చిన్న మొలలు ఏర్పడును. ఇవి వైద్యకోశపు మందత వలన (Torpid liver) గలుగును. అతికాక, బడలిక, విశేష కాలము ఒకచోట కూర్చుండుట, మలమకోఫ. వలన బహిర్దేశ మునకు పోయినపుడును ఇతిరక్తమయములందును రక్తముపడును. దీనివలన బాదపడువారు కాగము, ఆవ మొదలగు పదార్థములను తగ్గించి తినుటయు విశేష సాధకములగు కూ గాయల తినుటయు యుక్తము. ఈ తైలమును మొలలవైరాచిన బాధ వెంటనేపోయి గక్తముపడుట మానును. జాలాబీ మాత్రలవలన గుఖనిరేపన మగును. ఈ రెండు మందులను విడువక కొంతకాలము వాడిన మూలశంక రోగము తగ్గగలదు.

అమృతాంజనము నీపో బొంబాయి, మద్రాసు.

వైద్యుని విలువను, వైద్యుని సామర్థ్యమును గురించి వైద్యులే అంగీకరించి యున్నారు

ఆతంకనిగ్రహమాత్రలు

అన్నిటాకులవారును ఏమనున్ననందైనను శ్రీ పురుషులు కాల్యాణ్యానందములేక తీసుకొనుటకు తగినదని వైద్యులే అంగీకరించియున్నారు. ఉపయోగించి దీని నిజమును తెలుసుకొనుడు.

32 మాత్రలుగల డబ్బీ 1-కి రు. 1-0-0 ఉత్తరము వ్రాసిన ప్యాటెంటుగు ఉచితముగా పంపబడును.

ఆతంకనిగ్రహ ఫార్మసి

219 26, బ్రాడ్వే, మద్రాసు